

ZYGMUNT CHMIELARZ OP
PIOTR SIEJKOWSKI OP

BIAŁA KSIĄŻECZKA

drugoklasisty

O. Zygmunt Chmielarz OP
O. Piotr Siejkowski OP

BIAŁA KSIĄŻECZKA

- drugoklasisty-

Książeczka nie może zastąpić dotychczasowych programów i materiałów przygotowania dzieci do I Komunii Świętej

OFICYNA WYDAWNICZO-POLIGRAFICZNA „ADAM”

Warszawa – Szczecin 1996

Projekt okładki i zdjęcia kolorowe
LESZEK RUDNICKI

Redaktor naczelny
ADAM MAZUREK

Redaktorzy merytoryczni
STEFAN BUDZYŃSKI
IWONA BURCHACKA

Redaktor techniczny
TADEUSZ PIWOWARCZYK

IMPRIMI POTEST

Dr Jan Śliwa OP
Prowincjał Polskiej Prowincji Dominikanów
Warszawa, 05.02.1995r., Reg. Prov. 46/95

IMPRIMATUR

Ksiądz Arcybiskup
Marian Przykucki
Metropolita Szczecińsko-Kamieński
Szczecin, dnia 13.04.1996 r.
Znak: IIaB - 4/96/2

© Copyright by Oficyna Wydawniczo - Poligraficzna „Adam”
Warszawa 1996

ISBN 83-85207-69-4

OFICYNA WYDAWNICZO - POLIGRAFICZNA „ADAM”
ul. Rolna 191/193, 02-729, Warszawa
tel. 43-08-79, 43-57-23, 43-47-91, 43-20-52

Wydanie I

Skład: Zygmunt Chmielarz OP i Piotr Siejkowski OP
Druk **poligrafo** Spółka z o.o. w Sieradzu

Wstęp

Kochani,

Jesteście już w drugiej klasie, a to oznacza, że trzeba porozmawiać o pewnym bardzo ważnym wydarzeniu. Kto zgadnie, o czym myślę? Nie chodzi o wakacje, ani o to, że Wojtuś ma nowy tornister, a Ania piękną lalkę Barbie. Również nie o tym będziemy rozmawiać, że wróciliście do szkoły po wakacjach opaleni na orzech, ani o najbliższej wycieczce w góry.

Czy domyśliliście się już, co będzie tematem naszych rozważań? ! Za kilka miesięcy, w maju, będziecie mogli w pełny sposób uczestniczyć we Mszy św. Przystąpicie wtedy do *Pierwszej Komunii Świętej*. Pan Jezus przyjdzie w białej Hostii do Waszych serc. Zapuka do nich. A kiedy otworzą się szeroko drzwi Waszych serc, będziecie mogli powiedzieć:

"Bielszy niż śnieg,
cichszy niż łza,
bliższy niż brat - jesteś, Jezu,
W tym Chlebie.

Nie pukaj, bo ja to Twój dom -
proszę Cię, wejdź i już tu zostań na dłużej.
Patrz, to mój świat,
w nim nieba brak,
a gdy Ty wchodzisz tam -
niebo przynosisz, Jezu .
Bądź we mnie,
jak w gnieździe swym ptak,
wtedy i ja schronię się, Jezu w Twej dłoni
Chcę tak co dzień
w sobie Cię nieść ..."

(T. Rudziński, FSC, Cicho - ssa) Na modlitwę czas... I, Edycja św. Pawła, Częstochowa 1996

Kochani, w książeczce, którą trzymacie w rękach, znajdziecie wskazówki, jak najlepiej przygotować się do tego spotkania z Panem Jezusem. Czytajcie ją uważnie. Tak jak dobry zuch czy harcerz, który bacznie obserwuje drogę i znajduje upragniony trop - odnajduje ukryty skarb. Naszym największym skarbem jest... Pan Jezus! Musimy jak najszybciej się z Nim spotkać, lecz na początku każdej wędrówki należy pomodlić się! Więc teraz razem pomódlmy się!

W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO. Amen.

Chcę modlić się jak w kościele-
za ludzi i spraw tak wiele ...
Domy serdeczne nam daj,
jak w Nazarecie dom,
a rodziców takich,
co wciąż jak jedno serce są.
I siebie w Chlebie nam daj,
żeby nie zabrakło sił,
w kłopotów i bólów czas,
żebyś bliźniutko był !

Proszę Cię, wysłuchaj mnie i wszystkich
nas, Boże nasz !

(T. Rudziński, FSC, Cicho - ssa) Na modlitwę czas... I, Edycja św. Pawła, Częstochowa 1996

W MOIM ŻYCIU BĄDŹ UWIELBIONY
(In my life, Lord, be glorified)

sl. i muz. Bob Kilpatrick
tłum. AnY

powoli, modlitewnie

W MO- IM ŻY- CIU BĄDŹ U- WIEL- BLO- NY, BĄDŹ U - WIELBLO- NY.

W MO- IM ŻY- CIU BĄDŹ U- WIEL- BLO- NY DZIS.

1. W TWYM KOŚCIELE BĄDŹ UWIELBIONY, BĄDŹ UWIELBIONY,
W TWYM KOŚCIELE BĄDŹ UWIELBIONY DZIS.

O JEZU, CICHY I POKORNY

Zob. Mt 11,29

wolno, medytacyjnie

kanon 1 72

O — JE- ZU, CI- CHY I PO- KO- RNY,

U- CZYN SE- RCE ME WE- DŁUG SE- RCA TWĘ- GO.

Mój mały katechizm

Znak Krzyża świętego

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

Modlitwa Pańska

Ojciec nasz, któryś jest w niebie: święć się imię Twoje, przyjdź Królestwo Twoje, bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

Pozdrowienie Anielskie

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

Chwała Ojcu

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

Wyznanie wiary

Wierzę w Boga, Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne-go, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny, umęczon pod Ponckim Pilatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, zstąpił do piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosy, siedzi po prawicy Boga, Ojca Wszechmogącego, stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych.

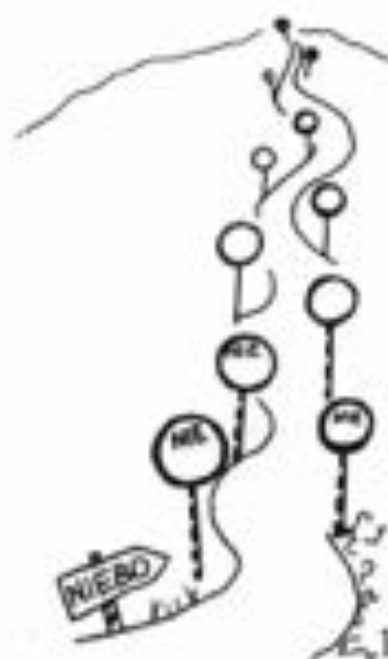
Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen .

Główne prawdy wiary

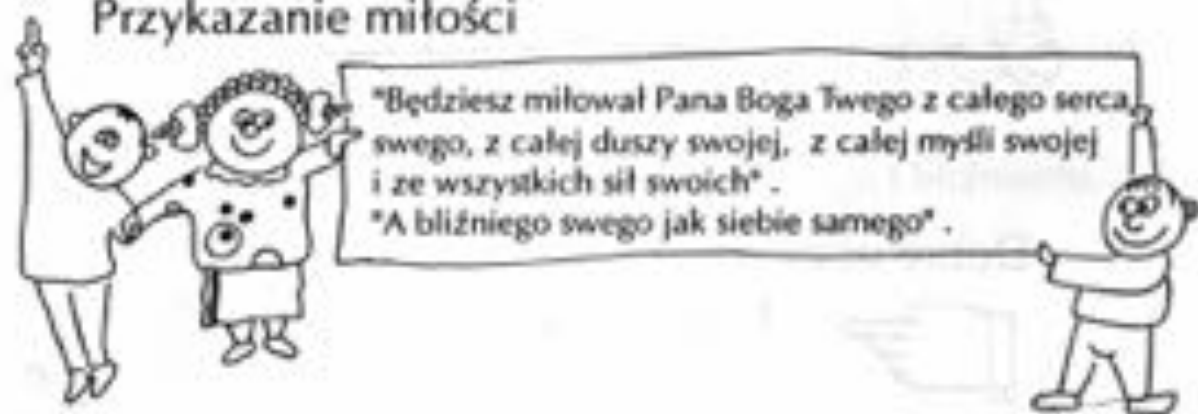
1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia .
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

Dziesięć Przykazań Bożych

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj , abyś dzień święty święcił .
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj .
6. Nie cudzołóż .
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy , która jego jest.

Przykazanie miłości

"Będziesz miłował Pana Boga Twego z całego serca swego, z całej duszy swojej, z całej myśli swojej i ze wszystkich sił swoich" .
"A bliźniego swego jak siebie samego" .

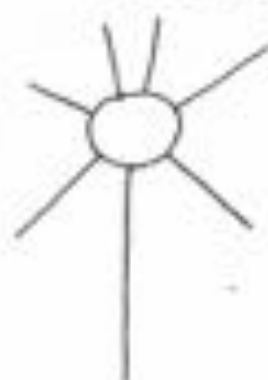

Pięć przykazań kościelnych

1. Ustanowione przez Kościół dni święte święcić.
2. W niedziele i święta we Mszy świętej nabożnie uczestniczyć.
3. Posty nakazane zachowywać.
4. Przynajmniej raz w roku spowiadać się i w czasie wielkanocnym Komunię świętą przyjmować.
5. W czasach zakazanych zabaw hucznych nie urządzać.

Siedem sakramentów świętych

1. Chrzest.
2. Bierzmowanie.
3. Najświętszy Sakrament (Eucharystia).
4. Pokuta.
5. Namaszczenie chorych.
6. Kapłaństwo .
7. Małżeństwo .

Trzy cnoty boskie

1. Wiara. 2. Nadzieja. 3. Miłość.

Cztery cnoty kardynalne (główne)

1. Roztropność.
2. Sprawiedliwość.
3. Męstwo .
4. Umiarkowanie (wstrzemięźliwość).

Dobre uczynki

1. Modlitwa. 2. Post. 3. Jałmużna.

Siedem darów Ducha Świętego

1. Dar mądrości .
2. Dar rozumu .
3. Dar umiejętności .
4. Dar rady.
5. Dar męstwa .
6. Dar pobożności.
7. Dar bojaźni Bożej .

Osiem błogosławieństw

1. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy Królestwo Niebieskie.
2. Błogosławieni cisi, albowiem oni posiadają ziemię.
3. Błogosławieni , którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni .
4. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni .
5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.
7. Błogosławieni pokój czyniący, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi .
8. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem ich jest Królestwo Niebieskie.

Pięć warunków dobrej spowiedzi

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy .
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Spowiedź szczera.
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.

Siedem grzechów głównych

1. Pycha.
2. Chciwość.
3. Nieczystość.
4. Zazdrość.
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu.
6. Gniew.
7. Lenistwo.

Grzechy przeciw Duchowi Świętemu

1. Grzeszyć zuchwale w nadziei na miłosierdzie Boże.
2. Rozpaczać lub wątpić o łasce i miłosierdziu Bożym.
3. Uznanej prawdzie chrześcijańskiej się sprzeciwiać.
4. Bliżniemu łaski Bożej zazdrościć.
5. Na zbawienne napomnienia mieć zatwardziałe serce.
6. Pokutę i nawrócenie się aż do śmierci odkładać.

Uczynki miłosierne co do duszy

1. Grzesznych upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pouczać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

Uczynki miłosierne co do ciała

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

Rzeczy ostateczne

1. Śmierć.
2. Sąd Boży.
3. Zmartwychwstanie.
4. Zbawienie albo potępienie.

Akt wiary

Wierzę w Ciebie, Boże żywy, w Trójcy jedyny prawdziwy. Wierzę, w coś objawił, Boże, Twe słowo mylić nie może.

Akt nadziei

Ufam Tobie, boś Ty wierny, wszechmocny i miłosierny. Dasz mi grzechów odpuszczenie, łaskę i wieczne zbawienie.

Akt miłości

Boże, choć Cię nie pojmuję, jednak nad wszystko miłuję. Nad wszystko, co jest stworzone, boś Ty Dobro nieskończone.

Akt żalu

Ach, żałuję za me złości, jedynie dla Twojej miłości. Bądź miłościw mnie grzesznemu. Dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

Modlitwa do Anioła Stróża

Aniele Boży, Stróżu mój, Ty zawsze przy mnie stój. Rano, wieczór, we dnie, w nocy. Bądź mi zawsze ku pomocy.

Anioł Pański

Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi
- i poczęła z Ducha Świętego.
Zdrowaś Maryjo ...

Oto ja służebnica Pańska
- niech mi się stanie według słowa twego.
Zdrowaś Maryjo ...

A Słowo Ciałem się stało
- i mieszkało między nami.
Zdrowaś Maryjo ...

Módl się za nami Święta Boża Rodzicielko
- abyśmy się stali godni obietnic Chrystusowych.

Modlitwa przed nauką religii

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły
nasze, dodaj nam zdolności i ochoty, aby ta
nauka była dla nas pożytkiem doczesnym i
wiecznym.
Przez Chrystusa Pana naszego . Amen .

Modlitwa po nauce religii

Dzięki ci Panie za światłość tej nauki.
Pragniemy, abyśmy nią oświeceni, mogli Cię
zawsze wielbić i wolę Twoją wypełniać na
wieki .
Przez Chrystusa Pana naszego. Amen .

Modlitwa przed posiłkiem

Pobłogosław, Boże, nas i te dary, które z
Twojej dobroci spożywać będziemy .
Przez Chrystusa Pana naszego. Amen .

Modlitwa po posiłku

Dziękujemy Ci, Boże, za te dary, które z Twojej łaskawości spożyliśmy. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Modlitwa za zmarłych

Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie,
- a światłość wiekuista niech im świeci.
Niech odpoczywają w pokoju. Amen.

UKRYTA ILLUSTRACJA

POLA, NA KTÓRYCH JEST KRODKA, ZAZNACZ NA CZARNO A LINIĄ POŁĄCZ KOLEJNE PUNKTY.

1. Chrzest

(wprowadzenie ogólne)

- Kasia: Czy to prawda, że chrzest to taki rodzaj kapelusza, który nakładają nam rodzice chrzestni ?

- Mama: Nie, kochanie. Zobacz, kapelusz może z głowy zwiać wiatr, może potargać go nasz Fafik, może się też sam zniszczyć . Natomiast chrzest jest znakiem wrytym na naszym sercu, którego nie może zniszczyć grzech, ani nikt inny . Nie może też zostać zgubiony . . .

- Marek: Mamusiu, a skąd się wziął chrzest? Czy chrzest wymyślono tak, jak zegarek lub rower?

- Mama : Nie, Marku. Chrzest ustanowił Pan Jezus po swoim Zmartwychwstaniu, kiedy powiedział do Apostołów: "Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego".

- Kasia : A po co potrzebny jest nam chrzest?

- Mama: Chrzest jest pierwszym i najważniejszym sakramentem, ponieważ bez niego nie można przyjąć żadnego innego sakramentu, nie można mieć łaski uświęcającej, która jest kluczem otwierającym nam niebo.

- Mama: Kasiu, chrzest jest po to, aby obmyć człowieka z grzechu pierworodnego i przywrócić mu podobieństwo do samego Boga.

- Mama: Dzieci, a przez co wchodzi się do domu?

- Marek: Przez próg i drzwi.

- Mama: Dobrze Marku, a jak myślisz, przez co wchodzimy do Kościoła i Królestwa Bożego?

- Marek: Tak naprawdę, to nie wiem.

- A ty już wiesz, czytelniku?

Ja już wiem!

FAFIK

Zagadka

Na niżej narysowanych obrazkach napisz cyfry od 1 do 5, wskazując kolejność czynności w czasie chrztu.

2. Morze Czerwone

Wiedziecie już, że w czasie chrztu używa się wody. Polewa się nią trzy razy głowę osoby chrzczonej. Równocześnie kapłan wypowiada słowa: "Janie, ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego".

Woda może służyć do picia, gotowania, mycia się, pomaga też roślinom i zwierzętom w rozwoju. Na przykład niebieskie niezapominajki zawsze rosną przy rzece lub stawie. Woda może także zagrażać człowiekowi i światu. Przypomnijcie sobie biblijny potop i arkę Noego.

Przeczytajcie teraz o fascynującej historii, w której Pan Bóg, posługując się swoim sługą, Mojżeszem oraz wodą morską, ratuje Lud Boży przed wrogiem:

"Mojżesz wyciągnął rękę nad Morze, a Pan cofnął wody gwałtownym wiatrem wschodnim, który wiał przez całą noc, i uczynił suchą ziemię. Wody się rozstały, a Izraelici szli przez środek morza po suchej ziemi, mając mur wód po prawej i po lewej stronie. Egipcjanie ścigali ich. Wszystkie konie faraona, jego rydwany i jeźdźcy weszli za nimi w środek morza ...

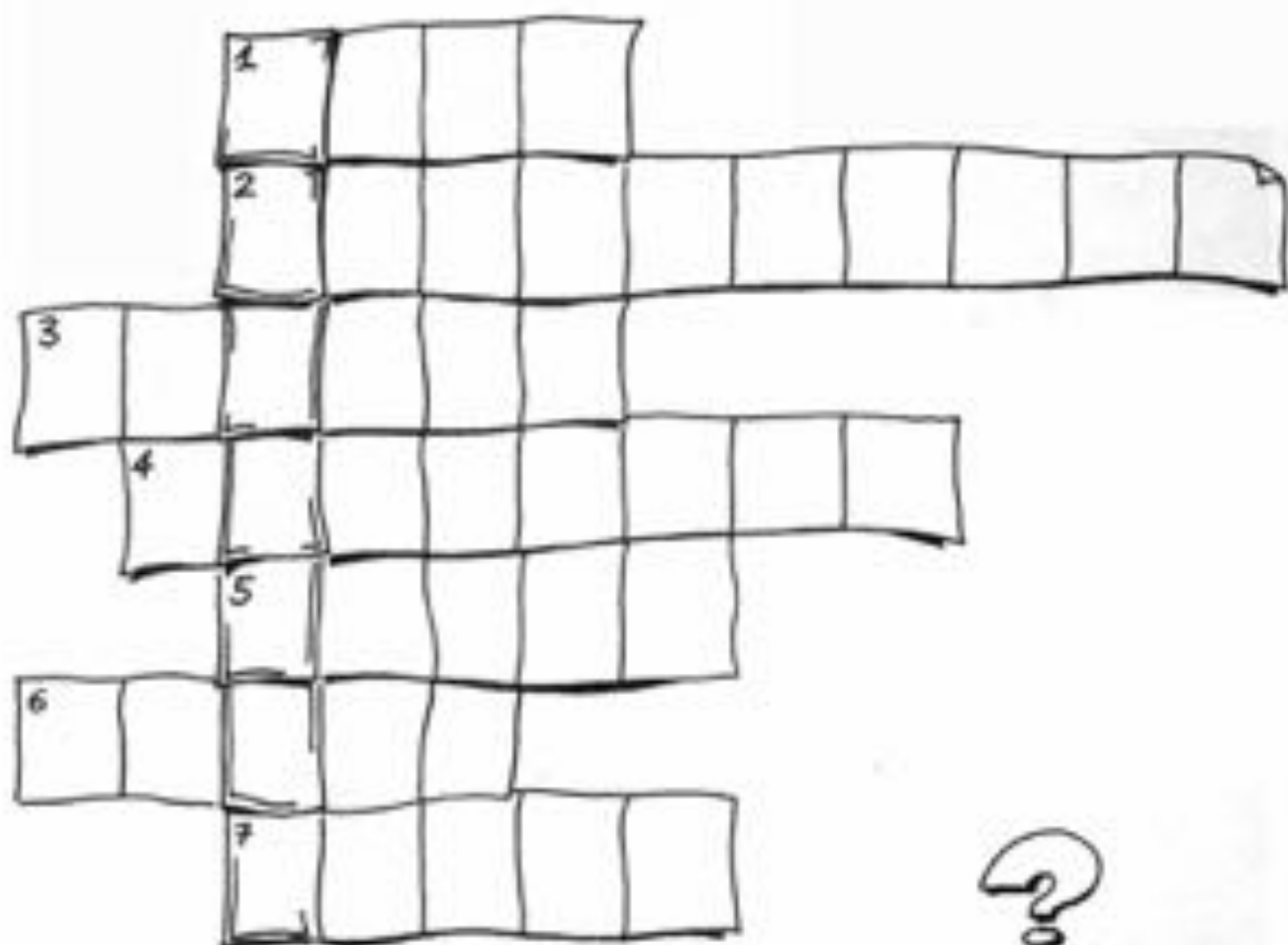
Pan rzekł do Mojżesza: "Wyciągnij rękę nad morze, aby wody zalały Egipcjan, ich rydwany i jeźdźców". Wyciągnął Mojżesz rękę nad morze, które o brzasku dnia wróciło na swoje miejsce. Egipcjanie, uciekając, biegli naprzeciw falom, i pogrążył ich Pan w środku morza. Powracające fale zatopiły rydwany i jeźdźców całego wojska faraona, . . . nie ocalał z nich ani jeden .

Izraelici zaś szli po suchym dnie morskim, mając mur wodny po prawej i po lewej stronie. W tym to dniu wybawił Pan Izraela z rąk Egipcjan. . . Gdy Izraelici widzieli wielkie dzieło, którego dokonał Pan wobec Egipcjan, ulękli się Pana i uwierzyli Jemu oraz Jego słudze Mojżeszowi" (Wj 14, 21-31).

Znajdź na rysunku postać Mojżesza i pomaluj jego szaty kolorem złotym i fioletowym, a laskę na brązowo.

Krzyżówka

1. ZNAKI MOJŻESZA W EGIPCIE...
2. INACZEJ IZRAELITA...
3. WROG MOJŻESZA...
4. KOLOR MORZA, PRZEZ KTÓRE KROCZYLI ŻYDZI...
5. KRAJ, Z KTÓREGO UCIEKALI IZRAELICI...
6. KIM MOJŻESZA...
7. SYMBOL PRZYMIERZA MIĘDZY BOGIEM A NOEM...

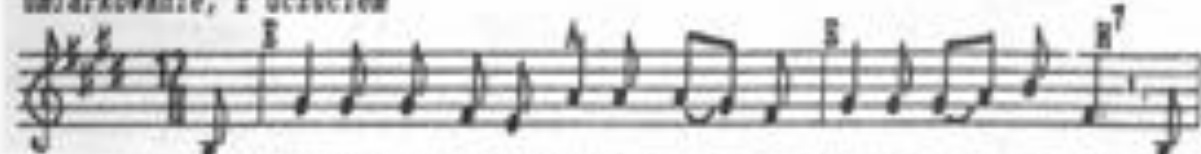

Zapamiętaj: Pan Bóg, posługując się wodą, uratował Lud Boży od jego wrogów. Woda chrztu dla człowieka posłusznego Bogu jest wybawieniem, obmyciem z grzechu pierwородnego, natomiast dla wrogów i nieprzyjaciół Królestwa Bożego jest ona wieczną zgubą. Ten, kto otrzymuje chrzest i wierzy w Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, zostaje przyjęty do Rodziny Bożej - Kościoła i będzie zbawiony.

ŹOBACZCIE, JAK WIELKĄ MIŁOŚĆ OJCIEC OFIAROWAŁ NAM
(Behold what manner of Love)

autor nieznany
tłum. AS

umiarkowanie, z uczuciem

O- BACZCIE JAK WIELKĄ MIŁOŚĆ O —JCIEC O-FIA-RO- WAŁ NAM. ZO-

BACZCIE JAK WIE-LKĄ, MIŁOŚĆ O — JCIEC O-FIA- RO-WAŁ NAM.

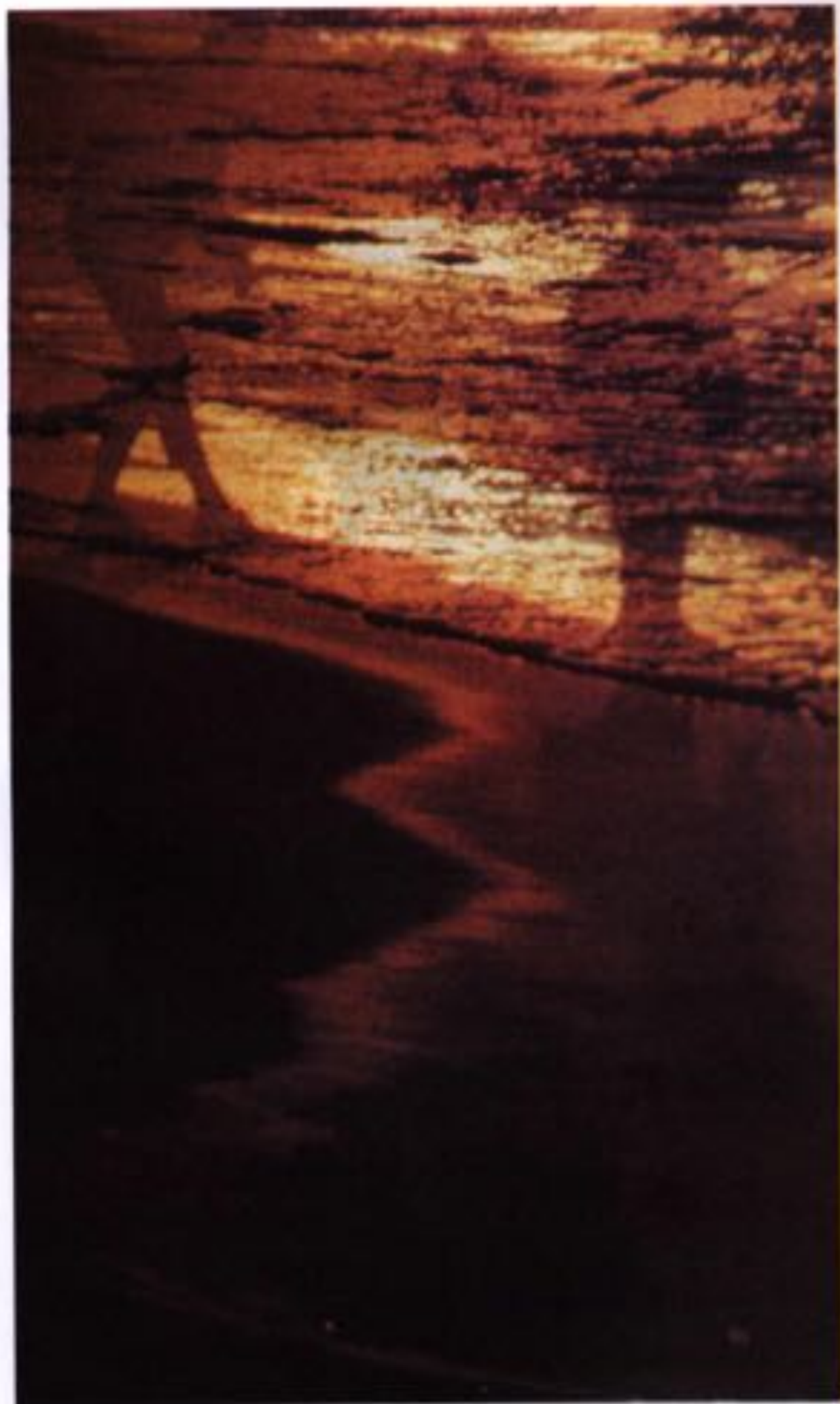

BY — SMY, DZIEC-MI BO-GA NO — GLI BYĆ.

BO- GA NO- GLI BYĆ.

3. Jan Chrzciciel

NASZA OPowieść ZACZYNA SIĘ BLISKO 2000 LAT TEMU W KRAINIE, KTÓRA CHOCIEŻ NIE LEŻAŁA ZA 7-MĄ MOKZAMI ANI 7-MĄ GÓRAMI, TO JEDNAK BYŁA DALEKO STAD...

W OWEJ KRAINIE BYŁO NÓWCZAS PobożNE I WIEKOWE MAŁŻENSTWO KAPłANA ZACHARIASZA I JEJEGO ŻONY ELZBIETY...

TO PREZENTUJEMY WAM, ANIŻ WIAŁO ŻÓŁCIE ZACHARIASZA I

...LEŻ POMIMO WIELKIEJ WZAJEMNEJ MIEŁOŚCI, ZACHARIASZ I ELZBIETA NIE MIELI UPRAŚNIONEGO SYNA. NIE PRZESTAWALI JEDNAK UFAĆ SWIĘTEMU IZRAELA...

W CZASIE DYŻURU ZACHARIASZA W ŚWIĄTYNI JERUZOLIMSKIEJ, BÓG ODPOWIEDZIAŁ NA MODLITWY SWOICH PRZYSIĄCIE... ZACHARIASZ UZDZIAŁ ANIOŁA JHWH...

SŁOWO BOSKIEGO POSŁANCA
STAŁO SIĘ PRAWDĄ... ELZBIETA
ZNALEZŁA SIĘ W STANIE BEO-
GOŚCANNONUM...

WIEŚĆ O CUDZIE SZYBKO ROZESZKA
SIĘ PO CAŁEJ KRAJINIE. ELZBIETĘ
ODWIEDZAŁY JEJ KREWNE I PRZY-
CIEKI, MIEDZY KTÓRYMI BYŁA
NIEWIASTA Z NAZARETU...

MAMO CIEŻE,
TAK JEST, MATKA
JE TO, PRACUJ
MÓJ NIJA, PRACUJ
DOSTAĆ DO NAS...
O... MOJE DOSTA-
CIE TWOJE KRAJ...
SIE RABOJE...

KIEDY URODZIŁ SIĘ DZIECKO, NA SWIĄT
PRZYŚLEDŁ UPRAŚNIOWY SEN, KOD-
REACH (LIBREW LICA RODZINY A ZA
NAKONIE ANOEA) NADANO IMIĘ
JAN...

DZIECKO DORASTAŁO I KIEDY BYŁO
JUŻ MŁODZIANCEM, WIERNE GEO-
DZI OPUSCILI RODZICÓW I UDALI
SIĘ NA PUŁKOWNIE...

TAK, TAK KOCHANI, CZAS SZYBKO PŁYNNIE

CZY WIDZIELIŚCIE KIEDYŚ JAK ROZBIEŻA-
NY ORODZ ATAKUJE SWOICH WROGÓW?
OCH, TO JEST WIDOK PEŁEN TRUŚCI...

JAN WYSZEDŁ Z UKRYCIA, ABY Z PASTY
ORODZ BANIC LUD ŻYDÓW ZA POPEŁNIENIE
NIE BRZECZY... CZŁOWIEK ODZIAŁY SI SIEDZĄ
OBNIEM WSI BŁOGIE KARĘ, ALE SI WODUCHI
JORDANU OBRZYWAŁ Z BRZECZY CIĘTA -
NIE DUSIE LUDZI...

WENK...
NAWRACAJCIE SIĘ!

...OTO BARANEK BOZY, KTORY CIĄDZI...

CZY MOŻNA OCHROCIĆ TO, CO ŚWIĘTE?
A JEDNAK MIESIĄC PRZYSZŁY JE
CHRZEST Z RĄK JANA...

W TYM CZASIE MIEJSKOWY
KRAŁ DOPIŚCZA SIĘ GRECZKI
Z ŻONĄ SWEGO BRATA. ŻY
WŁADCA WIE, ŻE JAN BĘDZIE KU
HYPOMINAŁ JEGO GRECZKI...

A MOJE PRAWY
WŁADCA WIE, ŻE
JAN BĘDZIE KU
HYPOMINAŁ JEGO GRECZKI...

UPRAŚNIŁ ODKUPICIEL UJAWIA
STEBIE NOBEC ZEBRAWEGO LUDU

LECZ JAN POZOSTAŁ WIER-
NY PRAWDZIE, A CIĘSZĄC
SIĘ Z NADEJŚCIĄ ZBAWICIE-
LA, RZEKŁ:

HEROD UWIEŻIŁ
ŚWIADKA
PRAWDY...

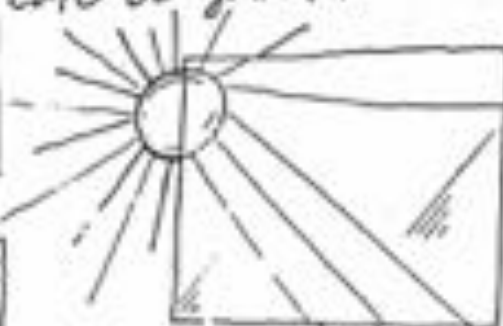
POCZYTA
ANIMUS
JANUS
JANUS

..A ON WZDĄSTAŁ

**STOP
KLATKA!**

ZATRZYMAJ SIĘ NA CHWILĘ,
DROGI CZYTELNIKU... NIE
CZYTAJ KOMIKSU ZA SZYBKO!
POMYŚL O POKORZE JANA,
O JEGO PRAGNIENIU BYCIA
SZYBĄ WOBEC SŁOŃCA...

WŁAŚNIE ZANIKANIA, PRZEPROCH-
STOŚCI, UMNIEJSZANA SIĘ PRZED
BOGIEM - TEGO MOŻEMY SIĘ U-
CZYĆ OD JANA...

A U HERODA TRWA BAL
NAD BALE... KRÓL MORAL-
NIE TONIE W GRZECHU...
LECZ GRAJONIE GRAJ,
BŁĄDNY ŚPIENIAJ,
PIĘKNA DZIEWCZYNA
TANCUJ...

PROŚ, PIĘKNA TAN-
CEREZKO, O WSZY-
STKO... NAWET O
POŁOWE MOJEGO
KROLESTWA...
A OTRZYMASZ

*Przanię-
am*

MAJUSIU, SIEDZĄC...
O CO MAMY TRAFIĆ??
O CO, MAJUSIU... ?

...PROŚ O GŁOWE
JANA CHRYZOSTUSA

DRODZY CZYTELNICY, WYBACZCIE, ŻE
W TYM MIEJSCU PRZERWĘ OPWIEŚĆ,
LECC CHCĘ UNIKNĄĆ MAKABRYCZO-
NYCH SCEN...

JANA SCIĘTO, A BŁOGĘ PRO-
ROKA PODANO NA TACY JAKO
WYPEŁNIENIE OBIĘTNICZY...

CIAŁO JANA ZABRAŁI I PO-
BIEŻALI UKZMOWIE...

JAN CHRZCICIEL ODSIĘDŁ
DO KRÓLESTWA MESTASZA,
KTÓREGO ZAPOWIADAŁ I Z
UTĘSKNIENIEM OZĘKIWAŁ.
TAK JAK O SOBIE MÓWIŁ,
BYŁ BÓGEM POPRZEDZA-
JACYM **SŁOWO**

SAM CHRZYSTUS - OBLUBIENIEC
OBDARZÓŁ JANA TYTUŁEM
NAJWIEKSZEGO PROROKA I
WYNIÓSŁ GO DO SŁOJY CHWAŁY...

TAKA JEST PRAWDA O LUDZIACH KTÓRZY POZWALAJĄ,
ABY BÓG SIE W NICH RODZIŁ, PRZEZ NICH DZIAŁAŁ,
OBDARZAŁ SWOJĄ ŁASKĄ, ABY WIECEJ DOBRA BYŁO
W BOŻYM ŚWIECIE...

"CUDA" ?

co to jest

NA RYSUNKACH ZAZNACZ, KTÓRE Z SYTUACJI
UWAZASZ ZA CUDA ?

4. Pan Jezus czyni cuda

Pan Jezus czynił bardzo dużo cudów. Uzdrawiał chorych, wyrzucał złe duchy, uciszył gwałtowną burzę na jeziorze, wskrzesił Łazarza itp. Czynił cuda, żeby ludziom wierzącym w Niego pomóc.

Na niżej przedstawionych rysunkach ukazany jest Pan Jezus w czasie dokonywania cudów. Nazwij poszczególne cuda, wpisując je pod danym obrazkiem.

5 . Chrzest w Kościele

- sakrament przynależności do Chrystusa.

Każdy z nas ma swoją rodzinę. Kocha ją. Czuje się dobrze i bezpiecznie w swoim domu . Przez chrzest otrzymujemy od Boga w darze Rodzinę Bożą. To Kościół !

W Kościele człowiek ochrzczony żyje życiem Bożym dzięki Panu Jezusowi . Tak jak słodkie winogrono pobiera soki z winnego krzewu, tak człowiek ochrzczony, kiedy jednoczy się z Chrystusem, staje się dobry. W Kościele jesteśmy bezpieczni.

Kochany czytelniku ! Jeśli uważnie czytałeś do tej pory Twoją "Białą książeczkę", powinieneś już co nieco wiedzieć, co to jest chrzest i jak się udziela tego sakramentu? Może też widziałeś chrzest dziecka w kościele. Proponuję teraz małą łamigłówkę. Zakreśl prawidłowe odpowiedzi w poniższym tekście:

1. Chrzest jest to:

- a) kapelusz, który nakładają nam chrzestni,
- b) białe ubranko dziecka,
- c) znak przynależności do Chrystusa na zawsze.

2. Kto może chrzcić:

- a) tylko ksiądz proboszcz,
- b) Indianin ,
- c) sekretarka ,
- d) każdy człowiek, o ile pragnie to uczynić w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego,

3. Udzielając chrztu, należy :
- a) położyć głowę ochrzczonego,
  - b) pokazać dziecko kapłanowi,
  - c) tylko wypowiedzieć imię dziecka,
  - d) trzykrotnie polewając głowę wodą, powiedzieć (Katarzyno, Marku), ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego,
  - e) jeden raz położyć główkę dziecka i wypowiedzieć powyższe słowa,
  - f) trzy razy położyć głowę wodą i powiedzieć: Janie, ja ciebie chrzczę w imię Pana Jezusa.

4. Który w kolejności jest sakrament chrztu :
- a) drugi,
  - b) pierwszy,
  - c) ósmy.

5. Do chrztu używa się :
- a) mleka,
  - b) tajemniczego płynu,
  - c) lemoniady,
  - d) wody,
  - e) tranu.

6. Chrzczenie obmywa:
- a) całego człowieka,
  - b) tylko głowę,
  - c) głowę oraz wnętrze człowieka z grzechu pierworodnego,
  - d) nie obmywa w ogóle.

7. Po chrzcie człowiek ma:

- czystą buzię,
- większe serce,
- białą szatę,
- czystą duszę i łaskę Bożą,
- rumieńce na twarzy.

Jeśli poprawnie rozwiązałeś łamigłówkę, przeczytaj w nagrodę bajkę pt.:

"Zabijaka i jego chrześniak"

Żył sobie niegdyś szewczyzna biedak, który miał jedenaścioro dzieci i z trudem zarabiał na ich wyżywienie. Lecz kiedy urodziło się dwunaste, szewczyzna znalazł się w tarapatkach. Był tak biedny, że nikt w okolicy nie chciał być ojcem chrzestnym najmłodszego dziecka. Zasmucony i upokorzony, postanowił spróbować w sąsiedniej wsi. Założył niedzielne ubranie, wziął do ręki kij i, poleciwszy się Panu Bogu, ruszył w drogę. Na twarzy malowało mu się takie strapienie, że zatrzymał go po drodze wędrowny starzec i zapytał, coż go tak trapi.

- Nikt nie chce być ojcem chrzestnym mojego najmłodszego - odpowiedział szewczyzna.

- Jeśli tylko o to chodzi, mogę być nim ja - wykrzyknął nieznajomy.

Wyobraźcie sobie, jak się uradował biedaczysko! Bez namysłu zgodził się, umówił na następny ranek w kościele i wrócił, by opowiedzieć żonie, co się przydarzyło. Lecz żona nie była wcale zachwycona.

- Kto wie, z kim będziemy mieli do czynienia? Może to zbójca!

- Co też powiadasz! - odparł szewczyzna, nie tracąc dobrego samopoczucia - czemuż to nie miałaby zesłać go nam Opatrzność?

Jednak jego żona miała rację. Nieznajomy był wodzem bandy zbójców, którzy nękali całą okolicę. Ale następnego ranka, o umówionej godzinie stawił się w kościele, trzymał dziecko do chrztu, podarował mu pewną sumkę złotych monet i zniknął. Dziecko było słabego zdrowia i zmarło osiem dni później, a kiedy przybyło do raju, powitał je święty Piotr, który zaraz otworzył wielką bramę i zaprosił je do środka.

Ale dziecko odmówiło wejścia.

- Wejdę tylko z moim chrzestnym.
- A kimże jest twój ojciec chrzestny? - pyta święty Piotr.
- Nazywa się Zabijaka i mieszka w moich stronach.
- Zabijaka? Ależ to straszliwy zbójca. Nigdy nie wpuszczę go do raju.
- No, to trudno. Bez Zabijaki nie przekroczę tego progu - powtórzył mały uparciuch. I usiadł sobie na schodkach. Wtedy święty Piotr, nie wiedząc już, do jakiego Świętego się zwrócić, prosi o pomoc dobrego Pana Boga.
- Wejdziesz, mały. Zobaczysz, jaki piękny jest mój dom - zaprasza go Pan swoim głosem brzmiącym pięknie jak kościelne organy.
- Wejdę tylko z moim chrzestnym
- Przecież nie mogę przyjąć do raju takiego zbrojcy. Zbyt wieloma grzechami się splamił.

No i co? Dziecko ani myśli słuchać głosu rozumu.

- Wiem, że tylko on zgodził się trzymać mnie do chrztu, przez co zostałem chrześcijaninem, jest więc poczciwy i nie ma powodu, by nie wszedł do raju razem ze mną.
- Już dobrze - ustąpił w końcu dobry Bóg. - Zanieś mu ten dzbanuszek i powiedz, że kiedy napelni go swoimi łzami, będzie mógł wejść do raju. Zważ, że nigdy jeszcze nie uczyniłem nikomu tak wielkiego ustępstwa.

Dziecko wzięło dzbanuszek, zeszło na ziemię i zaczęło rozglądać się za starym zbrojcą. Szukało długo, a wreszcie znalazło go w lesie, głęboko uspiętego. Obudziło go zaraz i opowiedziało, co się zdarzyło, jak to przybyło do raju i nie chciało wejść, jeśli nie będzie z nim chrzestnego, jak to święty Piotr i sam Pan nie chcieli się zgodzić, ale w końcu udało mu się przewyciężyć ich opór. Zabijaka był tak poruszony opowieścią, że wybuchnął płaczem. I przyciskając dziecko do serca tak płakał, że dzbanuszek napenił się w jednej chwili. Płakał i śmiał się. Ale stare serce nie wytrzymało wzruszenia; bandyta skłonił głowę i umarł.

Zabijaka i dziecko ujęli się za ręce i razem wstąpili do raju, a Pan i święty Piotr otworzyli wielką złotą bramę, by wpuścić ich do środka.

Legenda chrześcijańska, Antologia, Wydawnictwo Książki Marianów, Warszawa 1988 s. 219

Moja modlitwa :

Panie mój, kocham Cię z całego serca i z całej duszy .
Boże mój, przepraszam Cię za wszelkie zło i grzech.
Jezu Chryste, wierzę w Ciebie, ufam Tobie .
Pomóż nam miłować się wzajemnie tak
jak Ty nas kochasz . Amen

6. Życie św. Piotra i Pawła

- w obrazkach -

Święty Piotr

W PUSTE "DYMKI" WPISZ SŁOWA Z EWANGELII...

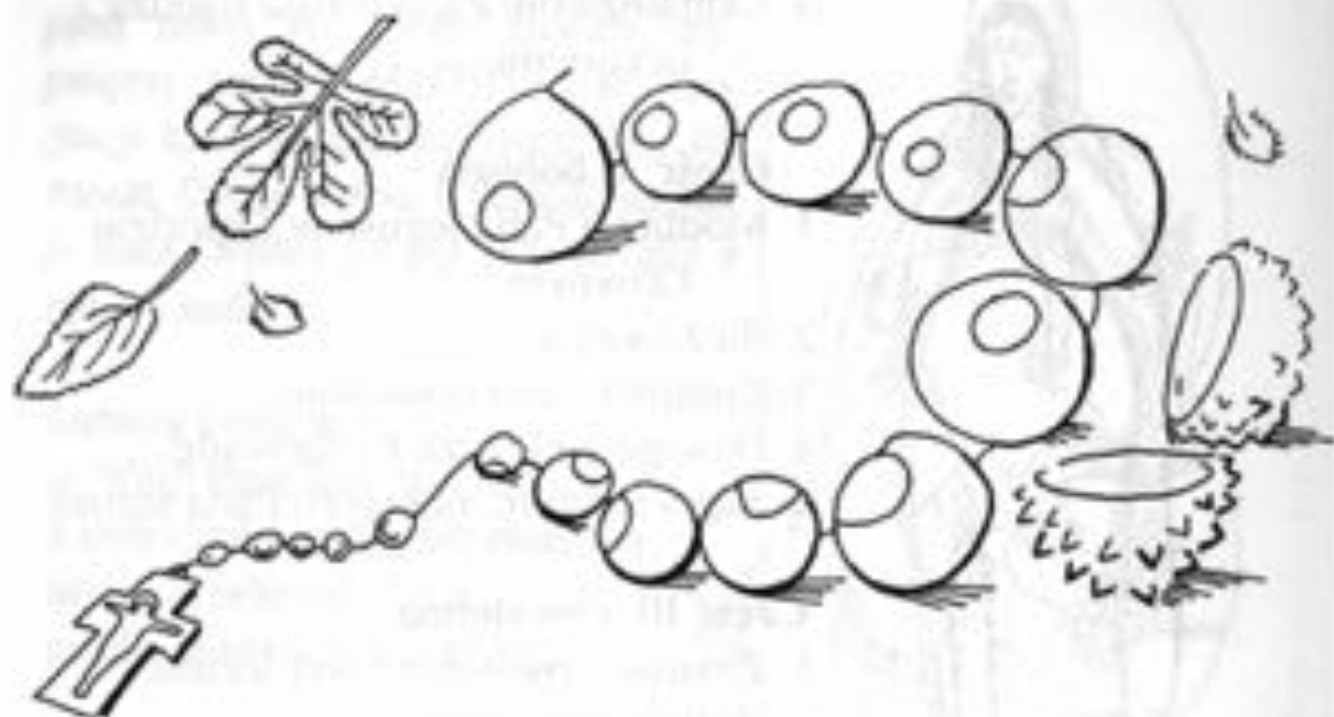
Święty Paweł

7. Październik miesiącem Matki Bożej

- różaniec -

Drugi miesiąc Twojej nauki, kochany drugoklasisto, w szkole, to ... październik. Zauważyłeś już pewnie kolorowe liście na drzewach, opadające z drzew kasztany i całe mnóstwo jarzyn na straganach.

W Twoim kościele nastąpiła jakaś zmiana. Rodzice zabierają Cię na nabożeństwo różańcowe. Wierni śpiewają pieśni o Matce Bożej Różańcowej. Tak, październik jest miesiącem Matki Bożej Różańcowej.

Zapraszam Cię, drogi czytelniku, do modlitwy różańcowej. Rozważamy w niej życie Pana Jezusa, Maryi, wyobrażamy sobie w myślach postacie i zachowania apostołów i innych ludzi, którzy spotykali się z Jezusem.

Różaniec dzieli się na trzy części:

Część I radosna

tajemnica - 1 Zwiastowanie Maryi Wcielenia Syna Bożego.

2 Nawiedzenie św. Elżbiety.

- tajemnica - 3
- 1 Narodzenie Pana Jezusa w Betlejem.
  - 2 Ofiarowanie Pana Jezusa w Świątyni Jerozolimskiej.
  - 3 Odnalezienie Pana Jezusa między uczonymi.

Część II bolesna

- 1 Modlitwa Pana Jezusa w Ogrodzie Oliwnym.
- 2 Biczowanie.
- 3 Ciemniem ukoronowanie.
- 4 Dźwiganie krzyża na Kalwarię.
- 5 Męka i śmierć na krzyżu Pana Jezusa.

Część III chwalebna

- 1 Zmartwychwstanie Pana Jezusa.
- 2 Wniebowstąpienie.
- 3 Zesłanie Ducha Świętego.
- 4 Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny.
- 5 Ukoronowanie w niebie Matki Bożej.

Modlitwę różańcową odmawiamy w następujący sposób:

1. Znak krzyża
2. Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu
3. Zapowiedź części różańca (I,II,III)
4. Zapowiedź tajemnicy różańcowej (np. Zwiastowanie)
5. Ojcze nasz...
6. 10 razy Zdrowaś Maryjo...
7. Chwała Ojcu ... po każdej tajemnicy.

Chwila modlitwy z Maryją...

Jako propozycję modlitwy pięknej, starej i pełnej zadumy nad dziejami zbawienia, proponujemy fragment AKATTSTU, czyli starożytnego hymnu na cześć Najświętszej Boga Rodzicielki. Czytając te słowa w skupieniu, pamiętaj, że Matka Chrystusa jest przy Tobie nie tylko w czasie tej modlitwy...

***

Archanioł z nieba postan był,
by "Witaj" Matce Boga rzekł.
A kiedy ujrzał, że na jego bezcielesny głos
bierzesz na siebie ciało, Panie
stanął w zachwycie, wołając do Niej:

Witaj, przez którą jaśnieje radość,
Witaj, dla której klątwa odpuszczona,
Witaj, która Adama podnosisz z upadku,
Witaj, która od lez uwalniaś Ewę.

Witaj, o wysokości
pojęciem ludzkim niedostępna,
Witaj, głęboko nawet aniełkim okiem niezbadana
Witaj, bo jesteś tronem Króla,
Witaj, bo dźwigasz Tego,
co wszystkie dźwiga rzeczy,
Witaj, gwiazdo Słońce nam ukazująca,
Witaj, łono boskiego wcielenia,
Witaj, przez którą stworzenie się odnawia,
Witaj, przez którą Stwórca dzieckiem się staje.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

Zawitaj, Królowo Różańca

(Do M.B. Różańcowej, pątnicza)

(Siedl. 2D)

1. Za-wi-taj, Kró-lo-wo Ró-żan-ca świę-te-go, *
Je-dy-na nadzie-jo czło-wieka grze-szno-go! *

Za-wi-taj, bez sma-ry li-li-jo,

Mat-ko Ró-żan-co-wa, Ma-ry-jo!

2. Panno nad pannami, Święta nad świętymi *
Najświętsza Królowo, Pani nieba, ziemi, * = Naj-
śliczniejszy kwiecie, lilijo, * *Matko Różańcowa, Ma-
ryjo.*

3. Matko Różańcowa, jasna Gwiazdo morska, *
Anielska Królowo, śliczna Matko Boska, * = Raju
rozkosznego lilijo, * *Matko Różańcowa, Maryjo.*

Czarna Madonno

T. i M.: A. Gołaszewska

Jest zakątek na tej ziemi, gdzie powracać każdy chce.

Gdzie króluje Jej Oblicze, na Nim cięte rzyby dwie.

zrok ma smutny, zatroskany jakby chciała prosić cię.

W matczyną Jej opiekę oddał się.

ref.: Madonno, Czarna Madonno,
Jak dobrze Twym dzieckiem być!
O pozwól, Czarna Madonno,
W ramiona Twoje się skryć.

2. W Jej ramionach znajdziesz spokój
I ochronisz się od zła.
Bo dla wszystkich swoich dzieci,
Ona serce czule ma.
I opieką cię otoczy, gdy Jej serce oddasz swe,
Gdy powtórzysz Jej z radością słowa te.

NA RYSUNKU ZAZNACZ, KTÓRA ILUSTRACJA PRZEDSTAWIA TREŚĆ JEDNEGO "OZIEŚIĄTKA" ROZANCA?

8. Przykazania Boże

(wprowadzenie ogólne)

Wszystko mamy od Boga: piękny świat, rodziców, którzy nas kochają, rozum, abyśmy mogli się uczyć, ręce, abyśmy mogli pracować i pomagać innym. Bóg dał także człowiekowi Dziesięć Przykazań, aby posługując się nimi jak drogowskazami, doszedł do nieba. Pan Bóg bardzo kocha człowieka. Od czasu stworzenia opiekuje się ludźmi. Każdy z nas powinien odwzajemnić tę miłość, przestrzegając Boże Przykazania.

Pan Bóg zawarł z ludźmi Przymierze na Górze Synaj. Podarował Mojżeszowi tablice z Przykazaniami.

Przypomnijmy sobie to wydarzenie: "Mojżesz wyprowadził lud z obozu naprzeciw Boga i ustawił u stóp góry. Góra zaś Synaj była cała spowita dymem, gdyż Pan zstąpił na nią w ogniu i uniósł się dym z niej jakby z pieca i cała góra bardzo się trzęsła. Głos trąby się przeciągał i stawał się coraz donośniejszy. ... Pan zstąpił na górę Synaj, na jej szczyt. I wezwał Mojżesza na szczyt góry, a Mojżesz wstąpił".

"Wtedy mówił Bóg wszystkie te słowa: Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli".
(Wj 19, 17-20, 2)

Oto Przykazania Boże:

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

CO PRZEDSTAWIA
TEN RYSUNEK ?

Przypomnijmy też inne wydarzenie z Nowego Testamentu, kiedy Pan Jezus spotyka się z bogatym młodzieńcem: "Nauczycielu dobry, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?" Jezus mu rzekł: "(...) Znasz przykazania: *Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie zeznawaj fałszywie, nie oszukuj, czcij swego ojca i matkę*". On mu rzekł: "Nauczycielu wszystkiego tego przestrzegałem od swojej młodości". Wtedy Jezus spojrział z miłością na niego" (Mk 10, 17-21).

SAM POKOLORUJ
PONIŻSZY RYSUNEK:

Wuj

Zapamiętaj: Przykazania Boże to drogowskazy do nieba. Trzeba się ich dobrze nauczyć i przestrzegać w każdym dniu. Ale nie wolno przy nich się zatrzymać!

Moja modlitwa

Kocham Ciebie Boże, z całego swego
serca, z całej duszy swojej,
ze wszystkich sił swoich.
Postanawiam jak najwierniej wypełniać
Twoje Przykazania.

Pomóż mi, mój Boże !

Bajka: "O świętości prawdziwej"

Pewien człowiek postanowił zostać natychmiast świętym. I tak mocno chciał być "światłem świata", że wszystkich naokoło parzył i oślepił. I tak gruntownie był "solą ziemi", że wszystkim napotykanym zatruewał życie. I tak skrzętnie pracował jako "zaczyn w cieście", że wielu ludziom zatruewał radość wiary.

Na szczęście ów człowiek pewnej niedzieli usłyszał dobre kazanie. Przejął się usłyszana nauką i postanowił być prawdziwym świętym: "światłem świata", co innych ogrzewa i oświeca, "solą ziemi", co innym dodaje smaku, "zaczynem Kościoła", który ożywia i podnosi wiarę drugich."

Dr. Miłkiewicz, Opole, Wrocław 1992 s. 118.1

9. Przykazanie I

Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną

Przykazanie pierwsze poucza o tym, że Bóg będzie dla ciebie najważniejszy. Nic ani nikt nie będzie ważniejsze od Niego.

Falszywe bóstwa:

Zadanie domowe: W podanych niżej linijkach napisz swoją modlitwę do Boga przeciwko fałszywym bożkom:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Amen.

Pomyśl:

- Kiedy chrześcijanin zapomina o Bogu i tworzy sobie własnego bożka?
- Czy zawsze Chrystus jest dla ciebie najważniejszą, najukochańszą i najcenniejszą osobą?
- Czy mogą być rzeczy ważniejsze od Boga?

Opowiadanie

Janek oglądał w telewizji film o dalekich krajach i ludziach, którzy wierzą w różne wybrane przez siebie przedmioty. Jedni oddają cześć starym, ogromnym drzewom, inni lepią z gliny figurki i modlą się do nich. Bardzo zdziwił się, że ludzie modlą się do figurek, jakich on nie widział w żadnym kościele. Gdy tylko tatuś wrócił z pracy, zapytał:

- Tato, oglądałem film o dalekich krajach. Pokazywano ludzi, którzy modlą się do dziwnych przedmiotów. Pan, który opowiadał o tych krajach, nazywał te przedmioty bożkami. Dlaczego u nas nie ma takich bożków?

- Zaraz ci to wszystko wyjaśnię - powiedział tatuś, wieszając w przedpokoju palto.

- Wszyscy ludzie zawsze odczuwali i odczuwają potrzebę istnienia Boga, do którego mogliby się modlić i prosić o ratunek w nieszczęściu, o błogosławieństwo, zdrowie, urodzaje. Człowiek, bezsilny wobec chorób, wody, powietrza, ognia i nieszczęść stwarzał sobie pojęcie boga, który ma władzę nad wszystkim. Żeglarze pływający po morzach i oceanach, bezradni wobec wichru i sztormu, łatwo wierzyli, że istnieje bóg mórz i oceanów, który rządzi wodami i jest w stanie uspokoić wzburzone fale. Znajdując się w niebezpieczeństwie, modlili się do wymyślonego przez siebie boga zwanego Neptunem, aby ocalił ich statek od katastrofy. Najczęściej uważali, że ktoś zgrzeszył przeciwko bogu i dlatego bóg się nań gniewa. Uważali, iż - aby bóstwo przeprosić - należy poświęcić członka załogi. W drodze losowania wybierali marynarza i wrzucali go w szalejące fale. Niektórzy czcili zwierzęta, oddawali cześć boską lwom, słoniom, wężom. Obecnie jest coraz mniej takich ludzi, ponieważ misjonarze i księża uczą ich o istnieniu jedyne Boga, prawdziwego. To bardzo trudne zadanie. Misjonarze często poświęcają swoje życie i zdrowie, aby ludzie mogli poznać prawdziwego Boga.

Bóg jest dla nas największym i najcenniejszym Skarbem i dlatego powinniśmy, zwłaszcza w niedziele i święta, spotykać się z Nim, aby okazać, że Go kochamy. Naszą miłość do Boga okazujemy również przez codzienną modlitwę, sumienną naukę religii i zachowywanie Przykazań Bożych.

Każdy, kto zapomina o Bogu, o spotkaniu z Nim w czasie Mszy św. i o codziennej modlitwie oraz znajduje sobie rzeczy ważniejsze, które przesłaniają mu Stwórcę - nie kocha Go, zasługuje na potępienie i jak najszybciej musi odnaleźć właściwą drogę do Niego.

Dr. J. Nowacki, Daj mi Jezu, Michalimam 1990 s.83

Pytanie:

- Kto grzeszy przeciwko pierwszemu przykazaniu?

Odpowiedź:

- Każdy, kto nie modli się, nie kocha Boga całym sercem, oddaje cześć boską przedmiotom lub zwierzętom, wierzy w zabobony i wróżby - grzeszy przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu.

NA TEJ STRONIE SAM (SAMO) NAPISZ MODLITWĘ DO
BOGA, W KTÓREJ WYRAZISZ SWOJĄ WIERNOŚĆ I BOŻĄ
OPIEKĘ NAD TOBĄ I TWOJĄ RODZINĄ...

---

10. Przykazanie II

Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno

Każdy człowiek ma imię. Na kartce imieninowej bardzo często jest napisane: "Kochanej Dorotce" albo "Drogi Grzesiu". Piszemy tak, ponieważ szanujemy i kochamy Dorotkę czy Grzesia.

Kochany czytelniku, na pewno cieszysz się bardzo, kiedy ktoś wymawia Twoje imię z miłością i szacunkiem. Smucisz się natomiast, gdy Twoje imię lub nazwisko wyśmiewają albo specjalnie przekręcają.

Pan Bóg też ma imię. Jest ono najświętsze i godne najwyższej czci. Mówimy: "Pan", "Ojciec", "Stworzyciel", "Jezus Chrystus", "Duch Święty", "Emmanuel"=Bóg z nami, "Abba"=Tata, "Najświętszy", "Wszchemocny", "Miłość", itp.

Imienia Bożego wzywamy przede wszystkim w modlitwie, w czasie Mszy św. ... Wymawiamy je wtedy z wielką uwagą i szacunkiem.

Nie wymawiamy lekceważąco, ani w żartach imienia Matki Bożej i Świętych.

Pan Jezus pozna, że czcisz Imię Boże i kochasz Go z całego serca po tym, jak to Imię wymawiasz, jak o Nim mówisz.

Konkurs

"Niech się święci Twoje Imię" (Mt 6,9).

- Czy wolno używać Imienia Bożego podczas zabawy?
- Tak czy nie?
- Czy wolno składać "przysięgę" na Imię Boże lub imię Matki Bożej na przykład koledze, koleżance, bratu ...?
- Tak czy nie?
- Czy wolno wypowiadać lub wzywać Imię Boże lub świętych w modlitwie?
- Tak czy nie?
- Czy wolno bluźnić lub przeklinać Boga albo złorzeczyć bliźniemu, np. "Niech cię Pan Bóg pokarze!"?
- Tak czy nie?
- Czy wolno wzywać Imię Boże w chwili śmierci lub w nagłym wypadku?
- Tak czy nie?

Pokoloruj motyle i rośliny.

TAK PRAGNĘ WIELBIĆ CIĘ
(I want to praise you, Lord)

sl. i muz. F. O. Scott
i E. Thoma
op. 428

umiarkowanie, lekko

1. TAK PRAGNĘ WIELBIĆ CIĘ. DOBRY PA-NIE MOJ. TAK PRAGNĘ WIEL-BIĆ CIĘ,
BO TY DA-JEŚ MI PA-TRIEC W TWOJA TWARZ I BOD-
PO-IRAC ŁA-SKĘ TWA. TAK PRAGNĘ WIEL-BIĆ CIĘ. PTAKI NA NIEBIE
WU-CĄ CI SWĄ PIĘDŃ. RA- MID-NA POLNYCH DRZEW NIOSĄ TWO-JĄ CIĘŚĆ.
A JA SPIEM CI. PRAGNĘ RECE SWĘ DO CIĘBIE WNIĘŚĆ —.

2. TAK PRAGNĘ POIRAC CIĘ ...
3. TAK PRAGNĘ KOCHAC CIĘ ...
4. TAK PRAGNĘ SAUZYĆ CI ...

Doosi Gaytelniku!

Chybi za o'xobeh, qunche owa marali
i menyaj na tej strane scenę ukazującą
Troje ulubione zwierzęta jak ono uwielbia,
Cieszy się, modli do Pana Boga...
Ja narysuję symbol Boga... a Ty resztę...

11. Przykazanie III

Pamiętaj, abyś dzień święty święcił

Mój mały przyjacielu, widziałeś już na pewno czerwoną kartkę w kalendarzu. To niedziela lub jakieś inne ważne święto chrześcijańskie. Niedzielę nazywamy Dniem Pańskim, ponieważ Pan Jezus zmartwychwstał w niedzielę.

Co robimy w niedzielę i wielkie uroczystości? Śpimy i leniuchujemy? O, nie !!! Przede wszystkim idziemy z całą rodziną do kościoła na Mszę świętą, spotykamy się z Jezusem Chrystusem w Eucharystii, śpiewamy pieśni religijne i składamy Bogu ofiarę, modlimy się ...

SLUCHAJ IZRAELU

Zoo. Per 4.4-7

w stylu hebrajskim

autor nieznany

SLU-CHAJ IZ-RA-ELU. TYL-KO JA-NIE JEST BO-GIEM
 TWYM ———— | 1. KOCHAJ PANA BOGA SWE-GO CALYM SWYM SER-
 2. KOCHAJ PANA BOGA SWE-GO CALYM SWYM
 ———— CEM ————, KOCHAJ PANA BOGA SWE-GO CALA SWA DU-
 ———— SLEM ————, KOCHAJ PANA BOGA SWE-GO CALYM SWYM ZY-
 ———— STA
 ———— CIEM ———— :

SPOTKAŁ MNIE DZIS PAN

tywo. radzenie

autor nieznany

SPO-TKAŁ MNIE DZIS PAN I RA-DOSC OGRO- NIAŁ W SERCU MAM
 ———— Z TEJ RA- DO- SCI CHCĘ ———— SPIEWAC I KLA- ERAC
 W DLO-NIE SWE. WIĘC WSZYCY RA-ZEM CHWA- LMY GO ————
 ZA TO, ŻE TRZY- NA NAS BŁ- ŻY- ŚNĄ. ———— WIĘC ————

Pan Bóg pragnie, abyśmy w dzień święty byli wolni od różnych zajęć, żebyśmy mogli spotkać się przy wspólnym stole z całą rodziną, odwiedzać kolegów i koleżanki, chodzić na spacerzy ....

Jak miło jest odpocząć po całym tygodniu nauki i pracy!

Uwaga !!! W każdą niedzielę i ważne uroczystości, takie jak :

Boże Narodzenie
Nowy Rok - Święto Bożej Rodzicielki Maryi
Objawienie Pańskie - Trzech Króli
Ofiarowanie Pana Jezusa - Matki Bożej
Gromnicznej
Wielkanoc
Wniebowstąpienie Pańskie
Zesłanie Ducha Świętego
Boże Ciało

a także:

Niepokalane Poczucie Najświętszej Maryi
Panny
Najświętszej Maryi Panny, Królowej Polski
Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny
Świętych Apostołów Piotra i Pawła
Wszystkich Świętych

mamy obowiązek uczestniczenia we Mszy św.

Labirynt

- droga do kościoła z przeszkodami -

CZY MYŚLISZ,
ŻE ŁATWO TRAFIĆ
W NIEDZIELĘ DO KOŚ-
CIOŁA ? O NIE !!!
CZYHA NA NAS WIELE
PRZESZKÓD...

A TY ?
CZY UDA CI SIĘ
DOSTRZEĆ DO
KOŚCIOŁA ?
(opisz w zeszyte
poszczególne
przeszkody...)

Bajka "Jakub maszeruje do nieba"

...Był we wsi stary Jakub. Nazywali go Kubą. Nikt nie znał jego nazwiska. Chyba on sam też nie wiedział, jak się nazywa. Zresztą, mało z ludźmi mówił. Uśmiechał się tylko i tyle. I ludzie się do rozmowy z nim nie garnęli. "Z głupim se nie pogadasz" - tłumaczyli. Pojawił się we wsi nie wiadomo skąd. Zaczął paść krowy. A dobrze paść, jak rzadko kto. Jak żaden z jego poprzedników. Dużo tych krów miał, ale radził sobie z nimi znakomicie. Jakąś tam mowę do nich znalazł, że chodziły za nim jak owce. Ludzie na niego nie narzekali. Nikomu w drogę nie wchodził, wódki nie pił, nie awanturował się. Można powiedzieć nawet, że lubili go. Wyporządzili mu izbę w starej chałupie za wsią i tam zamieszkał. Schludnie tam miał i czysto...

Ludzie we wsi mieli mu tylko za złe, że nie chodził do kościoła. W niedzielę rzadko pokazywał się we wsi. Raz go zagadnęli ci, co świętowali niedzielę ...

- Kuba, czemu nie chodzisz do kościoła ?

Aż się zdziwili, że się zatrzymał. Przeważnie nie odpowiadał na zaczepki, tak jakby był głuchy albo niemowa. Stał przed nimi ze swoim półgłupim uśmiechem, mrugając oczami, i po chwili wyjąkał:

- Nie mam w czym.

Poczuł się zaskoczony tą odpowiedzią, a potem zaczęli mu tłumaczyć żartobliwie: - Przecież masz pieniędzy dość, bo nie pijesz, nie palisz,

żony nie masz, która by ci wydawała twoje pieniądze, oszczędzasz. Jest tak? - pytali. Stał przed nimi uśmiechając się - czy to do nich, czy to do swoich myśli, kto by go tam wiedział. Wreszcie, gdy myśleli, że z siebie już nic nie wydusi, mruknął:

- Ano, tak jest.

No to, mówili dalej, podkpiwając z niego,

- Przecież czarne ubranie też masz, bo widzieliśmy, buty masz też, a jak te ci się nie podobają, to możesz sobie kupić jeszcze droższe i piękniejsze. Jest tak? - pytali go. Znowu im odpowiedział:

- Ano, tak jest.

- No to czernu nie chodzisz do kościoła?

Znowu powstał przed nimi z na wpół dobrotliwym, na wpół tępym uśmiechem i powtórzył:

- Nie mam w czym.

Na to zgodnie stwierdzili:

- Z głupim se nie pogadasz. Odwrócili się od niego ... On stał jeszcze przez chwilę, jakby im coś chciał wytłumaczyć, posmutniały, z obwisłymi ramionami, a potem zaczął człapać w swoją stronę, coś tam pomrukując.

I tak by chyba historia jego się skończyła i nic by nie było nadzwyczajnego gdyby nie cyrk, który przyjechał do pobliskiego miasteczka. W niedzielę ludzie wybrali się tam gromadnie. Kto mógł to jechał, kto nie miał czym jechać, szedł pieszo. Namówili i starego Jakuba. Poszedł, choć z oporami. Ale wtedy chyba coś w tej głowinie widocznie się pokręciło. Jeszcze przed samym przedstawieniem. Gdy zobaczył te wspaniałości, gdy zobaczył te piękne stroje, ubiory, kolorowe światła i migające żarówki, usłyszał tę muzykę, coś się ze starym Jakubem zaczęło źle dziać. Ludzie ze wsi, którzy przy nim siedzieli, zaniepokoiли się jego zachowaniem. Kuba patrzył na to wszystko z wybaluszonymi oczami, z otwartymi ustami, na wpół z przerażeniem, na wpół z podziwem. Potem, gdy spektakl się zaczął, zdawało się ludziom, że Kuba zwariował. Śmiał się, klaskał, płakał. Po skończonym przedstawieniu gdzieś się zapodział.

Trochę go szukali, a potem zaniechali. Stwierdzili: - Głupiemu się krzywda nie stanie. A może on już w domu, a my go na próżno szukamy.

Potem okazało się, że nie wrócił do wsi wieczorem. Został w cyrku. Niektórzy go widzieli, że z cyrkowcami rozmawiał. Byli tacy, co się podśmiewali:

- Może pogromcą zwierząt chce zostać. Ktoś dodał:

- Jak z krowami sobie daje radę, to i może okiełznać potrafi lwy i tygrysy. Ale w poniedziałek stary Jakub wrócił do wsi. Spóźnił się tylko nieco do swoich krów. Mówiono, że niósł pod pachą jakieś zawiniątko...

W najbliższą niedzielę wieś oniemiała. Drogą do kościoła szedł żołnierz. Kirasjer czy żołnierz napoleoński, mówili ci, co się trochę na ubiorach starych znali. Na głowie wysokie czako z wielką kitą, na czaku orzeł. Czako podpięte pod brodą. Mundur z pięknymi epoletami w złocie, szamerunki srebrne, szarfa przeciągnięta przez piersi, szeroki pas, obcisłe białe spodnie, wysokie czarne buty z ostrogami. Szedł przez wieś drogą do kościoła. Ale szedł, to za słabo powiedziane. Maszerował. Albo jeszcze lepiej: defilował. Wyprężony jak na paradzie wojskowej wyrzucał wysoko nogi przed siebie i bił zajadłe ziemię. Machał rytmicznie rękami. Oczy wpatrzone w dal, nieruchome. Twarz ściągnięta skupieniem ... Dopiero po chwili ktoś zawołał:

- Przecież to stary Kuba !

Niektórzy jeszcze nie dowierzali, w głowie im się nie mieściło, że ten wspaniały żołnierz, to jest ten sam Kuba, stary, głupi Jakub. A on krokiem defiladowym, wysoko podnosząc nogi, brzęcząc ostrogami doszedł do bramy kościelnej, zrobił zwrot pod kątem prostym i wmaszerował do wnętrza kościoła. Tam trzasnął obcasami i stanął pod filarem. Oczy wszystkich zwróciły się w jego stronę. Przez całą Mszę ludzie wpatrzeni byli w niego jak w obraz święty. A on stał pod filarem wyciągnięty jak struna i tak przestał na baczność do samego błogosławieństwa. Tylko podczas podniesienia ze świstem stali wyszarpnął szablę z pochwy i zaszalutował nią, trzymając rękę przy twarzy. Po podniesieniu schował szablę do pochwy i stał dalej wyprężony pod filarem. Gdy ksiądz na koniec Mszy świętej przeżegnał zebranych krzyżem świętym, Kuba odwrócił się, trzasnął obcasami i pomaszerował przez kościół, a potem drogą do swojego mieszkania.

Odtąd wieś w każdą niedzielę miała podobne widowisko: stary Kuba - pastuch - przeistaczał się we wspaniałego żołnierza, który wyprostowany maszerował do kościoła, by świętować tam swoją niedzielę. Aby od poniedziałku znowu do soboty paść krowy.

Dopiero po jakimś czasie ludzie zorientowali się, że coś zmieniło się w ich wsi. Początkowo nie wiedzieli, na czym ta zmiana polega. Ktoś wreszcie powiedział: "Kuba się zmienił". Faktycznie, zmienił się. Dalej, jak dawniej, paść krowy. Ale to nie był ten sam Kuba. Niby się uśmiechał tak jak dawniej. Ale już nikt z niego nie kpił ... Ludzie we wsi nie przyznawali się do tego, ale naprawdę to i oni się zmienili. Ze wstydem stwierdzali, że ten głupi pastuch lepiej rozumiał niedzielę niż oni.

(Ks. Mieczysław Malinowski, Bajki nie tylko dla dzieci, Wrocław 1990 s.140-146)

Moje postanowienia na niedzielną Mszę św.:

1. Ładnie się ubrać - bo jest to spotkanie z ukochanym Bogiem.
2. Przynieść na Mszę św. dar dla Pana Jezusa w postaci dobrego uczynku.
3. Przyjść trochę wcześniej do świątyni i w ciszy oczekiwać Jezusa Chrystusa.
4. Brać udział we Mszy św. i modlić się w jakiejś intencji, np. za rodziców, o zdrowie.

12. Przykazanie IV

Czczij ojca swego i matkę swoją

Kochamy swoich rodziców. Moja mamusia ma na

imię .....

a tatuś ..... .Oni bardzo troszczą się o nas. Kupują nam zabawki, książki, zeszyty, pisaki, ubranka, buciki, robią prezenty, opowiadają bajki, zabierają na wycieczki... Rodzice nas wychowują. Mówią, co jest dobre, a co złe. Uczą nas modlitwy.

Przypominasz sobie, mój mały przyjacielu, że Jezus urodził się w B ....., a potem żył w Na..... ze swoją Matką, Maryją i opiekunem, św. J..... . "Był im poddany". Był posłuszny i chętnie pomagał we wszystkich pracach w domu.

Dziecko kocha swoich rodziców, gdy jest:

pos.....,
 sł..... tego, co tatuś
 i mamusia mówią, chętnie im
 pom....., nie
 kł..... się z rodzeństwem,
 pilnie się u..... w szkole, a na
 dobranoc ca..... tatusia
 i mamusię.

Nie kocha rodziców, kto tylko wtedy im się przymila,
 jest dobry i grzeczny, gdy chce otrzymać jakiś
 pre..... lub poch.....

Ja będę kochać swoich najbliższych !

Opowiadanie

- Kiedyś mnie nie było -

Tatuś ma imieniny. Przyszli dziadkowie. Tato podszedł do biurka i wyjął rodzinny album z fotografiami.

- Pamiętacie, to nasze dzieci jako niemowlaczki.
- A kto to, tato ?
- To wasz tata, gdy chodził do szkoły - mówi dziadzio.
- A to jest zdjęcie mamy z I Komunii Świętej.
- A my gdzie ? - pyta Kubuś. Dorośli śmieją się serdecznie.
- Was jeszcze nie było !

Kubuś zamyślił się ... - Mnie jeszcze nie było ? ...

- Nas także kiedyś nie było - mówi mama. - I dziadziów nie było! Któregoś dnia i roku każdy z nas urodził się. Otrzymał wielki dar od Boga - przez swoich rodziców - dar życia ! Wielki skarb.

Rodzice nas kochają. Lecz Bóg kocha nas o wiele więcej niż najlepsi rodzice.

(Czy znasz Przykazania, Księgarnia św. Wojciecha - Poznań 1994 s. 15)

W czwartym przykazaniu: "Czcij ojca swego i matkę swoją" Pan Bóg poleca, abyśmy modlili się za swoich rodziców, kochali ich, byli im posłuszni, a w chorobie i starości opiekowali się nimi.

**Najukochańszy Boże, dziękuję Ci za
moich rodziców !**

13. Przykazanie V

Nie zabijaj

Przykazanie piąte: "Nie zabijaj" mówi nam, abyśmy szanowali swoje własne życie i swoich najbliższych oraz opiekowali się wszystkimi żyjącymi stworzeniami,

a więc .....

.....

.....

Zachowuję przykazanie: "Nie zabijaj", gdy:

14. Przykazanie VI

Nie cudzołóż

Każdy, kto słucha Pana Boga, przygotowuje się do wierności i miłości w małżeństwie. Już teraz modli się o czyste serce, skromność w spojrzeniach i zachowaniu. Dostrzega w bliźnim obraz i podobieństwo do samego Boga.

Moja modlitwa:

"Przygotuję Ci serce , o Chryste,
przygotuję Ci serce niewinne,
takie jasne, radosne i czyste
przygotuję Ci serce, o Chryste ".

Pan Bóg w szóstym przykazaniu: "Nie cudzołóż" nakazuje, aby małżonkowie, którzy zakładają rodzinę, żyli w miłości, wierności i nie rozchodzili się. Żeby troszczyli się o dom.

Możemy już teraz przygotować się do dobrego życia w rodzinie, gdy zwracamy się z szacunkiem i delikatnością do bliźnich i wobec nich zachowujemy się przyzwoicie.

15. Przykazanie VII

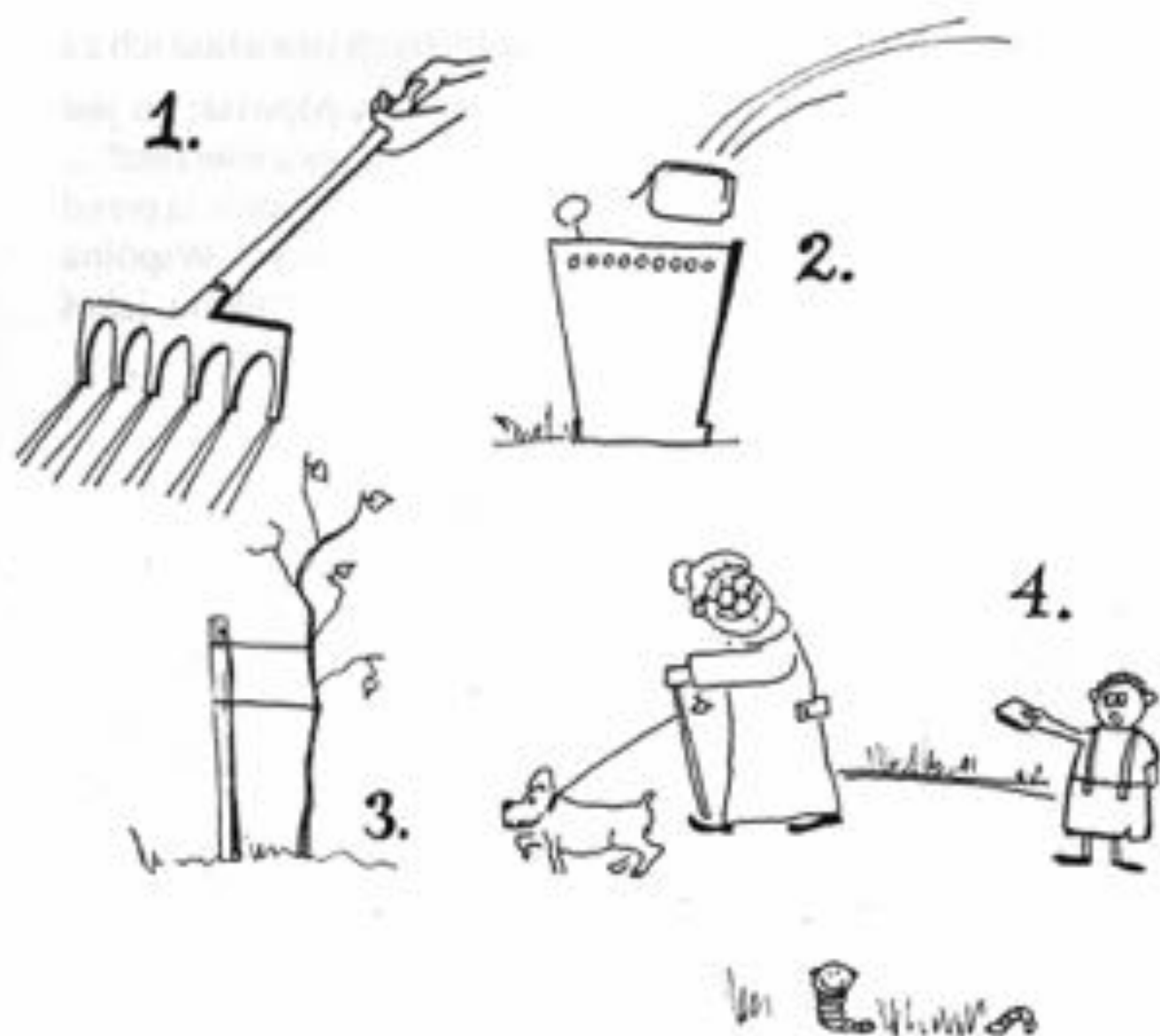
Nie kradnij

Drogi czytelniku, jeśli kochasz bliźnich i uważasz ich za braci, to na pewno szanujesz to, co posiadają. Mówisz: "to jest nasz dom", "nasza salka", "nasze ławki", "nasze zwierzęta" ... To nasza wspólna własność. Trzeba o nią dbać, chronić ją przed zniszczeniem, a nawet starać się ją powiększyć. Wspólna własność służy każdemu. Ten, kto zabiera bliźniemu jakąś rzecz, nazywa się złodziejem, a jego czyn kradzieżą.

Oto przykłady kradzieży:

A oto przykłady poszanowania cudzej własności i wspólnego dobra:

Przestrzegam siódmego przykazania: "Nie kradnij", jeśli oddaję rzeczy pożyczone, nie zabieram bliźniemu jego własnych rzeczy (kredek, zabawek, pieniędzy,

butów, rękawiczek, pióra, obrazków .....), nie niszczę dobra wspólnego (schodów, ścian, parku,

autobusu, książek .....), nie jestem leniwy w pracy i w nauce.

16. Przykazanie VIII

Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu

Kto chce się naprawdę przyjaźnić z Panem Jezusem, nie może kłamać! Pismo Święte mówi, że ojcem kłamstwa jest diabeł, szatan, który chce ludzi odwrócić od Prawdy. Szatan pragnie walczyć z Bogiem i Jego sługami.

Jeśli chcesz być po stronie Jezusa Chrystusa, nigdy nie kłam! Szanuj zawsze dobre imię ludzi. Mów zawsze prawdę! To bardzo trudne zadanie, ale Bóg, który jest Prawdą, pomoże ci.

Jeśli chcesz być dobrym "rycerzem Boga", naucz się najpierw sztuki ... milczenia i opanowania swojego języka: uważaj na to, co i jak mówisz !

GRZECHY JĘZYKA SĄ JAK
"KARTKI PAPIERU" ZAPISANE
NASZYMİ MYŚLAMI, KTÓRE
NASTĘPNIE PRZYPINAMY
INNYM LUDZIOM...

...ZA TAKIMI
"KARTKAMI" SĄ
PRAWDZIWİ LU-
DZIE...

Zakreśl prawidłową odpowiedź:

Czy grzeszy przeciwko ósmemu przykazaniu ten, kto:

1. mówi prawdę
2. skarży na drugiego
3. plotkuje
4. ujawnia tajemnice przyjaciół
5. pije herbatę
6. kłamie
7. chce, żeby go inni chwalili.

Pieśń ...

Pan radością mą

D G D h
ref.: Pan radością mą, Pan radością mą –
G A DGD
Chcę śpiewać Mu, bo Pan radością mą. (bis)

D G
Chcę przestąpić Jego próg
D h
Z dziękczynieniem w sercu moim
D G A²
I w przedsionki Pana wejść, chwając Go.
D G
Bo kolejny nadszedł dzień,
D h
Który dał dla mnie Bóg,
G A² D
Chcę śpiewać Mu, bo Pan radością mą.

17. Przykazanie IX i X

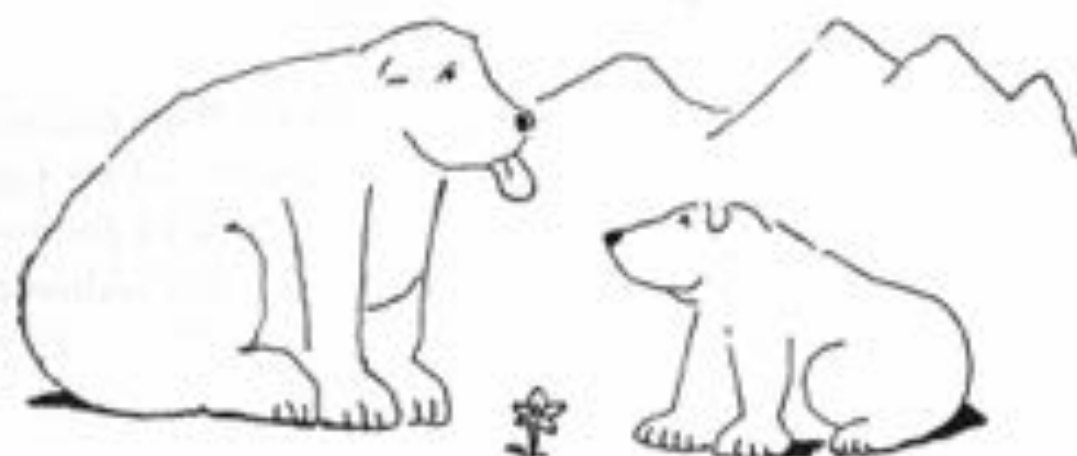
*Nie pożądaj żony bliźniego swego
ani żadnej rzeczy, która jego jest.*

Dwa ostatnie drogowskazy do nieba to: "Nie pożądaj żony bliźniego swego" oraz "ani żadnej rzeczy, która jego jest". To znaczy unikaj grzechu pychy, nie zazdrość bliźniemu, że jest szczęśliwy, że ma piękną, kochaną żonę lub troskliwego i dobrego męża, że jest mu dobrze, że ma dom jak z bajki. Ciesz się razem z innymi! Pomnażaj wspólne dobro !

Bajka o Tobie, drogi czytelniku:

- Fiołek na biegunie północnym -

Pewnego ranka na biegunie północnym, mały biały niedźwiedź poczuł w powietrzu niezwykle zapach i powiedział o tym dużej niedźwiedzicy, która była jego mamą.

- Czyżby przyjechała jakaś ekspedycja? - zastanawiała się niedźwiedzica.

Tymczasem niedźwiadki znalazły fiołek, który wprawdzie drżał z zimna, ale odważnie rozsiewał swój zapach w powietrzu, gdyż takie było jego zadanie.

- Mamusiu, tatusiu! - zawołały niedźwiadki.

- Zaraz mówiłem, że to coś dziwnego - powiedział biały niedźwiedź do swej rodziny. - Według mnie, to nie jest ryba.

- Z pewnością - oświadczyła niedźwiedzica - ale to nie jest również ptaszek.

- Masz rację! przyznał niedźwiedź po pewnej chwili. Pod wieczór, po całym biegunie rozeszła się wieść: mała, dziwna, pachnąca istotka o fioletowym zabarwieniu ukazała się na pustyni lodowej, stoi na jednej nóżce i nie porusza się.

Żeby zobaczyć fiołek, zjawily się foki. Z Syberii przywędrowały reny, z Ameryki bawoły, a z jeszcze dalszych okolic białe lisy, wilki i morskie sroki. Wszyscy podziwiali nieznaną kwiat i jego drżącą łodyżkę. Wszyscy też wdychali jego zapach, ale ciągle starczyło go dla tych, którzy przybywali jako ostatni.

- Aby wydzielać tyle zapachu - powiedziała foka - musi widocznie posiadać zapasy pod powierzchnią lodu.

- Mówilem od razu - zawołał biały niedźwiedź - że musi znajdować się coś pod spodem. ...

Pewna mewa śmieszka, wysłana na południe, by zebrać informacje, powróciła z wiadomością, że mała pachnąca istotka nazywa się "fiołek" i że w niektórych krajach znajdują się miliony podobnych kwiatów.

- Wiemy więc tyle, ile poprzednio - stwierdziła foka.

- Jak to się stało, że właśnie ten fiołek znalazł się tutaj? Powiem wam otwarcie: jestem nieco zakłopotana.

- Jak to ona określiła swe samopoczucie? - zapytał biały niedźwiedź.

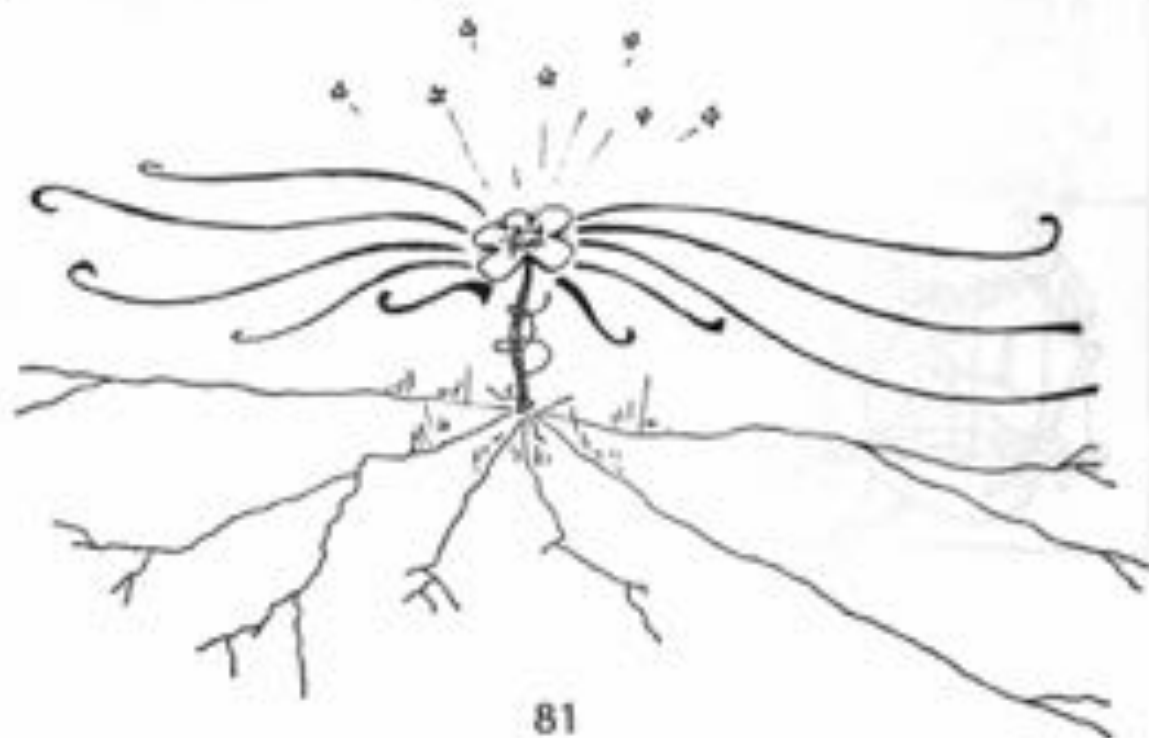
- Mówi, że jest zakłopotana. To znaczy, że nie wie, jak postąpić.

- No właśnie! - wykrzyknął biały niedźwiadek - właśnie i ja tak myślę.

Tej nocy na całym biegunie słychać było złowieszcze trzeszczenie. Wieczne lody drżały jak szkło i w wielu miejscach popękały. Fiołek wysyłał jeszcze intensywniejsze zapachy, tak jakby postanowił zamienić ogromną lodową pustynię w błękitne i ciepłe morze lub w zieloną, aksamitną łąkę. Wysiłek wyczerpał go. O świcie był zwiędnięty, lodyżka zgięła się, stracił kolor i życie. Chcąc wyrazić naszymi słowami jego ostatnią myśl, sądzę, że można by powiedzieć tak:

- Oto umieram ... Ale ktoś jednak musiał zacząć ... Pewnego dnia lody stopnieją. Będą tu miliony fiołków, wyspy, domy, dzieci.

(B. Ferrero, *Historie - Katecheza w opowiadaniach*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1991 s.48)

STOP, STOP! CZYTELNIKU!

ROZPĘDZIŁEŚ SIĘ W CZYTANIU A TU
WCZAŚ NA MODLITWĘ... ZOBACZ NA RYSUN-
KI... CO NAJBARDZIEJ POMAGA CI W TWOJEJ
MODLITWIE?

18. Listopad

- nasi zmarli, nasi Święci -

Pierwsze dni listopada kojarzą się nam z melancholią, smutkiem i wspomnieniem tych wszystkich, których kochamy, a którzy od nas odeszli. Uroczysta Msza św., symboliczny płomyk lampki na grobie, czasami deszcz i chłód - oto obraz pierwszych listopadowych dni ...

A jednak w tradycji Kościoła miesiąc ten to czas dziękczynienia za świadectwo życia Świętych, miesiąc solidarności i modlitwy za braci i siostry - zmarłych, a wreszcie dla każdego z nas - wezwanie do nadziei życia wiecznego.

W tradycji Kościoła katolickiego pamięć o wspólności z Wszystkimi Świętymi była obecna od pierwszych wieków. Dzień 1 listopada jest dniem, w którym oddajemy cześć wszystkim męczennikom i wyznawcom Chrystusa, dziękując za ich wstawiennictwem Bogu za Jego miłosierdzie i łaski. Ich życie - szare jak nasze - było wiernym wcieleniem słów Chrystusa: "Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie" (Mt 5, 3).

Panu Bogu składamy dziękczynienie za biskupów-pasterzy, królów, zakonników, dziewice, świeckich heroldów Ewangelii, misjonarzy, uczonych doktorów, prostych chłopów - słowem, ludzi wszelkich stanów i narodowości, których przykład pobudza nas do wiary, nadziei i miłości... Wśród nich każdy z nas ma swojego patrona. Czy znasz imię swojego patrona ?

Wpisz je.....

Kult Świętych nie jest żadnym bałwochwalstwem i uwielbieniem pogańskich herosów czy współczesnych "supermenów". To, zgodnie z pamięcią pierwszych chrześcijan, nasze wyznanie wiary w **życie wieczne** i **prawdę o naszym zmartwychwstaniu**.

W niebie

Trzeba minąć świętego Piotra z ciężkim kluczem
Agnieszkę z barankiem przy twarzy
Teresę, co jeszcze kaszle
bo marzła w klasztorze
trzeba przepychać się przez męczenników
co stanęli z krzyżem i utworzyli korek
obok skromnego bociana
obok Agaty co częstuje solą
obok świętego Franciszka z wilkiem
(zdejmuje mu kaganiec, żeby mógł poziewać)
obok świętego Stanisława z zeszytem do polskiego ...

(kagm. wiersz ks. Jana Twardowskiego, Wiersze, Wydawnictwo "Łuk" Białystok 1993)

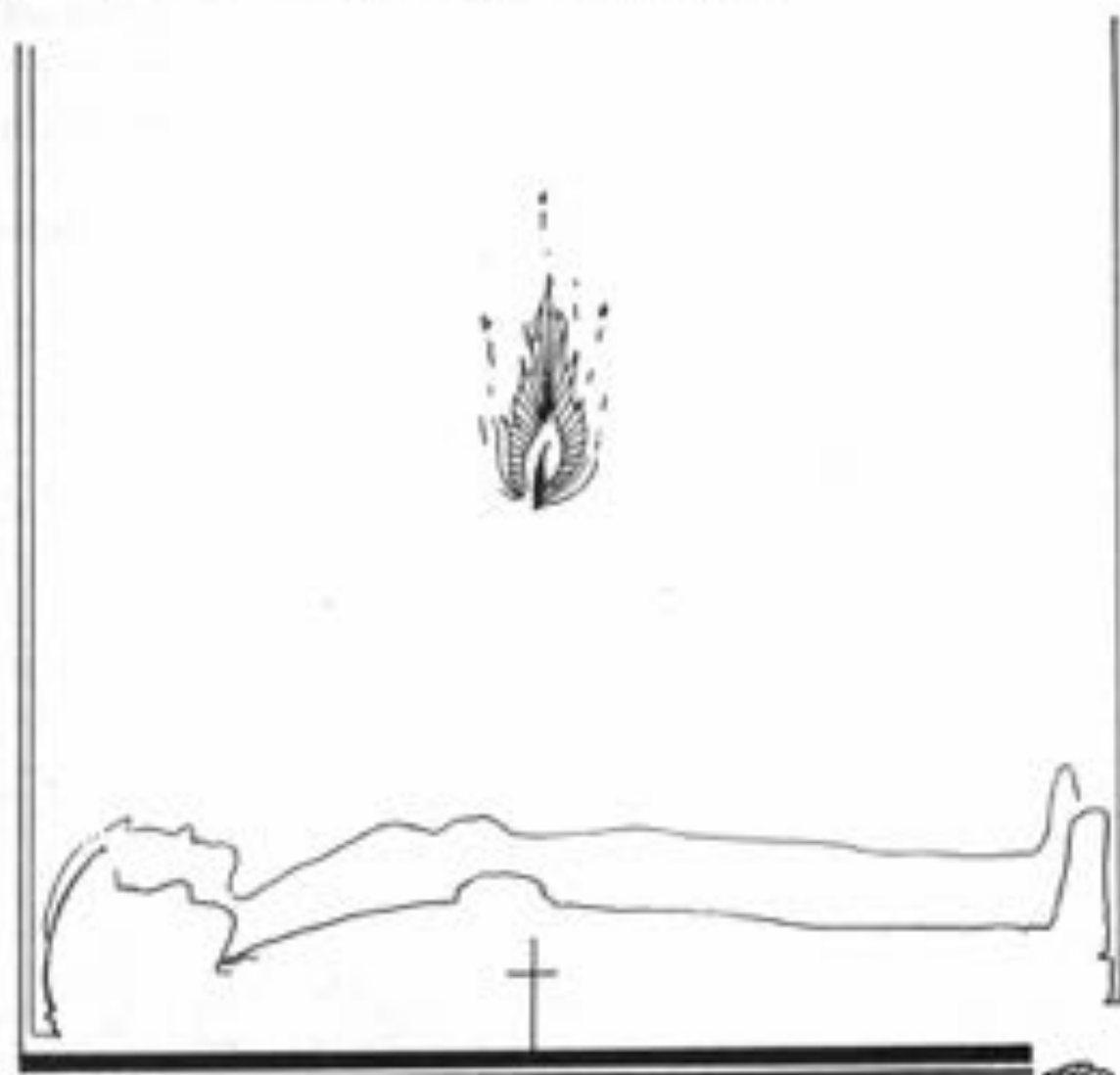

Zastanów się, a nawet zapytaj: dlaczego wspomniani Święci mają takie właśnie rekwizyty ... co one mówią o ich życiu ?

2 listopada - Dzień Zaduszny. Modlimy się o zbawienie dla naszych Braci i Sióstr, których życie na tym świecie dobiegło końca. Kościół przypomina nam, że dla wiemych Twoich Panie, życie zmienia się, ale się nie kończy...

Piękny przykład wiary w moc modlitwy za zmarłych pozostawiła nam matka św. Augustyna - święta Monika. Na łożu śmierci, wobec swoich dzieci, tak przemówiła:

- ciało złożcie gdziekolwiek; z tym się nie kłopotcie; o jedno tylko proszę, abyście wszędzie, gdzie będziecie, pamiętali o mnie przy ołtarzu Pańskim.

W TYM MIEJSCU
WSPISZ IMIENIA
ZMARŁYM 2 TAP-
KĘ RÓDZINY:

---

19. Święta Agnieszka

Co w życiu św. Agnieszki było najważniejsze?

DAWNO TEMU ŻYŁA W RZYMIE MAŁA DZIEWCZYŃKA O IMIENIU AGNIESZKA...

... WSZYSCY JĄ BARDZO LUBILI I ZA NĄ TĘSKNILI. AGNIESZKA BYŁA ZAWSZE ŁAGODNA, UŚMIECHNIĘTA I DOBRA. SIĘCE CZERPAŁA Z MODLITWY...

WITA AGNIESZKO, ZAWSZE TĘSKNIMY ZA TOBĄ...

WITAJCIE JUŻ I CECYLIU...

PANIE JEZU, POMÓŻ MI NA GODZINĘ BYĆ DOBRĄ CÓRKĄ, SIOSTRĄ I KOŁIEŻANKĄ

W TYM CZASIE WYBUCHŁO PRZESLADOWANIE CHRZEŚCIAN. AGNIESZKA NIE WYRZEKA SIĘ JEZUSA I...

ODDAŁA SWOJE ŻYCIE ZA PANA JEZUSA... SAM JEZUS WYSŁĘDZIŁ JĄ NA SPOTKANIE PO HELLERSKIEJ ŚMIERCI!

PODOBNAJ SIĘCZONKO, ZAPOMNIŁ O JEZUSIE, PO SKAZANIU NA KARCZ ŚMIERCI

20. Święty Dominik

Na podstawie niżej przedstawionego komiksu o świętym Dominiku powiedz: jakie było jego największe marzenie ?

Swięty, o którym
opowiada ta historia
głosił PRAWDĘ w imię
miłości Boga i czło-
wieka, żył w pokorze,
a kościół napelnił
wielką radością...

KOŁO ROKU PANSKIEGO 1170
W GALERVEGA W STAREJ
KASTYLII PRZYCHODZI NA
ŚWIAT DOMINIK ...

MATKA DOMINIKA OGLĄDAŁA NA JEGO CZOLE, A CZASEM I NAD, BŁYSZCZĄCĄ GWIAZDĘ... ZNAMIEŃ OGNIĄ, KTÓRY MIAŁ ROZPALIĆ CAŁY ŚWIAT.

MŁODY DOMINIK BYŁ BARDZO PILNYM UCZNIEM W SZKOLE I MIMO TRUDNYCH PRZEDMIOTÓW, Z UWAGĄ UCZESTNICZYŁ W LEKCJACH...

כל מי שהקרה לה
הוא

GDY DOMINIK STUDIOWAŁ W FALENCJI ZAPANOWAŁ OKRES
GŁODU I NĘDZY. WSPÓŁCZUJĄC BIEDNYM, DOMINIK
SPRZEDAJE WRAZSKIE SWOJE KSIĄŻKI, ABY ZAROBIO-
NE PIENIĄDZE ROZDAĆ UBOGIM...

SPĘDZAŁ KSIĄŻĘ BYŁA DEŁA DOMINIKA PRAWDIWYM MŁODZIEŃCENEM.
 CZŁOWIEK BIBLI PRZESEDEŁ DO CEJNU. ZACZEŁ SIĘ PRACOWAĆ, JED-
 YNACZYNIAJĄCYM ETAPEM BYŁO WSTĄPIENIE DO KLASZTORU
 KANONIKÓW REGULARNYCH
 W OSMIE. BYŁO TO MIEJSC
 INTENSJWNEGO ŻYCIA
 DUCHOWEGO...

SPEŁNIAJĄ SIĘ W KONCU PRAGNIENIA DOMINIKA
 I ZOSTAJE LISIWCOD-
 NY NA KATEDRA
 TERAZ JĄ PRACUJE
 CAŁY CZAS SPĘDZA
 W KLASZTORZE
 NA MODLITWIE...

W TULUZIE, W GOSPODZIE, GDZIE ZATRZYMALI SIĘ NA NOC, DOMINIK ODKRYŁ, ŻE JEJ WŁAŚCICIEL JEST WROGIEM KOŚCIOŁA. PO CAŁONOCNEJ DYSKUSJI ŚWIĘTY DOMINIK, WSPOMAGANY DUCHEM ŚWIĘTYM, DOPROWADZA GOSPODARZA DO WIARY...

CAŁA NOC DOMINIK I JEJ TOWARZYSZ SPĘDZILI NA ROZMOWIE

...A NAD RANEM, PO SKOŃCZONEJ DYSKUSJI...

Hm... MASZ RACJĘ, MOJ PRZYJACIELU, WRÓCAMY TU, ABY NAWRACAĆ TE OWIECZKI, KTÓRE ZBŁĄDZIŁY... LECZ TERAZ CHCE MI SIĘ SPAĆ...

DIEGO, MUSIŃY TU PO-KURACIĆ I PO-MÓC TYM BIEDNYM LUDZIOM

UWAGA!

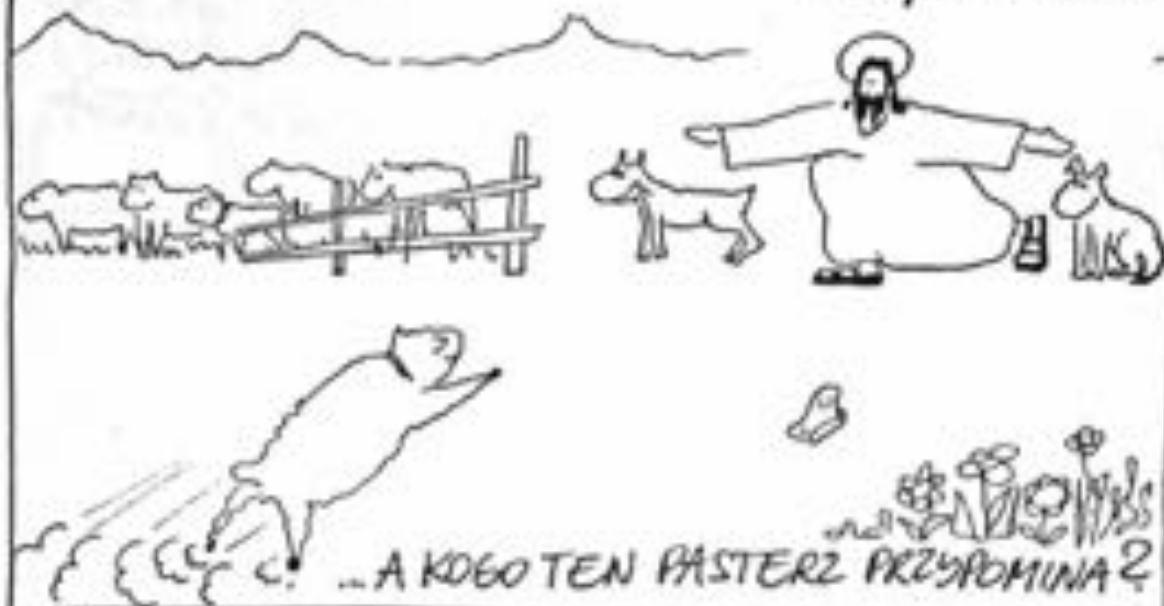
W POPRZEDNIEJ SCENIE
NIE POZNALIŚMY
GOSPODARZA, KTÓRY
JAK OWCA Z EWANGELII ZAGUBIŁ SIĘ NA DRODZE
DO BOGA. KAŻDY Z NAS MOŻE ULEC TAKIEMU
NIEBEZPIECZENSTWU, O ILE BĘDZIE CHODZIŁ
WŁASNYMI DROGAMI BEZ PASTERZA - JEZUSA...

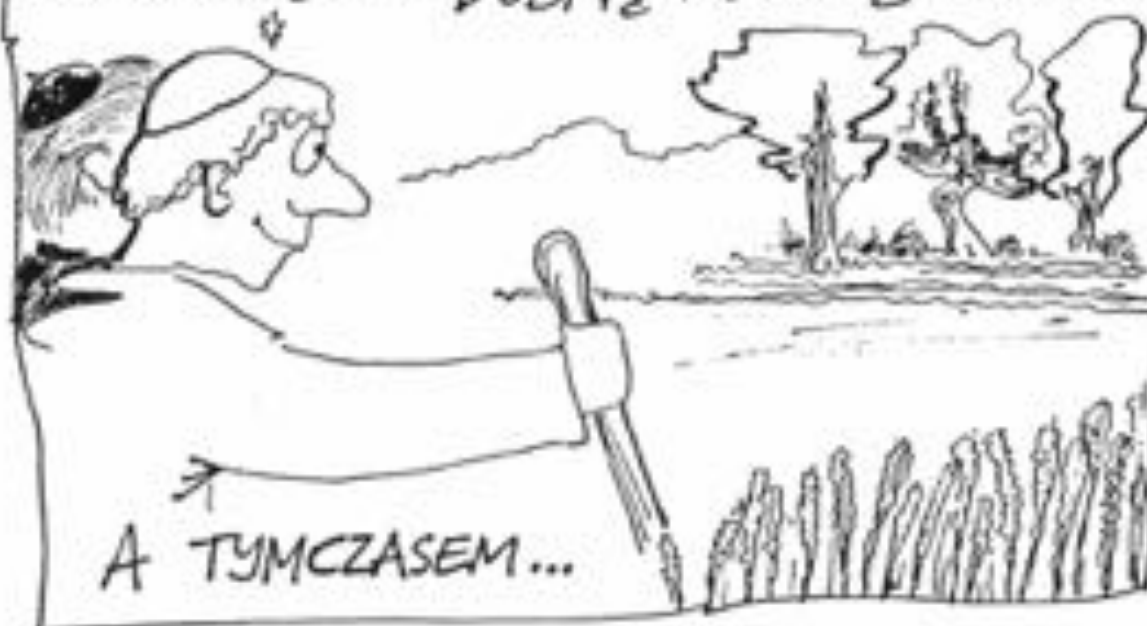
... A JEŚLI JUŻ KTOŚ ZBŁĄDZI, ZAGUBI SIĘ, ZAPOMNI
O PANU BOGU, CO MOŻNA DLA NIEGO ZROBIĆ?
SPÓJRZCIE NA TEN RYSUNEK, GDZIE BIEGNIE
MAŁA OWIECZKA?
CZY JUŻ WIECIE?...

ODWRÓĆCIE STRONĘ...

TAK! OWIECZKA POBIEGŁA DO PASTERZA,
ABY PROSIĆ GO O POMOC... TO JEST
DOBRY PASTERZ, KTÓRY KOCHA
SWOJE OWCE...

RÓWNIEŻ DOMINIK POSTANOWIŁ NAJPIERW GORĄCO
MODLIĆ SIĘ DO PANA JEZUSA ZA WSZYSTKICH LU-
DZI GRZESZNYCH, A NASTĘPNIE POZOSTAĆ WŚRÓD
NICH, GŁOSZĄC IM DOBRĄ NOWINĘ O PASTERZU...

... TO EWANGELIA, ŻYCIE JEJ DUCHEM...

WBIJ Z BIAŁEJ (NAJDOBRSZEJ) KREWY...

CZARNA KAPŁA, OKRYCIE W POŁDROBĄ, ALE I PAMIĘĆ O POPOWIE...

ODTĄD DOMINIK ZAWSZE NOSIŁ PRZY SOBIE EWANGELIĘ ŚWIĘTEGO MATEUSZA, KTÓRA BYŁA DLA NIEGO MIARĄ ŻYCIA I ŹRÓDŁEM WIEDZY W KAZANIEJSTWIE...

JAK PRYWSTAŁO NA MISJONARZA, ZAPUŚCIŁ TEŻ BRODĘ...

OGARNIĘTY DUCHEM BOŻYM DOMINIK WYRUSZA W CAŁKOWITYM
UBÓSTWIE GŁOSIĆ EWANGELIĘ, HERETYKOM I
UMACNIAC WIARĘ CHRZEŚCIZAN...

... RAZEM Z DOMINIKIEM
WĘDEŁYS TAKŻE DIEGO...

SZCZEGÓLNA MU-
DŁIWA OBÓ KA-
ZNOZIEJÓW STA-
JE SIĘ ROZANIEC.

ODTEJ PORÓY BEJDYS ONA
TOWARZYSZYCA DOMINI-
KOWI W MISJI APÓSTOL-
SKIEJ...

PRZYKŁAD ŻYCIA ŚWIĘTEGO DOMINIKA
NIE TYLKO WZBUDZIŁ SZACUNEK I UZNANIE, LECZ
TAKŻE LICZNE POWOŁANIA DO ZAKONU

15 SIERPANIA 1217 ROKU DOMINIK
ZDECYDOWAŁ SIĘ ROZESKAĆ SWOIMI
BRACI PO CAŁYM ŚWIECIE: OD TĄD
KAZNOCIĘ JE GŁOŚNĄ SEOWO BOŻE
"WSŁĘDZIE, UNYSTIKIM I NA UTRŁ-
KIE SPÓFOBY..."

ZIARNO TRZYMA-
NE RAZEM I SPI-
CHLERZEM BUTNIE-
JE. DLATEGO
CHOĆ JEST NAS
MIEMLU,
PÓDZIEMY -
JAK ZIARNO
W ROLĘ -
W ŚWIAT...

ME LUBIS
NILEGCI...
PROSIE O
CEPE
KRAJE!

W MODLITWIE PRZED UKRZYŻOWANYM
GŁOŚNO WOŁAŁ:

**PANIE, CO SIĘ STANIE Z GRZESZNIKAMI?!
PANIE, ZMIŁUJ SIĘ!**

3 LIPCA 1234 ROKU PAPIEŻ
GRZEGORZ IX WYDAJE BULĘ KANONI-
ZACYJNĄ ŚWIĘTEGO DOMINIKA

CAŁY ZAKON WRAZ Z KOŚCIEŁEM PROSI
ŚWIĘTEGO OJCA DOMINIKA O WSTAWIENI-
CTWO U BOGA...

21. Przystępuję do spowiedzi

(wprowadzenie ogólne)

Co to jest spowiedź ?

a) gaszenie pożaru,

b) podróż na wyspy Bahama

c) wyznanie Bogu grzechów za pośrednictwem kapłana, aby pojednać się z Bogiem i bliźnimi,

d) powiedzenie księdzu grzechów,

e) pochwalenie się księdzu swoimi zdolnościami.

A teraz posłuchaj krótkiego opowiadania:

Kiedy kończyła się lekcja religii i wszyscy już przeżegnali się po wspólnej modlitwie, z końca klasy odezwał się Darek:

- Proszę siostry - powiedział głośno - a jak wygląda piekło ?!

W klasie zrobiło się cicho, bo każdy był ciekaw, co siostra katechetka odpowie na takie pytanie. Wszystkie oczy zwróciły się w jej stronę. Twarz siostry zrobiła się bardzo poważna i trochę smutna. Patrząc gdzieś w podłogę, powiedziała:

- Wiesz Darku, bardzo trudno odpowiedzieć na to pytanie. Ale wydaje mi się, że piekło można porównać z takim miejscem, gdzie nie byłoby konfesjonałów, księży i sakramentu pojednania.

Wszystkich ta odpowiedź bardzo zaskoczyła. Niektórzy myśleli, że siostra będzie mówić coś o diable, smole i cierpieniu, a tu padły takie zwykłe słowa o spowiedzi. W klasie nadal panowała cisza i nikt jakoś nie wychodził z sali.

Wreszcie z drugiej ławki odezwała się Ewa:

- A czy to znaczy, proszę siostry, że skoro my możemy się spowiadać, to już żyjemy w niebie?

Teraz siostra uśmiechnęła się serdecznie i powiedziała:

- No, może jeszcze nie w samym niebie, ale na pewno w jego przedsionku. Bo kiedy ktoś się zgubi Panu Jezusowi, to w każdej chwili może iść do spowiedzi, mocno chwycić Pana Boga za rękę i przytulić się do Niego. Taki człowiek, chociaż chodzi po ziemi, to serce i głowę ma już rzeczywiście w Niebie.

Po tych słowach ktoś energicznie otworzył drzwi i wszystkie dzieci, radośnie uśmiechnięte, zaczęły wybiegać z klasy.

(Ks. Piotr Pawlukiewicz, Dzieciom o sakramencie pojednania, Oficyna Wydawnicza "Libertor" Warszawa 1994 s. 7)

JEZUS JEST TU

powoli, medytownie skł. i mel. wg "Living Song"

JE- ZUS JEST TU. JE- ZUS JEST TU. O,
WZKŁĘDNY RĘ- CE WIELBIĄC, JEHO I- NIĘ. JE- ZUS JEST TU.

2. PAN JEST WŚRÓD NAS ...
3. BÓG KOCHA NAS ...

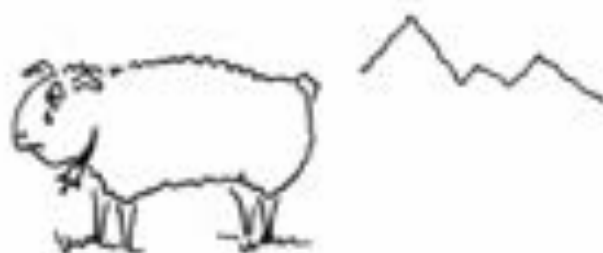
22. Sekret szczęścia

- Błogosławieństwa -

Pan Jezus kocha wszystkich ludzi, a zwłaszcza dzieci. Pragnie dla nas szczęścia i dobrze nam życzy, czyli błogosławi nas. Kiedy zobaczył tłumy ludzi, *którzy byli znękanymi, jakby nie mieli pasterza*, wyszedł na górę i zaczął ich nauczać:

Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni.

Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię.

Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.

"Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią."

"Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą."

"Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi".

"Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie".

"Błogosławieni jesteście, gdy ludzie wam urągają i prześladowają was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was. Cieszcie się i radujcie, albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie."

**Sluchając Pana Jezusa, stajemy się Mu bardzo bliscy !
To jest nasz sekret szczęścia !**

23. Uciszenie burzy na jeziorze Uzdrowienie opętanego przez szatana

Zastanów się: Jaką moc miał Pan Jezus, że mógł uciszyć nawet burzę na jeziorze albo wyrzucić szatana z człowieka opętanego? Czy może uciszyć także moje wzburzenia i gniew ...?

Pewnego dnia Pan Jezus wsiadł ze swymi uczniami do łodzi i rzekł do nich: "Przeprowmy się na drugą stronę jeziora!" I odbili od brzegu. A gdy płynęli, zasnął. Wtedy spadł gwałtowny wicher na jezioro tak, że fale ich zalewały i byli w niebezpieczeństwie. Przystąpili więc do Niego i obudzili Go, wołając: "Mistrzu, Mistrzu, giniemy!" Lecz On wstał, rozkazał wichrowi i wzburzonej fali: uspokoiły się, i nastąpiła głęboka cisza....

(Łk 8, 22-25)

Był właśnie w synagodze człowiek opętany przez ducha nieczystego. Zaczął on wołać: "Czego chcesz od nas, Jezusie Nazarejczyku? Przyszedłeś nas zgubić. Wiem, kto jesteś: Święty Boży". Lecz Jezus rozkazał mu surowo: "Milcz i wyjdź z niego!" Wtedy duch nieczysty zaczął go targać i z głośnym krzykiem wyszedł z niego ....

(Mk 1, 23-26)

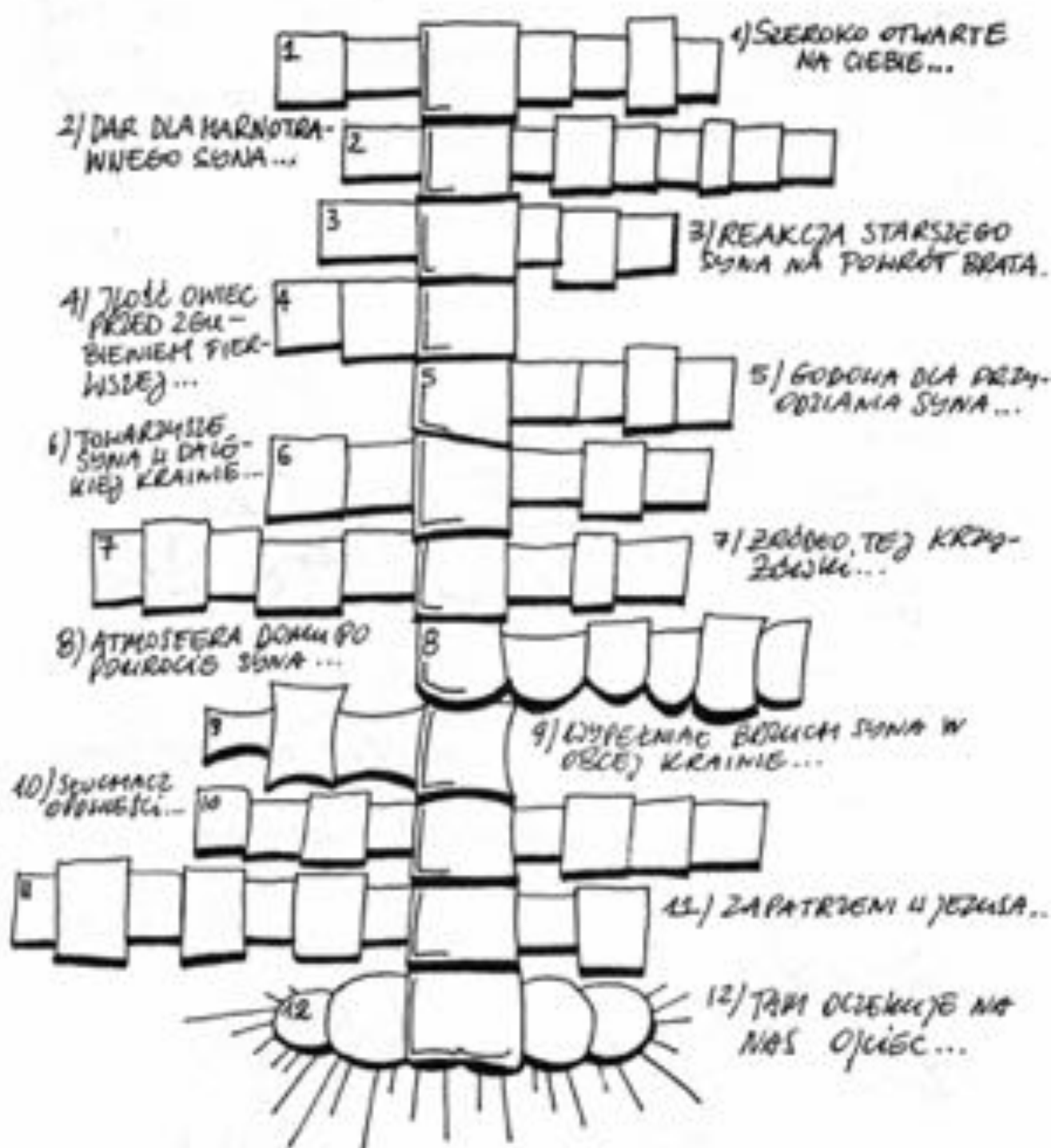

24. Syn marnotrawny i miłosierny ojciec

Zagubiona owca

- krzyżówka -

*Odgadnij i wpisz hasła, a otrzymasz ważną
lekcję Pana Boga...*

25. O grzechu

Spowiadając się przed kapłanem, wyznajemy Bogu nasze grzechy. Co to jest grzech? Czy to jest jakiś rodzaj imienia, pochodzący od słowa "Grześć"? Nie, to coś bardzo poważnego i groźnego.

Grzech jest zawsze sprzeciwem wobec miłości Boga, czyli odrzuceniem Jego wyciągniętej ręki. Jest zarazem przekroczeniem Bożego Prawa, spisanego w Biblii, przekazanego przez Tradycję Kościoła.

Grzech to okropna "choroba serca i sumienia". Wyrządza szkodę i zło innym ludziom i samemu grzesznikowi. Przypominacie sobie z Pisma Świętego przypowieść o synu marnotrawnym, który roztrwonił w zabawach majątek podarowany przez ojca, aby w końcu żywić się pokarmem świni?

Można jeszcze powiedzieć, że grzech jest wtedy, gdy opowiadamy się po stronie szatana, a nie po stronie Pana Jezusa.

Zawsze pamiętaj o tym, że jeżeli *świadomie i dobrowolnie* przekraczasz Boże Przykazania, lekceważysz przykazania kościelne i wyrządzasz bliźniemu bądź sobie zło - popełniasz grzech!

Nie wszystkie grzechy są jednakowe. Wyróżniamy: **grzech pierworodny, grzech ciężki - śmiertelny i grzech lekki, siedem grzechów głównych, grzechy przeciwko Duchowi Świętemu, grzechy wymierzone przeciwko społeczeństwu a nawet całemu światu ...**

Grzech pierworodny usunięty zostaje przez obmycie wodą chrztu świętego.

Grzech ciężki, czyli śmiertelny, popełnia ten, kto *świadomie i dobrowolnie* przekracza Przykazania Boże w ważnej rzeczy. Oto przykłady:

Przez grzech ciężki odwracamy się od Boga i tracimy łaskę uświęcającą. Bóg odchodzi z "serca" i nie mieszka już w duszy człowieka. Miejsce Boga zajmuje grzech, a więc nienawiść, kłamstwo, kradzieże, zabójstwo, niewiara, bluźnierstwo, nie świętowanie niedzieli i uroczystości, złość, przekleństwa .

Nie każdy uczynek, który z pozoru wygląda jak grzech, jest nim w rzeczywistości. Na przykład, jeśli Piotrek przez pomyłkę zapakował do swojego tornistra książeczkę z bajkami swojego kolegi z ławki, to wcale nie była kradzież, bo przecież on nie chciał tego zrobić.

Musisz pamiętać również, że można popełnić grzech w swoim sercu, w swoich zamiarach. Na przykład, Dorotka chciała kiedyś naskarżyć Pani na swoją koleżankę, że pokazała jej język. Ale nie zdążyła, bo Pani musiała szybko wyjść do telefonu w sekretariacie. Można zgrzeszyć, myśląc źle o innych lub przeklinając ich w myślach.

Grzech lekki popełnia się wtedy, gdy nie jest on wymierzony wprost przeciwko Bogu, nie przekracza się Przykazań Bożych w rzeczy ważnej, gdy złość grzechu jest niewielka, gdy popełnia się zły czyn pod przymusem. Stasio, będąc zmęczony wieczorem, nie odmówi raz pacierza, Pawłowi wyrwie się brzydkie słowo, a Kasia zapomni raz skasować bilet w autobusie.

Ale jest już grzechem ciężkim to, że ktoś z lenistwa opuści niedzielną Mszę św., gdy w ogóle nie kasuje biletów lub przeklina i złorzeczy, np. swoim rodzicom.

Są jeszcze takie grzechy (zaniedbania), o których ludzie często zapominają:

Kiedyś Jola z dumą oświadczyła siostrze na religii, że w ten pierwszy piątek to chyba nie musi iść do spowiedzi, bo przez cały miesiąc nie zrobiła nic złego. Wszystkie pacierze odmówiła, żadnej Mszy nie opuściła i cały czas była grzeczna w domu. Jednak siostra zaskoczyła ją pytaniem: "A czy choć raz odwiedziłaś chorą Patrycję, która już dwa tygodnie nie chodzi do szkoły? Przecież ona mieszka w bloku obok ciebie". Joli zrobiło się wstyd, bo tyle razy zawsze coś przeszkadzało w odwiedzinach. "To ja chyba jednak pójdę do spowiedzi", powiedziała cicho pod nosem.

(z: Piotr Pawlukiewicz, Dzieciom o sakramencie pojednania, Oficyna Wydawnicza "Liberton" Warszawa 1994 s. 12)

Na koniec obejrzyj przykłady bardzo groźnych i niebezpiecznych grzechów, które powodują bardzo ciężką chorobę duszy.

To **siedem grzechów głównych**: 1. pycha, 2. chciwość, 3. zazdrość, 4. nieczystość, 5. nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu, 6. gniew i 7. lenistwo.

Napisz pod przedstawionymi obrazkami odpowiednią cyfrę jednego z grzechów głównych:

26. Przebaczenie i miłosierdzie Boże

Pan Jezus w sakramencie pokuty i pojednania (spowiedzi) odpuszcza grzechy, tzn. uwalnia duszę od grzechów, uzdrawia ją. Jeśli grzesznik przystępuje do spowiedzi, szczerze wyznaje przed Chrystusem wszystkie grzechy, żałuje za nie i przyrzeka poprawę, pokutuje, wtedy Chrystus za pośrednictwem kapłana ("Weźmijcie Ducha Świętego, którym odpuścicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane" (J 10, 22-23), udziela mu przebaczenia, odpuszczenia grzechów. Człowiek otrzymuje rozgrzeszenie. Staje się z grzesznika na nowo dzieckiem Bożym i w jego duszy na nowo zamieszkuje Bóg. Przez rozgrzeszenie grzesznik zostaje pojednany z Bogiem, Kościołem i innymi ludźmi.

Bóg pragnie przebaczyć ci grzechy. To jego miłosierdzie. Pochyliła się nad udręczonym grzesznikiem, podnosi go i uzdrawia. Przypomnij sobie, jak Pan Jezus uzdrowił trędowatego. Trędowaty - to grzesznik, a okropny i zaraźliwy trąd - to grzech.

Wyznajemy Bogu:

Ach, żałuję za me złości,
Jedynie dla Twojej miłości.
Bądź miłościw mnie grzesznemu,
Dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

W MOIM ŻYCIU BĄDŹ UWIELBIONY
(In My Life, Lord, be glorified)

powoli, medytacyjnie

skł. i muz. Bob Kilpatrick
tłum. AAM

Chord progression: E_b(D) B(A) c(B) g(F#) A(G) f(G) Dm(F) B(A)

W MO- IM ŻY- CIU BĄDŹ U- WIEL- BLO- NY. BĄDŹ U- WIELBLO- NY.

Chord progression: E_b(D) B(A) c(B) g(F#) f(G) B(A) E_b(D)

W MO- IM ŻY- CIU BĄDŹ U- WIEL- BLO- NY DZIS.

1. W TWYM KOŚCIELE BĄDŹ UWIELBIONY. BĄDŹ UWIELBIONY.
W TWYM KOŚCIELE BĄDŹ UWIELBIONY DZIS.

27. Adwent

Już czas na Adwent. Czy wiecie, co oznacza słowo "adwent"? Jest to tłumaczenie łacińskiego pojęcia "przybycie", czyli adwent po prostu wyraża nasze oczekiwanie na nadejście czasu Mesjasza - narodzenie Chrystusa. A skąd to wiemy, że Jezus urodzi się akurat w grudniu? Wskazuje na to kalendarz liturgiczny, który wyznaczył dzień najkrótszy i najdłuższą, grudniową noc na uroczystość Bożego Narodzenia. Wcześniejsze o cztery tygodnie są czasem przygotowania naszych serc na nadejście Pana...

Czy wiesz, z kim będziemy oczekiwać na Chrystusa?

... z prorokiem Izajaszem, który opisał czas,
kiedy nastanie królestwo Mesjasza,

... z Janem Chrzcicielem, który wskazał na
Chrystusa słowami: *Oto Baranek Boży!*

... z Maryją, Matką Jezusa i naszą Matką,
Ona uczy nas wierności Bogu.

CZY POTRAFISZ
NA TEJ ILUSTRACJI
ROZPOZNAĆ
POSZCZEGÓLNE
POSTACIE?
KTO JEST KIM?

To są nasi szczególni przyjaciele na Adwent. A czy zauważyliście, jaki kolor obowiązuje w liturgii?

ZAMALUJ
TEN
PROSTOKĄT
ADWENTOWYM
KOLOREM

Praktyczne rady, jak dobrze przygotować się do Bożego Narodzenia :

- **po pierwsze** - gorliwie uczestniczyć w liturgii, uczęszczać na Roraty i pilnie słuchać Słowa Bożego na Mszy św.

- **po drugie** - przygotować Panu Jezusowi miejsce w swoim sercu przez dobre uczynki w domu (wobec Rodziców), w szkole, na podwórku. Można nawet wykorzystać poniższe miejsce na wpisanie sobie adwentowego postanowienia:

.....

.....

.....

- **po trzecie** - w naszej osobistej modlitwie można znaleźć szczególną intencję np. za dzieci dotknięte wojną w Bośni i Czeczeniu, za ludzi żebrzących na ulicach, za chorych. Na pewno coś sami wymyślicie !!!

- **po czwarte** - trzeba wziąć długopis i kartkę i wypisać osoby, które chcielibyśmy obdarować prezentami oraz pomyśleć, czym kogo zaskoczyć, co komu narysować, kupić, uszyć ...

- **po piąte** - warto mniej oglądać telewizji czy nawet słuchać cichszej muzyki. Takie znaki przypominają nam samym, że żyjemy w szczególnym okresie oczekiwania ...

Propozycje adwentowych modlitw za naszych najbliższych...

Pomóż mi Panie przygotować moje serce na narodzenie Pana Jezusa, usuń z niego to wszystko, co może przeszkadzać małemu Jezusowi cieszyć się rzą. Obdarz mnie pokojem, radością i wrażliwością, abym dostrzegał potrzeby moich bliskich...

Błogosław Panie Jezu moim Rodzicom, aby żyli w pokoju i oczekiwali, tak jak ja, narodzenia się Twojego Syna. Matko Boża, chroń naszą rodzinę od zła i grzechu. Święty Józefie, łagodny opiekunie Rodziny z Nazaretu, wspomóż nas w dobrym...

Daj nam Panie Twoją łaskę, abyśmy dobrze przygotowali nasze serca na narodzenie Jezusa. Niech w nich nic Cię nie zasmuca, a wszystko raduje... Obdarz nasz dom, moich Rodziców (rodzeństwo), Dziadków i Babcię, Wujków i Ciocie tymi łaskami, jakich potrzebujemy, aby cieszyć się z Twego narodzenia...

Rysowanka

Wystarczy zarysować kredką pola, na których jest kropka, aby dostzrec ważny napis:

SOBA Maciusia

Maly Macius spii...
 Niebo mu sie sni. Jest w nim
 usmiech Mamuz, jej cieplo i delika-
 tnosci... Pan Bóg ma twarz Taty i jak
 On, radosne oczy... Sa aniołki - cudownie
 jak mali kurczki i siostra Macia - Hasia...
 Maly Macius spii... A Ty, czy swido Ci sie sni?
 Czy tęsknisz za jego atmosfera radosci, spokoju, dobra
 i ciepła? Obrudź się!!! Jwi sie na ziemie mozemy przygo-
 towac mioto w naszym sercach. Czas adwentu to wspa-
 miarka olegia, aby dymic do, co sie czynnosc miote:
 Kochać + kochać + kochać
 a co to znaczy?
 Macius nam wie
 podpowie, bo on
 spii...

AD-
 WENT

można przeżyć:

TAK

i

TAK

Czekam na Ciebie

t. i m.: ks. Z. Piasecki

1. Cze - kam na Cie - ble, Je - zu mój ma - lę. *
Ci - che bla - ga - nia ku nie - bu ślę. *
Two - je - go przy - ścia cze - ka świat ca - lę. *
Ser - cem go - rą - cym przy - zy - wa Cię. *
Spójrz, tę - skno - ny na tej zie - mi. *
Przyjdź, Je - zu, pociesz nas! * Szcze - rze ko - chać
Cię będziemy. * Przyjdź, o Jezu, bo już czas!

2. Usłysz Maryjo głos Twoich dzieci, * Tyś naszą
Matką na każdy dzień. * O, daj nam Słońce, które
rozświeci * Grzechu i błędu straszliwy cień. * Spójrz
tęskniony na tej ziemi, * Daj nam Zbawcę, Dziecię
Twe. * My dla Niego żyć pragniemy, * Jemu damy
serca swe.

28. Warunki dobrej spowiedzi

Warunek pierwszy: rachunek sumienia

To jest pierwszy warunek dobrej spowiedzi. Polega on na zastanowieniu się nad swoim postępowaniem i przypomnieniu sobie dokładnie, czy i ile razy zgrzeszyłeś myślą, słowem, uczynkiem, zaniedbaniem dobrego.

W tym przypominaniu sobie grzechów pomocą służy nam sumienie. Co to jest sumienie?

Sumienie to głos wewnętrzny duszy, który ostrzega nas przed złem, a zachęca do czynienia dobra. To jakby głos Boży w duszy człowieka (czyń to, ponieważ to jest dobre, unikaj tego, bo to złe). Sumienie działa podobnie jak doskonały system alarmowy w mieszkaniu lub kompas na statku. Kiedy do mieszkania wejdzie złodziej, albo statek zboczy z kursu, mechanizm zostaje uruchomiony i ostrzega. Podobnie, jeśli człowiek popełni grzech, a nawet gdy zamierza go popełnić, sumienie mówi człowiekowi, żeby tego nie robił. Gdy popełni grzech, powstają wyrzuty sumienia, które mogą dręczyć ludzi nieraz przez całe życie.

Rachunek sumienia robimy przy wieczornej modlitwie, na początku każdej Mszy św. ("...bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina") i zawsze przed spowiedzią.

Rachunek sumienia powinien być jak najczęstszy (np. codziennie wieczorem). Przez takie częste badanie swojego sumienia, człowiek staje się bardziej wrażliwy na dobro i zło, staje się bliższy Bogu i ludziom. Również sam staje się lepszy.

Przed pierwszą spowiedzią przypominamy sobie grzechy od momentu, kiedy poznaliśmy, co jest dobre, a co jest złe. Przy następnych spowiedziach robimy rachunek sumienia od ostatniej dobrze odprawionej spowiedzi.

W rachunku sumienia zastanawiamy się nad tym, co przeszkadza nam kochać Pana Boga, Kościół i bliźnich. Przypominając sobie uważnie przykazania Boże i kościelne, analizując nasze cnoty i wady oraz oceniając nasze postępowanie w stosunku do najbliższych i otaczającego nas świata, zastanawiamy się, jak pokutować - tzn. co powinniśmy uczynić, żeby odwrócić się od grzechu i przyłgnąć do Boga.

Przed rachunkiem sumienia powinienes pomodlić się:

"Przyjdź Panie Jezu, pomóż mi dokładnie poznać moje grzechy, szczerze za nie żałować i stanowczo się poprawić. Matko Boża, Aniele Stróżu i mój Patronie, bądźcie teraz ze mną, abym godnie przygotował się do Sakramentu Pojednania z Bogiem i bliźnimi. Amen."

29. Mój rachunek sumienia:

(wg Przykazań Bożych)

Przykazanie pierwsze

"Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną"

Zapytaj siebie: Czy kocham Boga, czy odmawiałem pacierz rano, wieczór, przy posiłkach, czy na modlitwie byłem skupiony - czy myślałem o niebieskich migdałach, czy dziękowałem Bogu za wszystko, co dobre, czy pilnie chodziłem na lekcje religii, słuchałem nauki o Bogu? czy nie wyśmiewałem się z wiary i pobożności moich kolegów i koleżanek, czy chętnie chodziłem co niedzielę do kościoła i grzecznie się w nim zachowywałem, czy czyniłem znak krzyża przed kościołem lub przed daleką podróżą, czy czytałem Pismo Święte, czy wierzę w jakieś inne, obce bóstwa?

Przykazanie drugie

"Nie będziesz brał Imienia Pana Boga twego nadaremno"

Zapytaj siebie: Czy nie wymawiałem bez potrzeby lub w żartach, dla zabawy, w gniewie Najświętszego Imienia Boga, Imienia Jezusa, Maryi, Matki Boskiej, czy nie wyśmiewałem imion Świętych?

Przykazanie trzecie

"Pamiętaj, abyś dzień święty święcił"

Zapytaj siebie: Czy z własnej winy opuszczałem Mszę św. w niedzielę, święto nakazane (ile razy i dlaczego), czy spóźniałem się na Mszę św., czy w kościele zachowywałem się grzecznie i nabożnie się modliłem, śpiewałem pieśni, czy się nie śmiałem, nie rozmawiałem, nie rozpychałem, nie biegałem podczas nabożeństwa, czy w niedzielę nie siedziałem za długo przed telewizorem lub komputerem zamiast porozmawiać z rodzicami i rodzeństwem, czy w wolnym czasie odwiedziłem chorych z mojej rodziny lub przyjaciół, czy omijałem z daleka osoby samotne, starsze z mojego sąsiedztwa?

Przykazanie czwarte

"Czcij ojca swego i matkę swoją"

Zapytaj siebie: Czy kocham swoich rodziców, czy jestem posłuszny wobec rodziców, nauczycieli i wychowawców, czy nie zasmucam ich swoim złym postępowaniem, czy chętnie spełniam polecenia rodziców w domu, czy klóciłem się z rodzicami (jak często), czy wstydzilem się rodziców, okłamywałem ich, czy wyrządzałem rodzicom krzywdę, czy ich przeproszałem, czy szanowałem ludzi starszych (babcię, dziadka), czy nie dokuczałem im, czy nie klóciłem się, nie przezywałem lub nie biłem się z rodzeństwem lub moimi znajomymi, czy nie dawałem złego przykładu młodszemu rodzeństwu, czy chciałem się z nimi bawić?

Przykazanie piąte "Nie zabijaj"

Zapytaj siebie: Czy szanuję zdrowie i życie, czy nie szkodzę sobie na zdrowiu przez palenie papierosów, nadmierne jedzenie, alkohol, czy nie biłem bliźniego, nienawidziłem go, czy nie życzyłem złego, czy przebaczyłem urazy bliźnim, czy chciałem zgody i pojednania, czy mściłem się, czy nie kopałem, nie pląłem, nie szarpałem kogoś za włosy, czy nie cieszyłem się z nieszczęścia lub porażki, czy nie namawiałem innych do złego, czy nie dręczyłem zwierząt, czy nie niszczyłem przyrody, czy nie narażałem własnego lub cudzego życia, nie przestrzegając znaków drogowych?

Przykazanie szóste i dziewiąte "Nie cudzołóż" i "Nie pożądaj żony bliźniego swego"

Zapytaj siebie: Czy nie mówiłem, nie myślałem, nie patrzyłem w sposób bezwstydnny, czy nie oglądałem filmów, programów telewizyjnych, gazet i zdjęć przeznaczonych dla dorosłych, czy nie pisałem, nie rysowałem nieprzyzwoicie, czy nie mówiłem brzydkich słów, czy nie bawiłem się nieskromnie sam i z innymi, czy nie podglądałem innych?

Przykazanie siódme i dziesiąte
"Nie kradnij" i "Nie pożądaj rzeczy bliźniego swego"

Zapytaj siebie: Czy nie ukradłem, (coś komuś dlaczego?), czy nie brałem rodzicom pieniędzy bez ich wiedzy i zgody, czy nie namawiałem do kradzieży, czy nie pomagałem kraść, czy nie przyjąłem rzeczy kradzionej, czy nie niszczyłem rzeczy własnych, rodziców, innych, czy szanowałem pracę rodziców, chleb, ubranie, czy oddawałem na czas rzeczy pożyczone, czy nie oszukiwałem bliźniego, czy nie byłem skąpy, czy nie pragnąłem zniszczyć cudzej własności, czy oddałem rzecz znalezioną?

Przykazanie ósme
"Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu"

Zapytaj siebie: Czy mówiłem prawdę, czy nie kłamałem (ile razy i dlaczego?), czy nie obmawiałem bliźniego, ujawniając jego błędy lub wady, czy nie oczerniałem bliźniego, mówiąc o nim nieprawdziwe rzeczy, czy odwołałem oszczerstwa, czy nie byłem fałszywy, czy dotrzymywałem danego słowa, czy nie posądzałem bliźniego bezpodstawnie o złe postępowanie, czy lubiłem słuchać, jak inni mówią źle o Bogu, Kościele, o innych ludziach?

Przykazania kościelne:

Zapytaj siebie: Czy w niedzielę i święta we Mszy św. nabożnie uczestniczyłem, czy w Adwencie lub Wielkim Poście nie brałem udziału w zabawach tanecznych, czy pościłem, czy kocham swój kościół?

Rachunek sumienia wg cnót i grzechów głównych:

Zapytaj siebie: Czy kierowałem się miłością wobec Boga, bliźniego i otaczającego świata, czy wierzyłem w Boga, ufałem rodzicom, czy byłem sprawiedliwy, czy byłem roztropny i mądry, czy byłem odważny, czy byłem opanowany, czy byłem szczery, czy byłem pracowity i pilny, czy odnosiłem się życzliwie do innych, czy byłem wierny, pobożny, czy nie byłem obojętny...

Czy nie byłem pyszny i nie wynosiłem się nad innych, czy nie byłem zarozumiały, czy nie gardziłem biedniejszymi i słabszymi, czy nie byłem łakomy i skąpy, czy nie zazdrościłem, nie gniewałem się na innych, czy z lenistwa nie zaniedbywałem modlitwy, chodzenia do kościoła, nauki i pracy?

Krótki rachunek sumienia:

- Co było złego między mną a Panem Bogiem ?
- Co było złego w kontaktach z bliźnimi i otaczającym światem?
- Co było złego w stosunku do samego siebie ?

Pieśń ...

Przygotuję Ci serce

m.: I. Pfeiffer

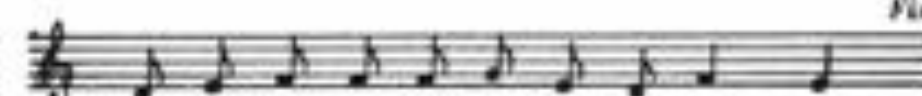
1. Przy-go - tu - je Ci ser - ce nie - cny - ste,*

Przy-go - tu - je Ci ser - ce nie - win - ne,*

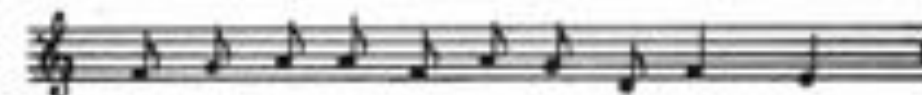
Ta - kie ja - sne, ra - do-sne i cny - ste.*

Przy-go - tu - je Ci ser - ce, o Chę - ste.*

Przy-go - tu - je Ci ser - ce o - fiar - ne.*

Prze - od - rau - cę, co ku - si i wa - bi.

2. Przyozdobię Ci serce miłością, * Taką wielką, co wszystko zwycięża, * Abyś wstąpił do niego z radością, * Przygotuję Ci serce miłością. * = Przygotuję nadzieją i wiarą, * Przygotuję Ci serce ofiarą.

PRZEWROĆCONA PIRAMIDA

☆ KTÓRE Z ILUSTRACJI PRZEDSTAWIAJĄ WŁAŚCIWE, TWOIM ZDANIEM, SPOSOBY PRZYGOTOWANIA RACHUNKU SUMIENIA?

... A KTÓRE Z NICH SĄ NIEPOTRZEBNE, CZY TEŻ MOGĄ PRZESZKADZAĆ PRZY MODLITWIE DO BOGA O ŚWIATŁO DLA TWOJEGO SUMIENIA?

30. Warunek drugi: żal za grzechy

Drogi uczniu, jeśli chcesz przybliżyć się do Pana Jezusa, powinieneś żałować za swoje grzechy, ponieważ Go zasmucają. Żałując, przyznajesz, że postąpiłeś niewłaściwie i pragniesz poprawy. Tu zaczyna się droga twojego nawrócenia i pokuty.

Żal za popełnione grzechy to drugi, najważniejszy warunek spowiedzi. Bez żalu za grzechy nie można otrzymać odpuszczenia grzechów. Co to jest żal za grzechy? To jest ból duszy i obrzydzenie sobie popełnionego grzechu z powodu obrażenia nim kochającego nas Boga i bliźniego.

Wyróżniamy **żal doskonały** - żałujemy z miłości do Boga, najlepszego Ojca, którego obraziliśmy oraz **żal mniej doskonały** - żałujemy dlatego, ponieważ przez grzech zasłużyliśmy na karę Bożą.

31. Trudności z żałowaniem

Jarek stał przy konfesjonale i robił jakieś dziwne miny. Widać było, że cały się wysila, aż zaciska pięści. Co chwila też dotykał dłonią lewego i prawego oka, a następnie oglądał pilnie końce swoich palców. Całą tę czynność powtarzał wiele razy. Zauważył to wszystko ksiądz Bogusław, który podszedł do Jarka i zagadnął:

- Co się dzieje ? Co ty, Jarku, wyprawiasz w kościele ?

Chłopiec odpowiedział:

- Proszę księdza, ja chcę wzbudzić w sobie żal za grzechy i wysilam się, jak mogę, ale nawet najmniejsza łza mi z oczu nie leci !

(Ks. Piotr Pawlukiewicz, Dzieciom o sakramencie pojednania, Oficyna Wydawnicza "Liberton" Warszawa 1994 s. 50)

Żal za grzechy to nie tylko smutek i łzy, ale przekonanie, że to, co uczyniłem, jest niedobre i chcę z tym zerwać.

Boże, bądź miłosierny mnie grzesznemu !

32. Żal św. Piotra

- historia wyparcia się Pana Jezusa -

Św. Piotr poszedł zobaczyć rozprawę Pana Jezusa, " ... siedział na zewnątrz na dziedzińcu. Podeszła do niego jedna służąca i rzekła: "I ty byłeś z Galilejczykiem Jezusem". Lecz on zaprzeczył temu wobec wszystkich i rzekł: "Nie wiem, co mówisz". A gdy wyszedł ku bramie, zauważyła go inna i rzekła do tych, co tam byli: "Ten był z Jezusem Nazarejczykiem". I znowu zaprzeczył pod przysięgą: "Nie znam tego Człowieka". Po chwili ci, którzy tam stali, podeszli i rzekli do Piotra: "Na pewno i ty jesteś jednym z nich, bo i twoja mowa cię zdradza". Wtedy począł się zaklinać i przysięgać: "Nie znam tego Człowieka". I w tej chwili kogut zapiał. Wspomniał Piotr na słowo Jezusa, który mu powiedział: "Zanim kogut zapieje, trzy razy się mnie wyprzesz".

Wyszedł na zewnątrz i gorzko zapłakał" (Mt 26, 69-75).

33. Warunek trzeci: mocne postanowienie poprawy

*Boże mój, przepraszam Cię z całego serca i z całej duszy
za moje grzechy.*

*Nie kochałem Ciebie ponad wszystko
i zgrzeszyłem przeciw Tobie, popełniłem zło.*

*Postanawiam więc teraz bardzo mocno
unikać grzechu i wszystkiego, co do niego prowadzi,
obiecuję nie grzeszyć więcej.*

*Pomóż mi, Panie Jezu !
Nie odmawiaj mi swojej łaski !
Panie, zmiłuj się nad nami !*

34. Warunek czwarty: *szczerą spowiedź*

Modlitwa przed spowiedzią:

"Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniebdaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję, zawsze Dziewicę, wszystkich aniołów i świętych, i was bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego".

Jak przystępujemy do spowiedzi:

1. Podchodząc do konfesjonału, pozdrów kapłana słowami:
- **Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus**

Kapłan:

- Na wieki wieków. Amen.
- Duch Święty niech cię oświeci, abyś wyznał z ufnością swoje grzechy i poznał miłosierdzie Boże.

Ty (penitent):

- **Przystępuję pierwszy raz do spowiedzi, obraziłem Pana Boga następującymi grzechami:**
teraz wyznaj wszystkie swoje grzechy, co do ilości i jakości - najpierw ciężkie, potem lekkie.

Po wyznaniu grzechów mówimy:

- **Więcej grzechów nie pamiętam, za wszystkie bardzo żałuję, postanawiam poprawę, proszę księdza o pokutę, rozgrzeszenie i zbawienną naukę.**

Teraz kapłan udziela stosownych pouczeń, wyznacza pokutę dla ciebie i zachęca do żalu:

- **Żałuj raz jeszcze za wszystkie swoje grzechy.**

Ty (penitent):

- **Boże, bądź miłościw mnie, grzesznemu (grzesznej).**

Kapłan udziela rozgrzeszenia:

"Bóg, Ojciec miłosierdzia, który pojednał świat ze sobą przez śmierć i zmartwychwstanie swojego Syna i zesłał Ducha Świętego na odpuszczenie grzechów, niech ci udzieli przebaczenia i pokoju przez posługę pokoju. I JA ODPUSZCZAM TOBIE GRZECHY W IMIĘ OJCA I SYNA, I DUCHA ŚWIĘTEGO. Amen.

Teraz razem z kapłanem podziękuj Bogu za odpuszczenie grzechów:

kapłan:

- **Wysławiamy Pana, bo jest dobry.**

Ty (penitent):

- **Bo Jego miłosierdzie trwa na wieki.**

kapłan:

- **Idź w pokoju, nie grzesz więcej !**

Odchodząc od konfesjonału, możesz ucałować stulę. Zapamiętaj nadaną ci pokutę i jak najszybciej ją odmów.

Kiedy będziesz przystępować następnym razem do spowiedzi, powiedz:

- Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

- Na wieki wieków. Amen.

- Mam lat ... Jestem (dzieckiem, uczniem ...)

Ostatni raz spowiadałem się ..... . Pokutę wypełniłem, grzechu nie zatailem. Pana Boga obraziłem następującymi grzechami .....

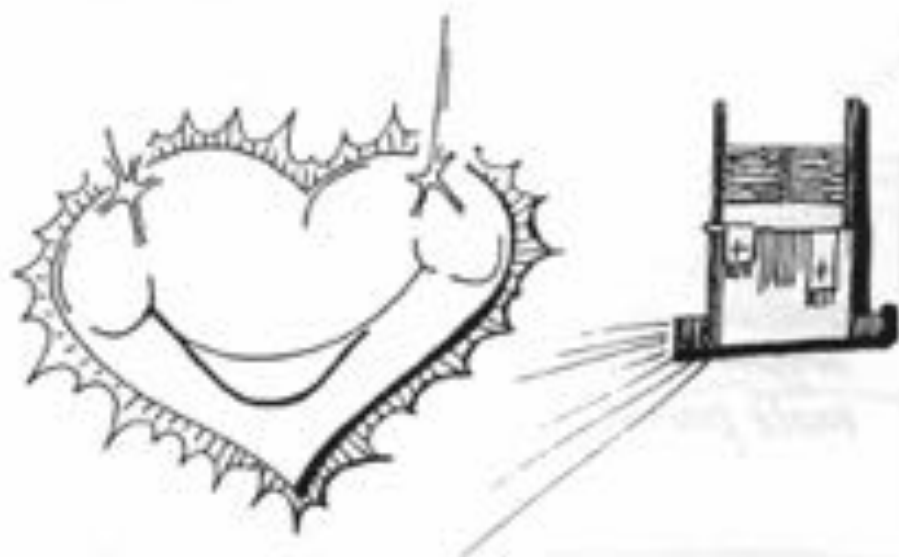
35. Kilka uwag o Twojej spowiedzi

1. Jezus Chrystus dał Apostołom i ich następcom władzę odpuszczania grzechów bądź ich zatrzymywania: *"Weźmijcie Ducha Świętego, którym odpuszczicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane"*. (J 20,22-23).

2. Kapłan musi osądzić, czy zasługujesz na rozgrzeszenie i odpuszczenie grzechów.

3. Twoja spowiedź powinna być "wyznaniem" grzechów. Nie trzeba opowiadać księdzu całych historii, że np. pojechałem na wieś i babci zwałem stary płot, zepsułem czajnik, zniszczyłem okulary, bo chciałem nimi zabić muchę lub komara; że rodzice w sobotę długo balowali u znajomych i nie chcieli im się pójść do kościoła razem ze mną, więc oglądałem cały dzień bajki; że pokazałem Marysi język, bo ona zaczęła przyjaźnić się z Edytką i Maćkiem. Trzeba jasno wypowiedzieć tylko to, co było przeze mnie zawinione. Nie wolno w konfesjonale nigdy oszukiwać, kręcić, zatajać grzechy, choćby to miało wiele nas kosztować. Taka nieszczerza spowiedź nie przybliży nas do Boga, a wręcz przeciwnie, bardziej zamyka nas w niewoli grzechu i szatana.

4. Spowiadać się trzeba często, pamiętając o pierwszych piątkach miesiąca, wielkich świętach kościelnych lub rodzinnych. Powinno się też spowiadać przed ważnymi wydarzeniami w życiu.

36. Jak przystępuję do pierwszej spowiedzi

- w rysunkach -

37. Warunek piąty: zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu

Zadośćuczynimy Panu Bogu, gdy wypełnimy dokładnie zadaną pokutę na spowiedzi, za wszelką cenę będziemy unikać grzechów i bardziej będziemy Go kochać.

Zadośćuczynimy bliźniemu, gdy naprawimy wyrządzoną krzywdę i zło, np. kto obraził bliźniego winien go przeprosić, rzecz skradzioną trzeba oddać, itp.

Na poniższych obrazkach przedstawione są rodzaje zadośćuczynienia. Wpisz odpowiednie nazwy pod obrazkami:

Bajka dla dzieci: O migdałowcu

Migdałowiec rósł prosto i dumnie. Codziennie pysznił się swoją szeroką koroną i okazałym wyglądem. Pewnego dnia odwiedził go dzięcioł, przyłożył ucho do pnia i stwierdziwszy obecność robaków, zaczął walić dziobem w koronę i wyciągać szkodniki. Drzewo nie było zadowolone z tej wizyty. Uwielbiało raczej odwiedziny papugi i kolorowych ptaszków...

- Ale to ptaszysko, co rani moją skórę, tego nie zniosę! - pomyślał migdałowiec i dalej z buzią na dzięcioła.

Dzięcioł nic nie powiedziawszy, zebrał się i odleciał. Robaki zostały: rosły i mnożyły się już teraz bezpiecznie. Musiały też czymś się żywić, przy czym drewno migdałowca smakowało im najbardziej. I w ten sposób "przeorały" cały pień. Drzewo tymczasem zaczęło słabnąć, poczuło ubytek sił. W końcu kiedyś przyszedł wiatr i bez trudu przewrócił dumny migdałowiec...

(Kazimierz Wójtowicz, Okruchy, Wrocław 1991)

Chyba nie trudno zrozumieć prawdę tej bajki i zagrożenie choroby - grzechu dla naszej duszy, o ile nie poddamy się "badaniom" lekarza - kapłana.

38. Boże Narodzenie

Pokoloruj ładnie szopkę i dorysuj pokłon Trzech Króli,
pasterzy i swoje ukochane zwierzątka.

KOCHANI,
 Z RADOŚCIĄ PRAGNĘ DOŁĄCZYĆ SIĘ
 DO ŻYCZEŃ, JAKIE OTRZYMAŁIŚCIE OD *
 NAJBLIŻSZYM. POZWÓLCIE, ŻE DOPOWIEM
 MOJE DWA SŁOWA... *

ŻYCZE WAM, TAK DZIECIOM JAK I RODZI-
 COM, BOŻEGO POKOJU I ŁASKI, NIECH US-
 NIECH BĘDZIE OBECNY NA WĄSZYCH USTACH,
 A W SERCU NIECH PANUJE BOŻA RADOŚĆ!

ŚWIĄTECZNA BAJKA NIE TYLKO DLA DZIECI...

W pewnej ubogiej wiosce, dawno temu, żył sobie osiołek i dwa małe baranki. Kłapouch był szary, niewysoki i miał bardzo znudzoną minę. Stojąc w szopie, od czasu do czasu gryzł siano i po swojemu wzdychał do Stwórcy: "Panie Boże, zrób coś, żeby moje życie było radosne i piękne". Baranki natomiast były zawsze czymś zajęte. Podziwiałały przyrodę i piękne zachody słońca, wcześniej rano radośnie brykały na powitanie słońca. Za wszystko dziękowały Bogu.

Pewnego wieczora, całkiem nieoczekiwanie, przybył do szopy złocisto-biały anioł. Zwierzęta były bardzo zaskoczone. Już bowiem układały się do snu i niczego nowego się nie spodziewały.

- Witajcie, powiedział pierwszy anioł. Jestem aniołem - posłańcem od Boga. Nie bójcie się mnie! Przyszedłem oznajmić wam wielką radość. Dzisiaj wieczorem stało się coś niezwykłego!

- Tak!? - odpowiedziały przejęte całym wydarzeniem zwierzęta. Cała szopa napelniła się jasnością i słychać było w oddali jakieś pięknie śpiewające chóry...

- Widzicie tę jaskrawą gwiazdę na niebie? - powiedział anioł. To Gwiazda Betelejemska. Wskazuje ona miejsce, gdzie narodził się Syn Boży - Królewicz, mała Dziecina.

Chóry i anielska muzyka jeszcze bardziej się wzmogły. Słychać było: "Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokój...". Najdziwniejsze, że to wszystko dochodziło do uszu naszych zwierząt z bardzo bliska. Niedaleko stajenki, w której mieszkali osiołek i dwa baranki, była inna, bardzo stara szopa. Stała pusta, ale tego wieczora była pełna światła i radosnych głosów. Anioł zaprosił zwierzęta do wnętrza szopy. Kiedy weszli do środka, zobaczyli siano a na nim piękne Dziecię. Obok stała Pani i Pan, wiele zwierząt z okolicy. Nad Dzieciątkiem unosiły się różne anioły. Powietrze było przepelnione radością, pokojem i niezwykłą jasnością. Widząc to wszystko, osiołek

zapytał po cichu swoich przyjaciół - małych baranków:

- Co to wszystko znaczy? Czy to jest komnata królewska? Czy to jest Syn Boży? - mówiąc to wskazał pyskiem na Dziecię.

- Hm...! Oj! - nie wiemy - odpowiedziały baranki.

- Ale skoro sam anioł, Boży Posłaniec nas tu zaprosił, to musi być to prawda. Cieszymy się razem ze wszystkimi - zachęcały baranki osiołka.

Kłapouch, który nie był nigdy skory do radości, cieszył się z wszystkimi, którzy otaczali małego Królewicza. Porykiwał w takt chórów anielskich, którym wcale to nie przeszkadzało i wesoło machał ogonem.

Za światłem Gwiazdy Betlejemskiej pójdźmy i my do stajenki, aby uczcić wraz z wszystkimi, którzy mają dobre serca, narodziny małego Królewicza - Pana Jezusa.

Kolęda...

LULAJŹE, JEZUNIU

La - lej - an, Je - zu - niu, mo - ja pe - reł - ka,
 lu - laj, u - lubio - ne me pie - ści - del - ko. La - lej - an,
 Je - zu - niu, lu - laj - an, lu - laj a Ty Go, Ma - tu - niu,
 w pla - czu u - tu - laj. La - lej - an, Je - zu - niu, lu - laj - an,
 lu - laj a Ty Go, Ma - tu - niu, w pla - czu u - tu - laj.

Lulajże, Jezuniu, moja perełko,
 lulaj, ulubione me pieścidelko.
 Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
 a Ty Go, Matuniu, w placzu utulaj.

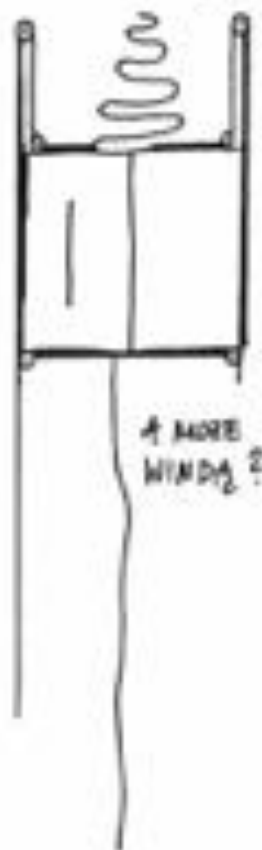
Dam ja Jezusowi słodkich jagódek,
 pójdę z Nim w Mamuli serca ogródek.
 Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
 a Ty Go, Matuniu, w placzu utulaj.

Dam ja Jezusowi z chlebem masełka,
 włożę ja kukielkę w Jego jasełka.
 Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
 a Ty Go, Matuniu, w placzu utulaj.

39. Jak dostać się do nieba ?

DRÓŻE
DO
NIEBA

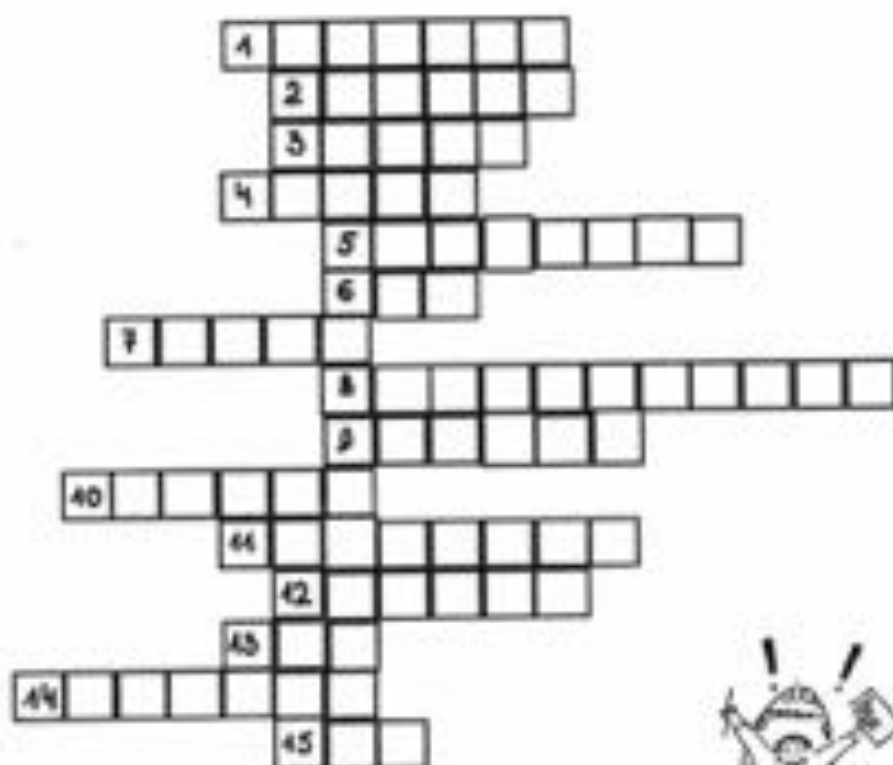

- krzyżówka -

1. Prosty znak radości (bez niego nie ma co się wybierać w drodze).
2. Podręcznik na drogę do nieba - trzeba go czytać, aby znać kierunek.
3. Wypowiedział je Ojciec do nas (bez niego czeka nas błądzenie).
4. Nasze wędrowanie przynosi dobre lub złe ...
5. Jest darem od Boga (kocem na ciemne noc).
6. Łata wokół lampy ...
7. Nosimy go w sercu w czasie wędrowania.
8. Pokarm w naszej drodze.
9. Przez nią uciekamy od bezdroży egoizmu.
10. Dary od Boga.
11. "Telefon" do Boga.
12. Kałuża błota, w którą można upaść.
13. Dziura w naszej drodze (można skrócić w niej kostkę 1).
14. Dziesięć "drogowskazów".
15. Czeka nas przed wejściem do Nieba.

Odgadnięte hasła wpisz poziomo, a w pionie odczytasz poradę ...

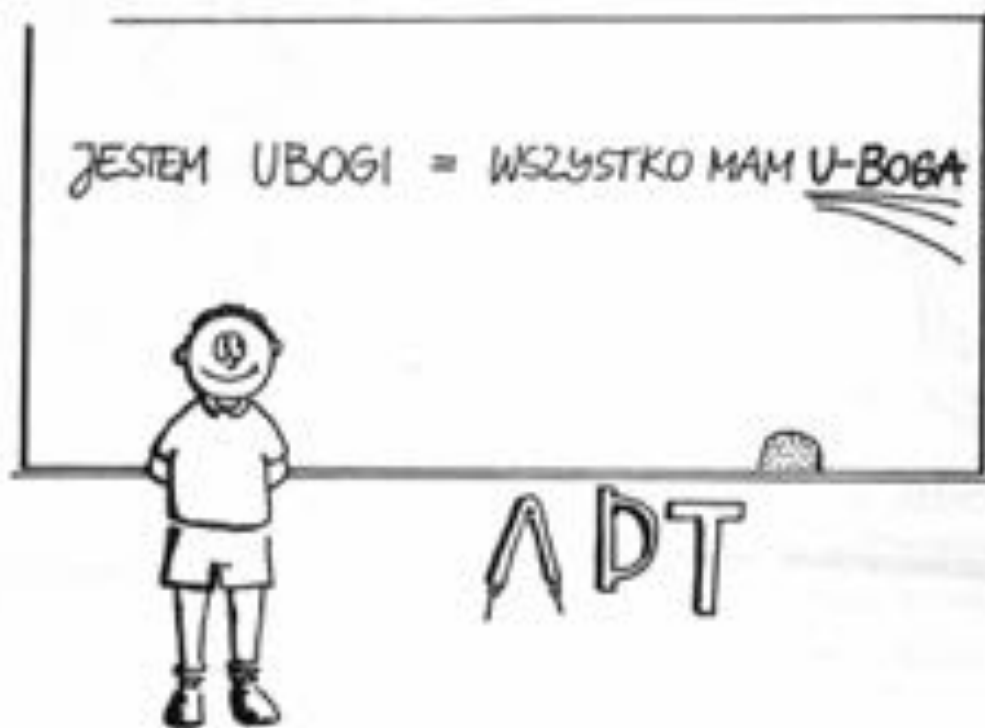
Krótką bajka o ubóstwie, wszak ubóstwo jest naszymi skrzydłami w locie ku Niebu..

Dwaj przyjaciele w wieku naszych rodziców zasięli do świętowania ich przyjaciół. Po wieczornej uczcie pierwszy zapytał drugiego:

- *Czy mając dwa samochody, ofiarowałbyś mi jeden?*
- *Pewnie, że tak!!! - odpowiedział zapytany przyjaciel.*
- *A czy mając dwa telewizory kolorowe dałbyś mi jeden?*
- *Ależ oczywiście przyjacielu!!!*
- *A czy byś miał dwie pary spodni...*
- *O co to, to nie! - kręci głową przepytwany...*
- *Dlaczego? - dziwi się przyjaciel*
- *Bo mam dwie pary spodni...*

(K. Wójciszewski, "Ukruchy" Wrocław 1990)

Jaki morał? Łatwo ofiarować to, czego nie mamy, lub co jest nie nasze...

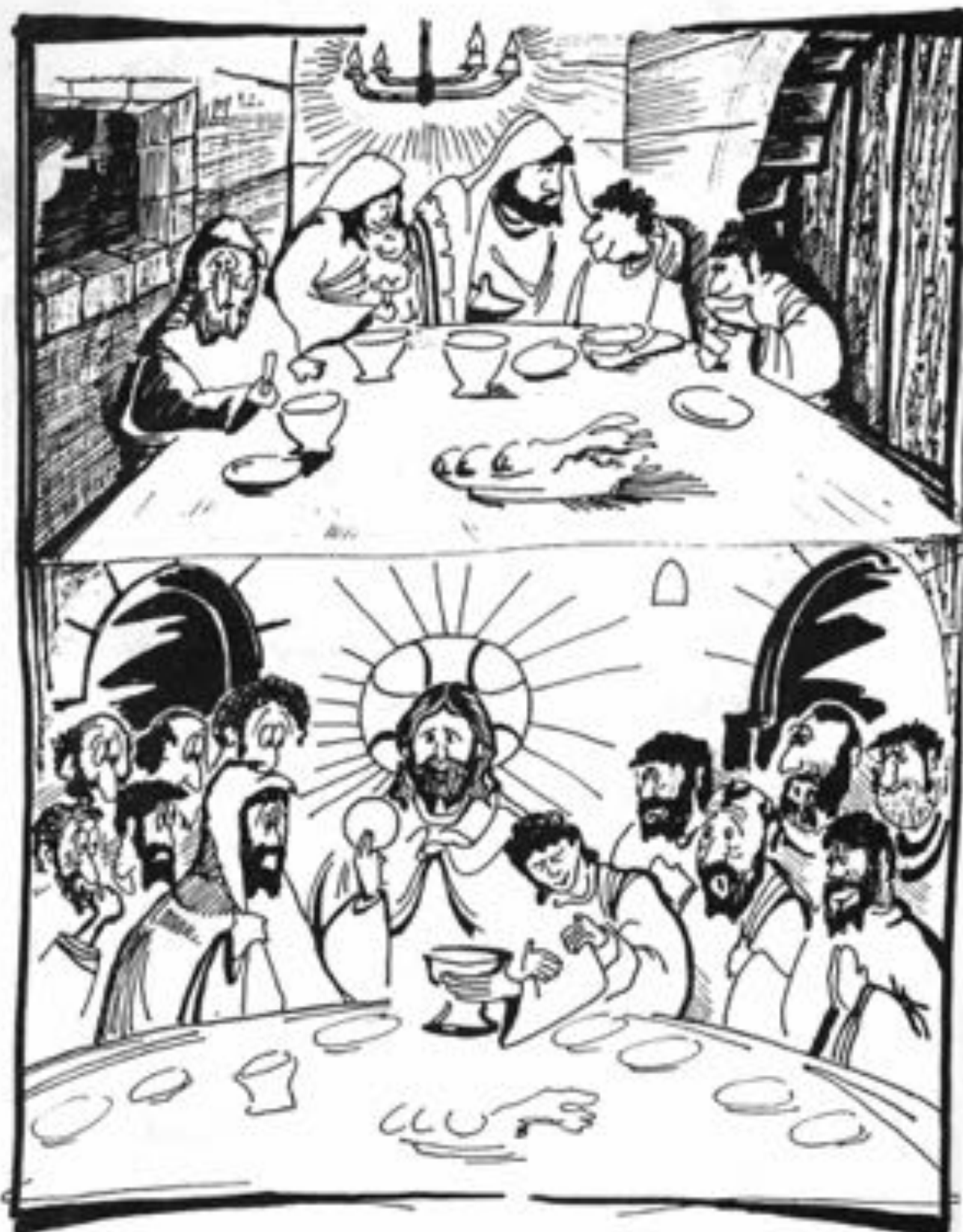

40. Msza Święta - Eucharystia

- ostatni posiłek Żydów w Egipcie -

- ostatni posiłek Pana Jezusa i Apostołów w Wieczerniku -

41. Życie św. Tarsycjusza

Dawno temu żył zły cesarz, który nie był ochrzczony i nie wierzył w Pana Jezusa. Kazał on wtrącić do więzienia wierzących w Chrystusa. W więzieniu stosowano wobec nich bardzo bolesne tortury cielesne, nie dawano im nic jeść i pić, a w końcu rzucono dzikim zwierzętom na pożarcie na publicznych widowiskach.

Chrześcijanie ukrywali się przed cesarzem. Odprawiali Mszę św. po kryjomu, w domach rodzinnych lub głęboko pod ziemią w katakumbach, czyli w wydrążonych w ziemi tunelach.

Pewnego dnia w takich katakumbach kapłan odprawiał Mszę św. Obok niego klęczał mały chłopiec imieniem Tarsycjusz. Chłopiec modlił się do Pana Jezusa obecnego w Hostii na ołtarzu bardzo gorąco: "Kochany Zbawicielu, Ty umarłeś za nas na krzyżu, daj żebym nie miał strachu, gdy będę musiał dla Ciebie cierpieć, a może i umrzeć".

Po skończonej Mszy św., do chłopca podszedł kapłan i zapytał go:

- Powiedz, Tarsycjusz, czy jesteś odważny?

Tarsycjusz ze zdziwieniem podniósł oczy na pytającego, jakby chciał zapytać, dlaczego stawia takie dziwne pytanie.

- Czy chciałbyś zanieść "Ciało" Pana Jezusa chrześcijanom do więzienia. Oni tak tęsknią za Nim. Tylko Pan Jezus może ich pocieszyć. Pójdiesz i zanieiesz im Komunię świętą.

- Ale ... ale dlaczego ... ja mam to zrobić? - wyjąkało dziecko.

- Ja nie mogę pójść - powiedział ze smutkiem kapłan. Z wielką chęcią poszedłbym do nich. Ale jeśli by żołnierze mnie poznali, to musiałbym zginąć. I nie miałibyście już księdza. Bylibyście sami tylko ...

- Ale ty jesteś jeszcze małym chłopcem, na ciebie nikt nie zwróci uwagi. Straż nie zauważy nawet, że niesiesz Pana Jezusa ... Powiedz, czy odważysz się pójść ?

Oczy chłopca zajaśniały: - Tak, pójdę, cóż złego może mi się stać, gdy Pan Jezus będzie ze mną ? ...

Ksiądz włożył Hostię do małej torebki, na której był wyszyty krzyż. Tarsycjuszowi trochę drżały ręce, gdy brał ją i chował pod płaszczem.

- Niech Bóg cię strzeże, mały Tarsycjuszu ! Postaraj się dojść szczęśliwie ! Tarsycjusz skinął głową. Jego twarz jaśniała ze szczęścia, że może nieść Pana Jezusa. Na ulicy spotykał wielu ludzi. Także wielu pogan, którzy nienawidzili Chrystusa i drwili zeń. "Gdybyście wiedzieli, kogo ja niosę ! " - myślało dziecko.

- "Wy Go nienawidzicie, ale On jest między wami i błogosławi was wszystkich ..." . A później tak zaczął mówić do Pana Jezusa: "Kochany Jezu ! Ty musisz ich naprawdę błogosławić. Oni przecież nic nie wiedzą o Tobie. Także Gajus, Lin i Marek, moi koledzy. Oni też Cię nie znają. A teraz uważaj, by mnie nie spotkali, bo od razu chcieliby wiedzieć, dokąd idę. A tego nie mogę przecież powiedzieć. Ty rozumiesz to, kochany Jezu. I bawić się z nimi też teraz nie mogę, ponieważ niosę Ciebie".

Mały Tarsycjusz szedł szybko ulicą, na której mieszkali jego rodzice. Nagle ktoś zawołał z ogrodu: Hej, Tarsycjuszu ! Obejrzał się przerażony. Tam z tyłu stała cała trójka jego kolegów. Zaniepokojony skinął im głową i szedł dalej.

- Poczekaj trochę ! - zawołali . - Co się tak spieszysz ? Biegną za nim. Już słyszy ich kroki. Są wyżsi i mogą szybciej biec.

- Hej Tarsycjuszu, hej !

- Teraz nie mam czasu ! - woła chłopiec przez ramię, nie odwracając się wcale.

- Schwytaliśmy ptaka, popatrz tutaj ! - krzyczy Marek.

Tarsycjusz zawahał się przez chwilę. "Będą męczyć ptaka" - pomyślał.

"Marek jest taki okrutny". Miał ochotę stanąć, wziąć na chwilę ptaszka do obejrzenia, a potem puścić wolno. "Ale przecież nie mogę" - przypomniał sobie. - "Mam coś ważniejszego do zrobienia". I położył swoje brązowe ręce na torebce ukrytej na piersiach, jakby bronił jej przed kimś.

- On jest chrześcijaninem ... o przekłety ... chrześcijanin! - Bija Tarsycjusza, wrzeszczą na niego i deptają nogami po krzyżu. Ale torebka jest pusta. Pan Jezus przyszedł do małego Tarsycjusza i chce zabrać jego duszę spośród złych ludzi do nieba.

Na ulicy leży śmiertelnie blady, mały, odważny chłopiec. Jakiś oficer nadjeżdża na koniu. Ujrzawszy leżące dziecko, stanął przerażony. Gdzież on widział tę małą, jasną twarz? To jest przecież ... Zgadza się, dziś rano ten chłopiec klęczał przy ołtarzu. Oficer jest też chrześcijaninem. Co oni zrobili temu małemu biedakowi?

- Zostawcie go! Natychmiast! Precz! - woła i smaga biczem trzech wyrostków.

- O Tarsycjuszu ... ty krwawisz ... a tu torebka z krzyżykiem poszarpana i pusta!

- Gdzie są Hostie?

Tarsycjusz jeszcze raz otwiera oczy - Pan Jezus jest u mnie w sercu - szepcze. Potem znów zamyka oczy. I nie porusza się już. Jego małe serce przestało bić. Umarł za Pana Jezusa. Młody oficer podnosi go ostrożnie, owija go swoim płaszczem i odjeżdża.

42. Msza Święta

- pocałunek ołtarza -

Kiedy już usadowimy się w ulubionym miejscu w kościele, słyszymy dzwonek i oto dostojnie wychodzi z zakrystii kapłan z ministrantami. Organista intonuje pieśń na wejście, czym zaprasza nas do śpiewu, a kapłan z ministrantami przyklęka przed tabernaculum i podchodzi do ołtarza. Całuje go. Czy zastanawiałeś się, dlaczego kapłan całuje właśnie ołtarz? Co znaczy ten gest?

Jest to przede wszystkim wyraz czci i hołdu złożony przez kapłana w imieniu wszystkich obecnych (także i Twoim) dla ołtarza. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa ołtarz był ustawiany na miejscu śmierci męczenników, był symbolem ich ofiary i poświęcenia dla Chrystusa.

Ołtarz jest także znakiem samego Chrystusa, który jest *ołtarzem, kapłanem i ofiarą* (Hbr 4,14; 9,14).

Dopiero po milczącym pocałunku - powitaniu z Jezusem, kapłan rozpoczyna pozdrowienie zebranych.

A pocałunek? Co oznacza? Pocałunek w Piśmie św. ma znaczenie całkowitego oddania w miłości. Kapłan, całując ołtarz, wita się z Chrystusem w Twoim imieniu i za chwilę przywita się również z Tobą.

43. Znak krzyża we Mszy św.

- w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego -

Po ucałowaniu ołtarza kapłan pozdrawia wszystkich zgromadzonych w imię Trójcy Przenajświętszej: "W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego". Kreślimy wtedy znak krzyża na czole i ramionach. Ten znak krzyża nie powinien być kreślony bezmyślnie, odruchowo i pośpiesznie, jakby trzeba było odganiać się od much. Jest to bowiem nasze wspólne wyznanie wiary w Bożetajemnice, powitanie na Eucharystii, rozpoznanie siebie jako uczniów Chrystusa, dzieci Niebieskiego Ojca i przyjaciół Ducha Pocieszyciela. Cała Trójca Święta jest obecna między nami i w nas i łączy nas wokół ołtarza.

We Mszy św. podchodzimy do Boga Świętego, Dawcy Życia i Miłości, Stworzyciela całego świata, wszystkich ludzi. Ten Bóg przychodzi podczas Eucharystii, aby ogarnąć nas swoją łaską i miłosierdziem.

Nakreślając dokładnie znak krzyża na naszym ciele, pragniemy, aby łaska Boża ogarnęła nasze ciało duszę, umysł - nas całych.

Po pozdrowieniu w imię Trójcy Przenajświętszej odpowiadamy: "Amen" Wyrażamy przez to, że pragniemy przyłączyć się do prawdy, do życia, do Boga i że chcemy Mu służyć. Zgadzaamy się, aby Bóg zamieszkał w naszych duszach.

44. Pierwsze błogosławieństwo we Mszy św.

Po uczynieniu znaku krzyża na ciele kapłan zwraca się do nas ze słowami: *"Pan z wami"* lub *"Miłość Boga Ojca, łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa i dar jedności z Duchem Świętym niech będzie z wami"* i rozkłada ręce. A my odpowiadamy: *"I z duchem Twoim"*. Słowa te są nie tyle życzeniem, co stwierdzeniem, że nie jesteśmy sami, że jest z nami Bóg.

To piękne pozdrowienie jest również *błogosławieństwem*, czyli pragnieniem największego **Dobra** dla nas wszystkich. Jednoczy nas obecność Boga, to **JESTEM** z wami jest bardzo dla nas radosne. Anioł Gabriel zwracał się podobnie do Maryi: *"Pan z Tobą"*. Pan Jezus u kresu swej wędrówki powiedział do apostołów: *"A oto Ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata"* (Mt 28,20).

Obecność w czasie Mszy św. Jezusa Chrystusa przynosi nam miłość, łaskę, pokój, łączy nas w jeden Kościół. Jeśli jesteś na Mszy św. razem z rodzicami, to wówczas twoja miłość do nich i wspólna więź jest błogosławiona przez samego Boga.

Zastanów się więc, co w ciągu minionego tygodnia (jakie czyny, słowa, jaka postawa) wspomagają jedność w Twojej rodzinie, a co stanowi zagrożenie ?

45. Podanie intencji Mszy św.

Na pewno zwróciliście uwagę, że na początku każdej Mszy św. kapłan podaje intencję, w jakiej będziemy się modlić. Mówi np. *Mszę św. odprawia się w intencji świętej pamięci Karola albo o zdrowie dla Małgorzaty* lub jeszcze inaczej. W tym momencie kapłan przypomina nam, że jesteśmy jedną rodziną Bożą, w której nie ma mowy o obojętności na losy każdego z nas. Wszyscy potrzebujemy modlitwy za siebie i wszyscy o taką modlitwę prosimy. Ktoś, kto ma ważny powód, idzie do kapłana przed Mszą św. lub wcześniej i prosi o modlitwę całego Kościoła za osobę lub sprawę dla niego ważną. Kapłan, wierny tej prośbie, w wyznaczonym czasie podaje "intencję", do której jeszcze każdy z nas może po cichu dołączyć własną prośbę.

"Intencja" jest również znakiem naszej wiary, że możemy otrzymać to, o co prosimy w Imię Jezusa. On sam zachęcał ludzi do takiej właśnie modlitwy jednych za drugich. Ale nie tylko mamy wołać do Boga za naszych przyjaciół, lecz również za wrogów. Taka jest modlitwa prawdziwie chrześcijańska...

46. Msza święta

- uznanie siebie za grzesznika -

Przypominamy sobie słowa kapłana: *"Uznajmy przed Bogiem, że jesteśmy grzeszni"*. I gest trzykrotnego uderzenia się we własne piersi. Co oznacza to wspólne wyznanie grzechów na samym początku Eucharystii ?

Na Mszę św. przychodzimy jako dzieci Boga. W czasie minionych dni każdy z nas popełnił czynem, myślą, słowem, zaniedbaniem jakiś grzech, który Go zasmucił. Były one naszym sprzeciwem wobec miłości Jezusa Chrystusa i dlatego już na początku Mszy przyznajemy się do tego i powierzamy się miłosierdziu Bożemu, tak aby On spalił nasze grzechy w ogniu swojej miłości.

Ten moment Mszy nie zastępuje spowiedzi św. przy konfesjonale, ale oczyszcza nas z zaniedbań czy grzechów lekkich, tak jak obmycie rąk pozwala na zbliżenie się do stołu. Kapłan zachęca nas do nawrócenia. Wówczas przez chwilę pozostajemy w ciszy. Każdy staje przed Bogiem i może wtedy pomodlić się:

"Panie, przynoszę Ci moje życie, Ty je znasz. Daj mi odczuć smutek z tego powodu, że tak mało Cię kocham i że nie kocham moich bliskich tak, jak TY nakazałeś. Otwórz moje zamknięte serce, chroń mnie przed złem". Po chwili zastanowienia się mówimy: *"Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przetobłagam Najświętszą Maryję, zawsze Dziewicę, wszystkich Aniołów i Świętych i was bracia i siostry o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego"*.

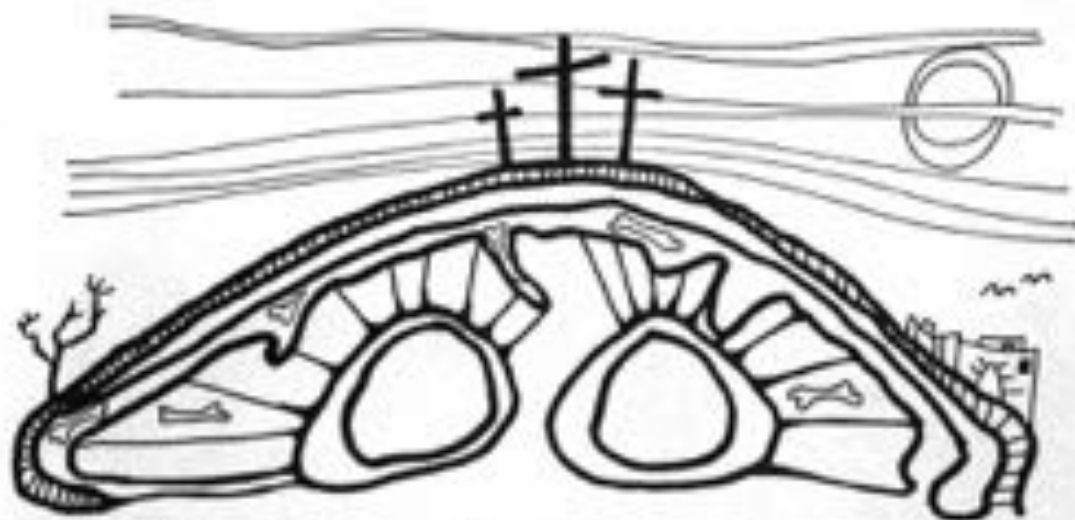

47. Popielec - Wielki Post

W środę, zwaną **popielcową**, rozpoczynamy nowy okres w Roku Kościelnym - **Wielki Post**. Zauważyliście pewnie, że w kościele zapanował inny nastrój niż zwykle. Na ołtarzach nie ma już kwiatów, szaty kapłana są koloru fioletowego, nie śpiewamy radosnego hymnu uwielbienia: *"Chwała na wysokości Bogu"* ani *"Alleluja"*. Pieśni są pełne zadumy i powagi. Wierni spowiadają się, gorliwie się modlą, biorą udział w nabożeństwie *Drogi Krzyżowej i Gorzkich żalach*, podejmują różne umartwienia i wyrzeczenia.

W środę popielcową kapłan sypie nawet wiernym na głowę szary popiół i mówi: *"Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię"* (Mk 1, 15) lub *"Pamiętaj, że jesteś prochem i w proch się obrócisz"* (por. Rdz 3, 19).

Dlaczego ten nastrój powagi? Bo przez 40 dni będziemy się przygotowywać do przeżycia pamiątki Paschy Chrystusa, czyli Jego przejścia przez okrutną mękę, śmierć na krzyżu i zmartwychwstanie do nowego, uwielbionego życia.

Napisz, jak będziesz pokutował, czego się wyrzekniesz w

Wielkim Poście dla Pana Jezusa .....

.....

.....

48. Nabożeństwo Drogi Krzyżowej

- w obrazkach -

Napisz nazwy poszczególnych stacji Drogi Krzyżowej:

49. Hymn dziękczynienia we Mszy św.

- Chwała na wysokości Bogu -

W niedzielę i uroczystości liturgiczne (oprócz Adwentu i Wielkiego Postu) kapłan intonuje hymn: "Chwała na wysokości Bogu". Hymn ten jest bardzo stary. W czwartym wieku po Chrystusie był poranną modlitwą pełną uwielbienia... Czy wsłuchaliście się w słowa tego tekstu ?

Zaczyna się słowami z Ewangelii według św. Łukasza (2,14). Jest to okrzyk aniołów, który rozdarł betlejemską noc i milczenie pasterzy... Zaraz potem nasze jedno zdanie jakby popychało drugie: *Chwalimy Cię. Błogosławimy Cię. Wielbimy Cię. Wysławiamy Cię. Dzięki Ci składamy, bo wielka jest chwała Twoja. Ileż jest radości w tych słowach, ile uwielbienia Boga !*

Przemawiamy również do Jezusa Chrystusa: *Panie, Synu Jednorodzony ... Głosimy Jego majestat, ale jesteśmy świadomi naszej grzeszności i tego, że On - Chrystus - gładzi nasze grzechy, jest Święty. Zobaczcie, jak bogata jest ta modlitwa, ile w niej prawdy o Jezusie i życiu każdego z nas.*

Hymn ten wychowuje i poucza nas w duchu miłości. Warto odmawiać go nabożnie, aby nie przespać tak pięknej okazji do uwielbienia Boga.

50. Kolekta we Mszy św.

Na naszej "mapie" wędrowania i poznawania Mszy św., dzisiaj zwrócimy uwagę na Kolektę, czyli modlitwę kapłana, jaka następuje zaraz po hymnie *Chwała na wysokości Bogu* ... Kapłan mówi wówczas słowa: "Módlmy się ..." i rozkłada ręce jako znak zachęty, nie zaś bezsilności. Przez chwilę zapada cisza. Jest to czas, kiedy możemy w swoich sercach zwrócić się do Pana Boga. Potem kapłan zabiera głos w imieniu Kościoła: "Prosimy Cię, Wszechmogący Boże...".

Ułóż we właściwej kolejności słowa kolekty:

spełniali słowem i czynem to, co^①, Przez naszego^②, stale rozważając Twoją naukę^③, który z Tobą żyje i króluje^④, się Tobie podoba^⑤, Pana^⑥, przez wszystkie wieki wieków. Amen^⑦, Jezusa Chrystusa^⑧, Wszechmogący^⑨, Boże spraw, abyśmy^⑩

.....
.....
.....
.....
.....

51. Pismo Święte

Pismo Święte -
KSIĘGA ŻYCIA RÓWNIEŻ dla...

JAK DZIELIMY CAŁE PISMO ŚWIĘTE ?

Pismo Święte jest bardzo dziwną Księgą. Przede wszystkim nie zostało ono znalezione - jak jakieś starożytne naczynie - na pustyni, lecz powstawało, księga po księdze, przez całe wieki. Biblia jest rodzajem *pamięci* o Bogu, pamiętnikiem pełnym fotografii, choć my nie zawsze potrafimy rozpoznać na zdjęciach naszych przodków. Pismo jest też Księgą trudną, zawiera wiele symboli i znaczeń, opisów i wydarzeń, które są dla nas szalenie dziwne... Trzeba zatem umieć nie tylko czytać, aby poskładać poszczególne zdania, lecz trzeba nam znać podstawowe terminy i słowa, jakie są używane w Biblii.

Czy trzeba być zatem uczonym, aby czytać Biblię? Nie. Przecież Pismo św. to list od naszego Ojca dla nas, przecież to opowieść o życiu Chrystusa. Jeśli się pomodlimy, to Duch Święty oświeci nasze umysły, abyśmy mogli lepiej poznać Słowo Boże. Zachęcamy zatem do domowej, może z Mamą i Tatą, lektury Pisma św. Wystarczy zacząć od Ewangelii, przeczytać choć jeden rozdział i następnie rozmawiać o tym, co usłyszeliśmy z najbliższymi. A jeśli będą kłopoty - możemy poprosić o wyjaśnienie mamę, tatę, Ojca katechetę czy Siostrę na lekcji religii.

KTÓREGO Z EWAN-
GELISTÓW PRZEDSTA-
WIA RYSUNEK ?

52. Harmonia Słowa Bożego we Mszy św.

Po modlitwie, która nazywa się *kolektą*, siadamy w ławkach i wsłuchujemy się w czytane Słowo Boże. Zauważmy, że lektor czyta z ambonki, a nie od głównego ołtarza. Ambonka jest bowiem "ołtarzem Słowa". Tak jak na głównym ołtarzu przychodzi do nas Jezus pod postacią Ciała i Krwi, tak z ambonki przychodzi pod postacią Słowa...

Lektor czyta najpierw fragment Starego Testamentu, potem kantor śpiewa lub czyta psalm, a następnie kolejna osoba czyta fragment z Nowego Testamentu. Przed samą Ewangelią na słowa *Alleluja* powstajemy i wówczas słyszymy krótkie wezwanie do słuchania. Powoli do ambonki podchodzi kapłan (lub diakon) i czyta Słowo Boże - Ewangelię.

Wszystkie czytania stanowią piękną kompozycję złączoną jednym tematem. Są jak bukiet kwiatów, lecz trzeba być człowiekiem wrażliwym na piękno, aby rozpoznać tę kompozycję...

Lektura Starego Testamentu jest zazwyczaj zapowiedzią czegoś ważnego, co stanie się w Nowym Testamencie.

Psalm, to śpiew, którym wypowiadamy nasze pragnienia bycia wiernymi Bogu.

Czytanie z Nowego Testamentu jest już zapowiedzią Ewangelii, jej komentarzem.

Alleluja - to głos pochwały dla Boga, że wypowiada do nas Słowa Zbawienia, dzięki którym mamy życie wieczne.

...a teraz posłuchaj czytań z obecnej niedzieli. Czy dostrzegasz tę jedność? Czy słyszysz piękno Bożego nauczania? Pan Jezus powiedział: *któ ma uszy do słuchania, niechaj słucha!* Słuchanie jest już wyrazem naszego szacunku i wiary.

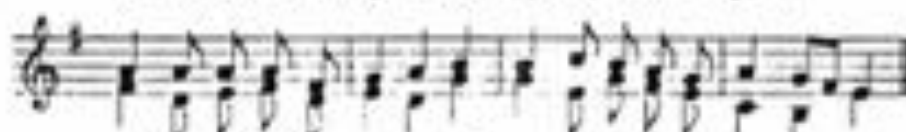

Pieśń wielkopostna ...

Krzyżu Chrystusa

1. Krzy - żu Chrystusa, bądź - te pochwa - lo - ny, *
Na wiecz - ne cza - sy bądź - te pozdrowio - ny: *

Gdzie Bóg, Kościłwina re - le - go * Do - ko - nał życie swo - je - go.

2. Krzyżu Chrystusa, bądźże pochwalony, * Na
wieczne czasy bądźże pozdrowiony: * Ta sama Krew
cię skropiła, * Która nas z grzechów obmyła.

3. Krzyżu Chrystusa, bądźże pochwalony, * Na
wieczne czasy bądźże pozdrowiony: * Z ciebie moc
płynie i męstwo, * W tobie jest nasze zwycięstwo.

Któryś za nas cierpiał rany

Melodia I

(Miod.)

Któ - ryś za - nas cier - piał re - nę. *

Je - zu Chry - ste, zmi - łuj się nad na - mi.

53. Czytanie Ewangelii w czasie Mszy św.

Głównym momentem liturgii słowa jest lektura Dobrej Nowiny. Zauważcie, że symbolem ważności jest powstanie wszystkich uczestników w czasie śpiewu *Alleluja*. Stoimy, to znaczy "czuwamy", "jesteśmy gotowi na wejście Pana". Kapłan - jakby przenikając tajemnicę naszej obecności - zwraca się do nas ze słowami: "Pan z wami...".

To znaczy, że jest wśród nas Jezus Chrystus, gdyż słowa kapłana upewniają nas, że *Pan jest z nami i w nas (w naszych sercach)*. A zatem odpowiadamy: "Pan jest też przy Tobie kapłanie, On będzie przemawiał przez Ciebie", a mówimy to "... i z duchem Twoim". Wówczas celebrans ogłasza z jakiej Ewangelii (którego Apostoła) będziemy słuchać fragmentu Dobrej Nowiny.

Teraz jest miejsce na bardzo ważny gest, małym krzyżykiem naznaczamy nasze czoła, usta i piersi. Ten potrójny krzyż oznacza, że chcemy słuchać Boga i kochać Go (słuchać zawsze oznacza również i miłować) całym umysłem, sercem i głosić Jego zbawienie ustami ...

Kapłan rozpoczyna lekturę. Kiedy skończy, powie lub zaśpiewa: "Oto Słowo Pańskie", my odpowiemy: "Chwała Tobie, Chryste". Spójrzcie na kapłana - pochyla się, aby ucałować z szacunkiem przeczytaną Ewangelię.

Widzicie teraz, ile znaczeń ma w sobie taki krótki fragment liturgii. W czasie Eucharystii dokładnie przyjrzyjcie się temu momentowi. Jest on bardzo ważny dla każdego, kto chce przebywać jako uczeń przy Chrystusie ...

54. Homilia, czyli kazanie we Mszy św.

Homilia jest komentarzem do usłyszanego Słowa Bożego. Kapłan stara się nam jeszcze bardziej przybliżyć wezwanie Boga. Pamiętajmy, że za pośrednictwem tego oto stojącego księdza sam Bóg poucza nas, jak żyć po chrześcijańsku. Homilia jest tym momentem, kiedy Słowo Boże zakorzenia się w naszych sercach, by wydać plon: 10-krotny, 50-krotny, 100-krotny...

O czym było ostatnie kazanie w Twoim kościele ?

55. Eucharystia - wyznanie wiary 32

Po homilii, w dzień uroczysty powstajemy, aby wypowiedzieć bardzo stare słowa o głębokim, mądrym znaczeniu. Mówimy: *Wierzę w Boga Ojca*. Jest to wyznanie wiary w Trójcę Świętą, w tajemnicę Kościoła, w łaskę, życie wieczne, zgodnie z nauką i Tradycją Kościoła katolickiego.

Ten moment Mszy jest podobny do przysięgi wojskowej, ślubujemy nie tylko bronić prawd tych słów, ale przede wszystkim żyć nimi na co dzień. Tak, to prawda, zdania, jakie wymawiamy, są bardzo trudne, lecz uczymy się ich znaczenia na lekcji religii, przez lekturę Pisma Świętego, przez historię Kościoła, uczestnicząc w liturgii.

Mam dla Was taką propozycję:

wsluchajcie się w *Wyznanie wiary* i zapamiętajcie taki zwrot, którego nie rozumiecie. Po powrocie do domu zapiszcie go w zeszycie i na najbliższej katechezie pokażcie Siostrze lub Ojcu (księdzu, katechecie). Na pewno oni Wam pomogą zrozumieć to jedno zdanie, które - jak perła - jest częścią naszyjnika, jaki otrzymaliśmy od naszych przodków...

56. Modlitwa powszechna we Mszy św.

Po wyznaniu wiary przechodzimy do modlitwy w intencji całego Kościoła, wszystkich ludzi i oczywiście nas samych. Zwróćcie uwagę na kolejność podawanych przez kapłana próśb. Ułożone są one w porządku świadczącym o potrzebach wspólnoty chrześcijańskiej. Modlimy się za Ojca Świętego, o pokój dla ludzi walczących ze sobą, za zmarłych, o zdrowie dla najbliższych...

Modlitwa powszechna łączy nas w jedną rodzinę, jedną owczarnię, której pasterzem jest Jezus Chrystus. On Sam nas pouczał, że o cokolwiek będziemy prosić w imię Jego, to się stanie...

1...

2...

3...

O co chciałbyś prosić w modlitwie powszechnej Kościoła? Ułóż w domu sam taką modlitwę powszechną, żeby obejmowała jak najwięcej ludzi, sprawy Twojej rodziny i Twoje osobiste.

57. Msza święta

- ofiarowanie chleba i wina Bogu -

Na Mszę św. przynosimy owoce naszej tygodniowej pracy. Przedstawiają je chleb i wino, które są złożone na ołtarzu. Kapłan bierze patenę z białym chlebem a potem kielich z winem i unosi do góry. Ofiaruje je w naszym imieniu Panu Bogu. Mówi: *Błogosławiony jesteś, Panie, Boże wszechświata, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb, owoc ziemi oraz pracy rąk ludzkich, który Tobie ofiarujemy, aby stał się dla nas chlebem życia.*

- *Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.* ■

Często w tym momencie wiercisz się i rozmawiasz. Nie wiesz, co z sobą zrobić. Przyłącz się do wszystkich, którzy w tym czasie śpiewają pobożne pieśni. Przyłącz się również do kapłana i ofiaruj Panu Jezusowi wszystko to, co dobrego zrobiłeś w ostatnim czasie.

58. "Prefacja" we Mszy św.

"Prefacja" to modlitwa rozpoczynająca się dialogiem kapłana z wiernymi : *Pan z wami. I z duchem Twoim. W górę serca. Wznosimy je do Pana. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu. Godne to i sprawiedliwe. Zaprawdę godne to i sprawiedliwe ...*

"Prefacja" to nie tylko wstęp, wprowadzenie do najważniejszej części Mszy św. - *Przeistoczenia chleba i wina w Ciało i Krew Pańską*. To uroczyste i głośnie wobec całego zgromadzenia uwielbienie Boga. Kończy się słowami: *Święty, Święty, Święty ...*

59. Niedziela Palmowa

- radosny wjazd Jezusa do Jerozolimy -

Na kilka dni przed swoją męką i śmiercią Jezus przybył do Jerozolimy. Mieszkańcy powitali Jezusa z wielką radością: "Hosanna! Błogosławiony ten, który przychodzi w Imię Pańskie ... Hosanna na wysokościach" (Mk 11, 8-10).

Zielone liście palm, płaszcze, kwiaty rzucały pod nogi Pana Jezusa i Jego uczniów oraz okrzyki "Hosanna" były znakiem radości i hołdu. Ale Pan Jezus wiedział, że za kilka dni zostanie ukrzyżowany i umrze.

Niedziela Palmowa rozpoczyna okres szczególnej modlitwy, skupienia, rozważania Męki Pana Jezusa i osobistego umartwienia. Ten czas nazywa się Wielkim Tygodniem.

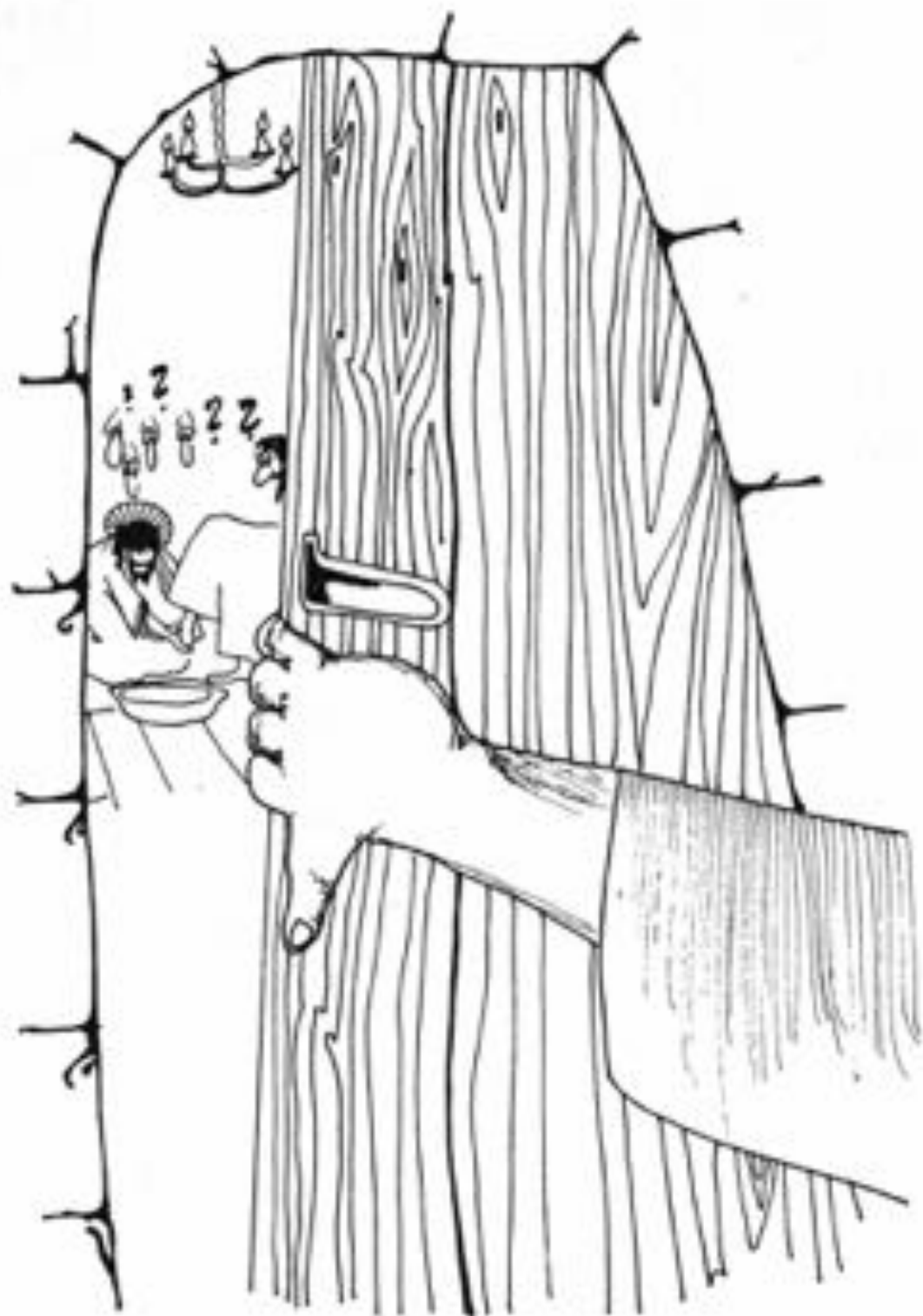

Co oznacza dla Ciebie Wielki Tydzień ?

60. Wieczernik i obmycie nóg

- w obrazkach -

61. Wielki Piątek

- Pan Jezus umiera za nas na krzyżu -

Po wieczerzy w Wieczerniku i modlitwie w Ogrodzie Oliwnym Pan Jezus został uwięziony przez Żydów. Poncjusz Piłat, namiestnik rzymski, skazał Jezusa na śmierć, chociaż Pan Jezus był niewinny. Jezus, dźwigając ciężki krzyż, przeszedł najpierw Drogę Krzyżową, wyczerpany dotarł na górę straceń - Golgotę. Tam Go ukrzyżowano.

Jezus Chrystus dobrowolnie zgodził się na okrutną mękę i śmierć na krzyżu, ponieważ kocha wszystkich ludzi. Pragnął cierpieć za ich grzechy i odkupić winy wobec Boga. Przez swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezus Chrystus złożył swemu Ojcu w niebie ofiarę i wyjednał nam życie wieczne. Swoją ofiarę Pan Jezus uobecnia w czasie każdej Mszy św.

Jak wynagrodzę Panu Jezusowi w Wielki Piątek ?

62. Przeistoczenie we Mszy św.

Podczas Ostatniej Wieczerzy w Wieczerniku Pan Jezus modlił się nad chlebem: **"To jest Ciało moje"** a nad winem: **"To jest Krew Moja"**. Tymi słowami przemieniał chleb i wino w **Ciało i Krew swoją**.

W połowie Mszy św. kapłan w zastępstwie Pana Jezusa wypowiada te same słowa i **przemienia** biały chleb i wino w Ciało i Krew Jezusa Chrystusa.

To **"Przemienienie"** chleba i wina w Ciało i Krew Pańską nazywa się "Przeistoczeniem", ponieważ zmienia się istota chleba i wina (Ciało i Krew Pańska), chociaż pozostają te same postacie. Jest to najważniejsza i najświętsza część Mszy św. Kapłan podnosi do góry najpierw Hostię świętą, czyli Ciało Pana Jezusa, przyklęka, oddając hołd Panu Jezusowi obecnemu na ołtarzu. Następnie podnosi kielich z Krwią Jezusową. W czasie podniesienia milkną organy, ustaje śpiew - na ołtarzu dokonuje się ta sama ofiara, jaką Pan Jezus złożył na krzyżu w Wielki Piątek. I tak jest w każdej Mszy św., odprawianej w Warszawie, Kielcach, Gidlach, Koszalinie, Małym Cichym, w Afryce i Grenlandii, w Ameryce i Australii. Wszędzie dokonuje się ta sama Ofiara Pana Jezusa za nas, grzesznych !

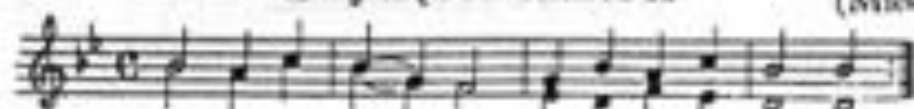
63. Wielkanoc

- Alleluja ! Pan Jezus zmartwychwstał ! -

Zwycięzca śmierci

(Miod.)

1. Zwróć - się imie - rci, piekła i - ca - la - no, *
Wy - chodź z gro - bu dnia trze - cie - go z ra - no. *

Na - mid nie - wier - ny trwo - ży się, pró - żny - no *

Na - tud Jo - na - sza. * He - lu - ja!

2. Ziemia się trzęsie, straż się grobu miesza, * Anioł zstępuje, niewiasty pociesza: * „Patrzcie, tak mówi, grób ten próżny został, * Pan zmartwychpowstał”. *Alleluja!*

3. Ustąpcie od nas smutki i trosk fale, * Gdy Pan Zbawiciel triumfuje w chwale; * Ojcu swojemu już uczynił radość, * Nam niesie radość. *Alleluja!*

4. Cieszy swych uczniów, którzy wierni byli, * Utwierdza w wierze, aby nie wątpili: * Obecuje z nimi, daje nauk wiele * O swym Kościele. *Alleluja!*

5. Już nie przestaje z narodem niewiernym, * Sa - mym się tylko ukazuje wiernym: * Nieśmiertelności przedstawia znamiona. * Wśród uczniów grona. *Alleluja!*

64. Msza św.

- Ojciec nasz ... -

Po **Przeistoczeniu** i odmówieniu przez kapłana "modlitwy eucharystycznej" przybliżamy się do momentu Komunii świętej. Obrzęd Komunii świętej rozpoczynamy od odmówienia "Ojciec nasz ...". Znasz już doskonale tę modlitwę.

Mamy przyjąć Ciało Pana Jezusa do swojego wnętrza. "Kto spożywa moje Ciało, ma życie wieczne ... trwa we Mnie, a Ja w nim" (J 6, 54-57). Biała Hostia jest pokarmem "prawdziwym" na życie wieczne. Jest Ona Ciałem Pańskim. Przyjmując Ciało Pana Jezusa w Komunii, łączę się z Panem Jezusem. Jego życie staje się moim życiem.

Przygotowując się do tego zjednoczenia z Panem Jezusem w Komunii świętej, dzielimy z Nim najpierw Jego modlitwę, najważniejszą modlitwę Jezusa "Ojciec nasz ...". Czy można lepiej przygotować się do połączenia z Panem Jezusem, aniżeli włączając się w Jego modlitwę, modlitwę umiłowanego Syna ?

My też jesteśmy dziećmi Bożymi ! Pamiętajcie zawsze o tym !

65. Pokój Pański niech zawsze będzie z Wami ...

Pan Jezus przed przyjęciem Komunii świętej obdarza nas pokojem. Przyniósł pokój. Powiedział: *"Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam"* (J 14, 27). Pokój to zgoda, harmonia, szczęście, radość, miłość. Przeciwnością pokoju jest wojna, przemoc, walka, zło i grzech.

Lubimy oglądać filmy wojenne, przygodowe, czasem zagadki kryminalne. Wiemy jednak, że tak naprawdę każda wojna, przemoc, walka jest straszna i przynosi wiele nieszczęścia, śmierć i zniszczenie.

Pan Jezus chce, aby wszyscy ludzie żyli ze sobą w zgodzie i miłości, aby współpracowali ze sobą, aby byli szczęśliwi. Powiedział: *"Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój albowiem oni będą nazwani synami Bożymi"* (Mt 5, 9).

Czy wprowadzam pokój w swoim domu, w klasie ?

66. Komunia święta

- uczta dzieci Bożych -

- "Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata.
Błogosławieni, którzy zostali zaproszeni na Jego ucztę".

- "Panie, nie jestem godzien(godna), abyś przyszedł do
mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona
dusza moja".

- Ciało Chrystusa
- Amen

Pan Jezus przychodzi po raz pierwszy w Komunii św.
do mnie. Pragnie we mnie zamieszkać. To najpiękniejszy dzień
w moim życiu.

Wskaż czerwoną strzałką, w jaki sposób właściwie
powinieneś przyjmować Komunię świętą ?

Pieśni na Komunię...

SIĘDZĘ MÓJ PAN

skł. Fr. Pierre Etienne
muz. trad. hebrajska

spełujcie, w stylu hebrajskim

SI-DZIE MÓJ PAN, SI-DZIE MÓJ PAN, ON TERAZ SIĘDZI, BY
SPOTKAĆ MNIE. NI-JA WÓ- BY, LĄ- KŁ, LA- BY, BY KU-
MU- NIE STAŁ SIĘ CUD. ON CHCE CHŁO-DEM NAS NA- KAS- NOĆ.
BY NA - ST - CIO ŻY - CIA GŁOŚ.

SIĘDZIE, JAKĄ MIŁOŚCIĄ

skł. J. L. 26. 1
muz. J. L. 26. 1

water niemiecki

DO - DA-CIE SIĘ JAKĄ NI - KU - SIĄ O - BEKNIŁ NAS KU -
CIEC, SPŁE - WAJ-NY DO- BIE- MU NI - KU - AL-LE - KU - - JA

1. NAJNIEŻNIEJ NAS SWIETLI BŁOGI I BŁOGOSŁAWIENI NIEMI JESTEŚMY.
2. A CUD BÓG SIĘ NAM OKAZAŁ, BŁOGIENNY DO WIDOKU PODOBNY.
3. BŁOGIENNY WIDZIEĆ PANA. TRZYSO, JAKIM JEST.
4. KAŻDY, KTO NA W NIM WADZIŁĄ, PODOBNI JAK ON, JEST ŚWIĘTY.

203

Ref.: Chry-stus Pan, kar-mi nas swo-im

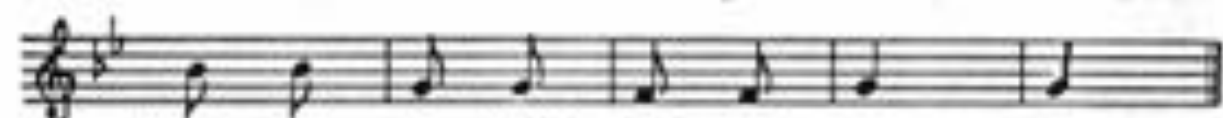
świę-tym Cia-łem, chwałmy Go na wie-ki! 1. Duchem

ca-łym wiel-bię Pa-na, Bo-ga, Zba-wcę Je-dy-

-ne-go. Bo w Nim sa-mym od-naj-du-je

wszy-sią ra-dość ży-cia me-go.

2. Wielbię, bo chciał wejrzeć z nieba – na swą służbę uniżoną, –
By mnie odtąd wszyscy ludzie – mogli zwać Błogosławioną.
3. Sprawił we mnie wielkie dzieła – w swej dobroci niepojętej. –
On Wszchemocny, On Najwyższy – On sam jeden zawsze święty.
4. On, który przez pokolenia – pozostaje miłosierny –
Wobec tego, kto Mu służy – i chce zostać Jemu wierny.
5. On, który swą moc objawia – gdy wyniosłość serc uniża, –
Każdy zamiar może zburzyć – który pychę Mu ubliża.
6. W mocy Jego odjąć władzę – a wydzwignąć pokornego, –
Wszystkich głodnych zaspokoić – głodem wstrząsnąć bogatego.
7. On się ujął za swym ludem – dziećmi wiary Abrahama, –
Pomny na swe miłosierdzie – obietnicy swej nie złamał.

Ref.: Pa-nie, do - bry jak chleb. bądź u - wiel-

-bio - ny od swe - go Koś - cio - ła. Bo

Tyś do ko - ńca nas u - mi - lo - wał, do

koń - ca nas u - mi - lo - wał. Tyś na pust-

-ko - wiu chleb rozmno - żył. Pa - nie, byś - my do

nie - ba wdro - dze nie us - ta - li. Tyś stał się

man - ną wę - drowców przez zie - mię dla tych, co

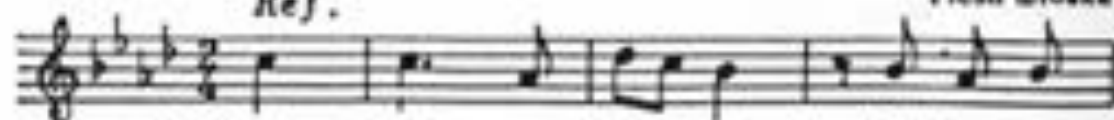
do - łąd przy To - bie wy - trwa - li. Ref.

- Ziarna zbieramy, odrzucimy chwasty – Bo łan dojrzeła, pachnie świeżym chlebem. – Niech ziemia nasza stanie się ołtarzem, – A Chleb-Komunią dla spragnionych Ciebie. – Ref.
- Ty nas nazwałeś swymi przyjaciółmi, – Jeśli spełnimy, co nam przykazałeś. – Cóż my bez Ciebie, Panie, učinimy? – Tyś naszym Życiem i Oczekiwaniem. – Ref.
- Tyś za nas życie swe na krzyżu układał, – A w znaku chleba z nami pozostałeś. – I dla nas zawsze masz otwarte Serce, – Bo Ty do końca nas umiłowalesz. – Ref.

Ref.

Pieśń włoska

W.: Dzię - ki. o Pa - nie. skła - da - my

dzię - ki. O Wszechmo - gą - cy nasz Kró - lu

wnie - bie. K.: I. Za to, że da - leś nam wia - rę.

1. Za to, że dałeś nam wiarę. - Ref.
2. Za to, że dałeś nam Słowa. - Ref.
4. Ty nam przebaczasz grzechy. - Ref.
5. Ty nam przywracasz życie. - Ref.
6. Za to, że jesteś z nami. - Ref.
7. Tobie sławimy z radością. - Ref.

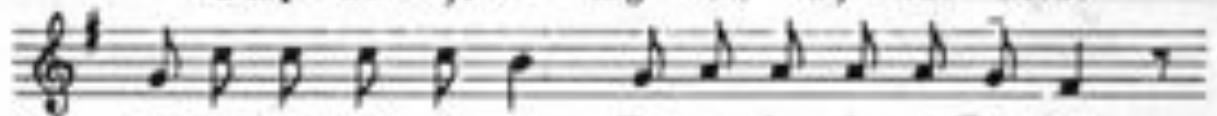

t.: Didache

m.: ks. K. Mrowiec

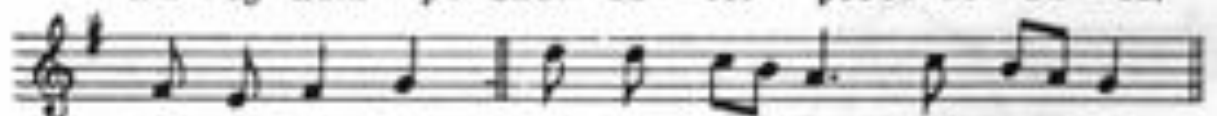
Dzię - ku - je - my Ci, Oj - cze nasz,

za świętą win - ny szcep Da - wi - da, słu - gi Two - go,

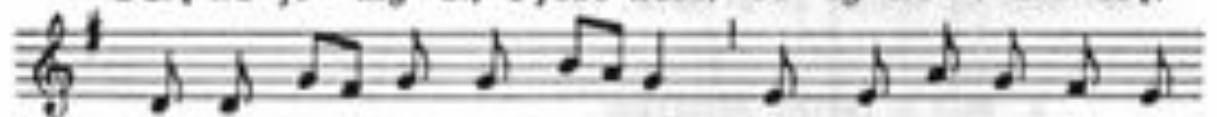
któ - ry nam po - znać da - leś przez Je - zu - sa,

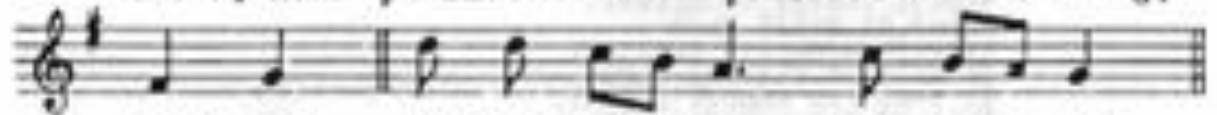
słu - gę Two - go. To - bie chwa - la na wie - ki!

Dzię - ku - je - my Ci, Oj - cze nasz, za ży - cie i wie - dzę,

któ - rą nam po - znać da - leś przez Je - zu - sa, słu - gę

swe - go. To - bie chwa - la na wie - ki!

WZNOŚZĘ RECE ME WZWYŻ
(I will bless Thee, oh Lord)

powoli, modlitewnie

autor nieznany

WZNOŚZĘ RE-CE ME WZWYŻ, Z MOICH
-SŁAWIC CIĘ CHCĘ.

UST CHWAŁA BRZMI, Z SERCEM PEŁNYM WDZIĘCZNOŚĆ
BŁOGOSŁAWIC CIĘ CHCĘ, Z SERCEM PEŁNYM WDZIĘCZNOŚĆ

BŁO-GO-SŁA-WIĆ CIĘ CHCĘ BŁO-GO- CHCĘ

Chords: E_b(D), f(e), A_b(G), B⁷(A⁷), 1. E_b(D), 2. E_b(D)

ZJEDNOCZENI W DUCHU
(We are One in the Spirit)

sl. i muz. P. Scholte
tłum. nieznany

powoli, z namaszczaniem

ZJEDNO -CIE-NI W DUCHU, ZJEDNO- CIE-NI W NIM, ZJEDNO -CIE-NI
W DU-CHU, ZJEDNO- CIE- NI W NIM, MÓDLNY SIĘ A- BY JEDNOŚĆ BYŁA
OD-NO-MIO-NA W NAS, A- BY ŚWIAT CA-LY PO-ZNAŁ UCZNIOW
CHBY-STU- SA W NAS, A- BY ŚWIAT CA-LY UJERZAŁ MIŁOŚĆ W NAS

2. WRAZ Z INNYMI POJDIEMY,
PODAJ MI SWOJA DŁOŃ,
WRAZ Z INNYMI POJDIEMY,
PODAJ MI SWOJA DŁOŃ
WSZYSTKIM GŁOSIĆ BĘDIEMY
TE RADOŚNA DLA NAS WIEŚĆ,
O NASZ PAN KROCI Z NAMI,
O NASZ PAN Z NAMI JEST,
O NASZ PAN ZAWSZE Z NAMI WSZĘDZIE JEST.

67. Błogosławieństwo końcowe

- misje -

Pan Bóg pragnie, abyśmy wszyscy byli jedną miłującą się rodziną Bożą. Przyjęliście Pana Jezusa po raz pierwszy w Komunii świętej. Dusza wasza jest w stanie łaski uświęcającej, czyli nie ma żadnego grzechu. Jest pełna Boga. Tworzymy więc wspólnotę Miłości.

Pan Jezus jednoczy nas ze sobą i wszystkimi bliźnimi. Pragnie, aby jak najwięcej ludzi należało do Kościoła - Rodziny Bożej.

Pełni więc Bożej mocy i miłości pojdziemy teraz po zakończeniu Mszy św. do naszych domów, szkół, po prostu "w świat", aby w słowach i czynach głosić Dobrą Nowinę o zbawieniu. *"Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam"* (J 20,21). *"Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu"* (Mk 16,15).

"Niech was błogosławi Bóg Wszechmogący, Ojciec i Syn i Duch Święty". Amen.

68. Adoracja Najświętszego Sakramentu

Pan Jezus jest zawsze między nami. Przebywa przede wszystkim w każdym kościele w "tabernaculum", przy którym pali się zawsze czerwona lampka. Przypomina nam ona, że obowiązkowo trzeba przyklęknąć i oddać Panu Jezusowi hołd.

W czasie różnych nabożeństw kapłan wystawia "monstrancję", w której znajduje się Ciało Pana Jezusa - biała Hostia. Przed Najświętszym Sakramentem trzeba uklęknąć na oba kolana i odmówić modlitwę:

"Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen!"

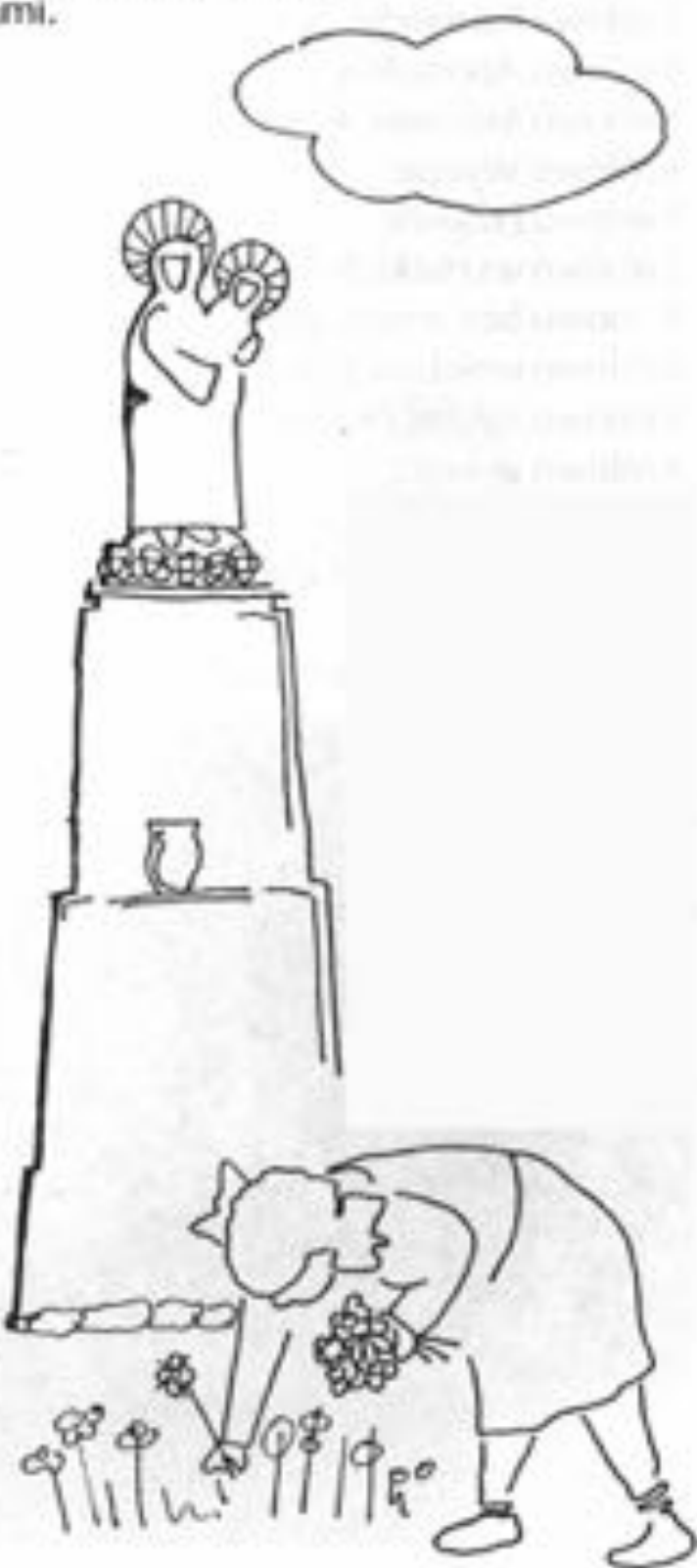

Pan Jezus w Najświętszym Sakramencie pragnie, abyśmy Go jak najczęściej odwiedzali.

69. Maj - miesiącem Maryi

Kyrie, elejson. - Chryste, elejson. Kyrie, elejson.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba, Boże, - zmiłuj się nad nami.
Synu, Odkupicielu świata, Boże, - zmiłuj się nad nami.
Duchu Święty, Boże, - zmiłuj się nad nami.
Święta Trójco, Jedyny Boże, - zmiłuj się nad nami.
Święta Maryjo, - módl się za nami.

Święta Boża Rodzicielko,
Święta Panno nad Pannami,
Matko Chrystusowa,
Matko Kościoła,
Matko łaski Bożej,
Matko nieskalana,
Matko najczystsza,
Matko dziewicza,
Matko nienaruszona,
Matko najmiłsza,
Matko przedziwna
Matko dobrej rady,
Matko Stworzyciela,
Matko Zbawiciela,
Panno roztropna,
Panno czcigodna,
Panno wślawiona,
Panno można,
Panno łaskawa,
Panno wierna,
Zwierciadło sprawiedliwości,
stolico mądrości,
Pryczytno naszej radości,
Prybytku Ducha Świętego,
Prybytku chwalebny,
Prybytku sławny pobożności,
Różo duchowna,
Nieżo Dawidowa,
Nieżo z kości słoniowej,
Jomie złoty,

Arko przymierza,
Bramo niebieska,
Gwiazdo zaranna,
Uzdrowienie chorych,
Ucieczko grzesznych,
Pocieszycielko strapionych,
Wspomożenie wiernych,
Królowo Aniołów,
Królowo Patriarchów,
Królowo Apostołów,
Królowo Męczenników,
Królowo Wyznawców,
Królowo Dziewic,
Królowo wszystkich Świętych,
Królowo bez zmazy pierwородnej poczęta,
Królowo wniebowzięta,
Królowo różańca świętego,
Królowo pokoju,
Królowo Polski,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, - zmiłuj się nad nami.
(3x).

Jakie majowe kwiaty przyniosę Matce Bożej ?

Panie Twój tron (W)

T.: wg Ps 97

M.: P. Sanchez

D e A
Panie, Twój tron wznosi się
Dh
Nad wszystkie ziemie świata.

e
Jesteś najwyższy.
A DGD
Panie mój, Królu mój.

e
Wywyższamy Cię, wywyższamy Cię.
A D
Wywyższamy Cię, Boże nasz.

JESTES RADOŚCIĄ

tywo, słocznie

sl. Damian Lundy

JES-TEŚ RA-DOŚCIA NO- JE- GO ŻY-CIA. O ———. PA-NIE MÓJ
TY JESTES MOIM PA- NEM. TY JESTES MOIM PA- NEM. TY JESTES
NO- IM PA- NEM. NA ZA-WSZE JES- TIES PA- NEM MYM.
ZAWSZE JESTES PANEM MYM.

Panie Twój tron (W)

T.: wg Ps 97

M.: P. Sanchez

D e A
Panie, Twój tron wznosi się
Dh
Nad wszystkie ziemie świata.

e
Jesteś najwyższy.
A DGD
Panie mój, Królu mój.

e
Wywyższamy Cię. wywyższamy Cię.
A D
Wywyższamy Cię. Boże nasz.

JESTES RADOŚCIĄ

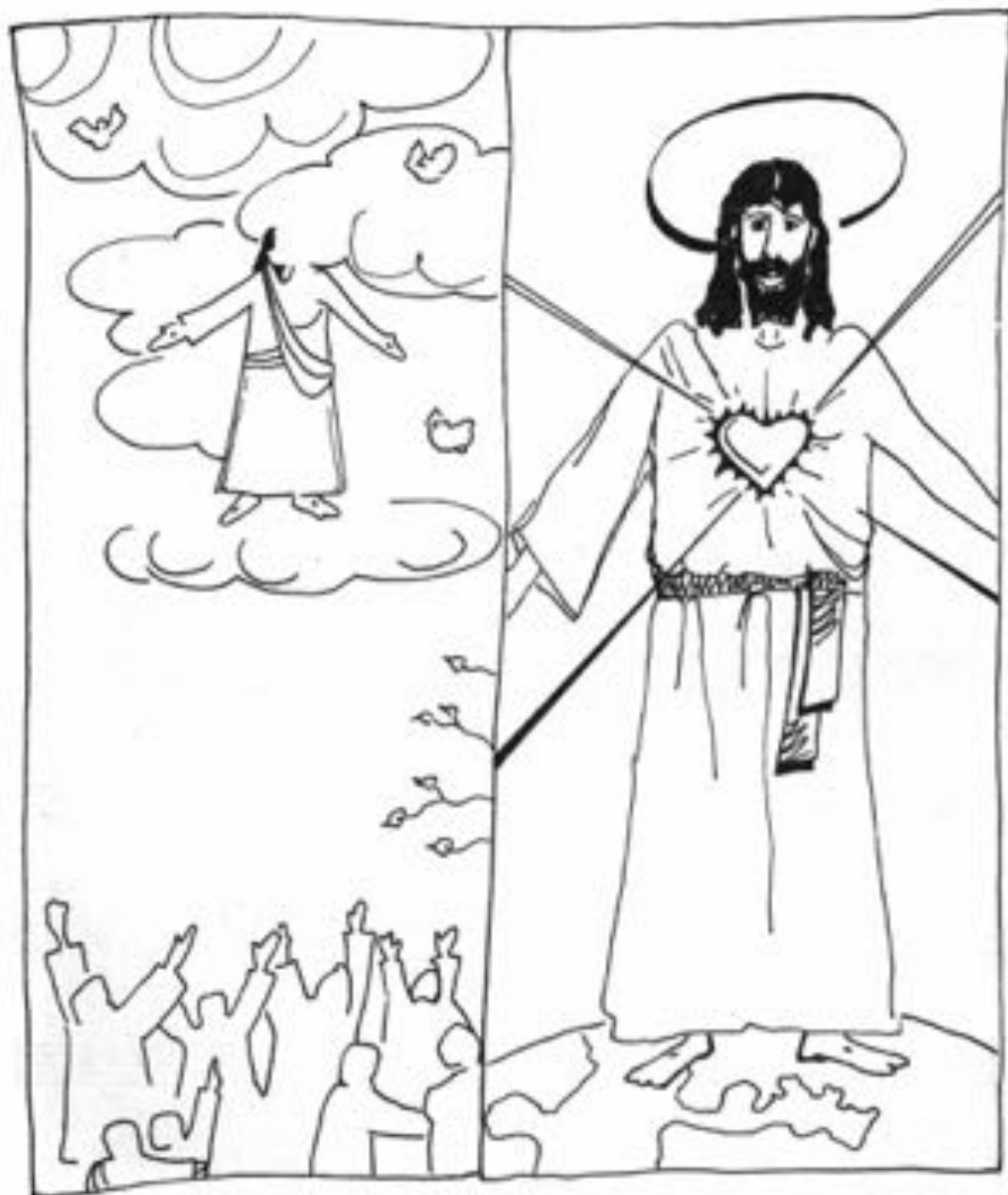
rywo, skocznie

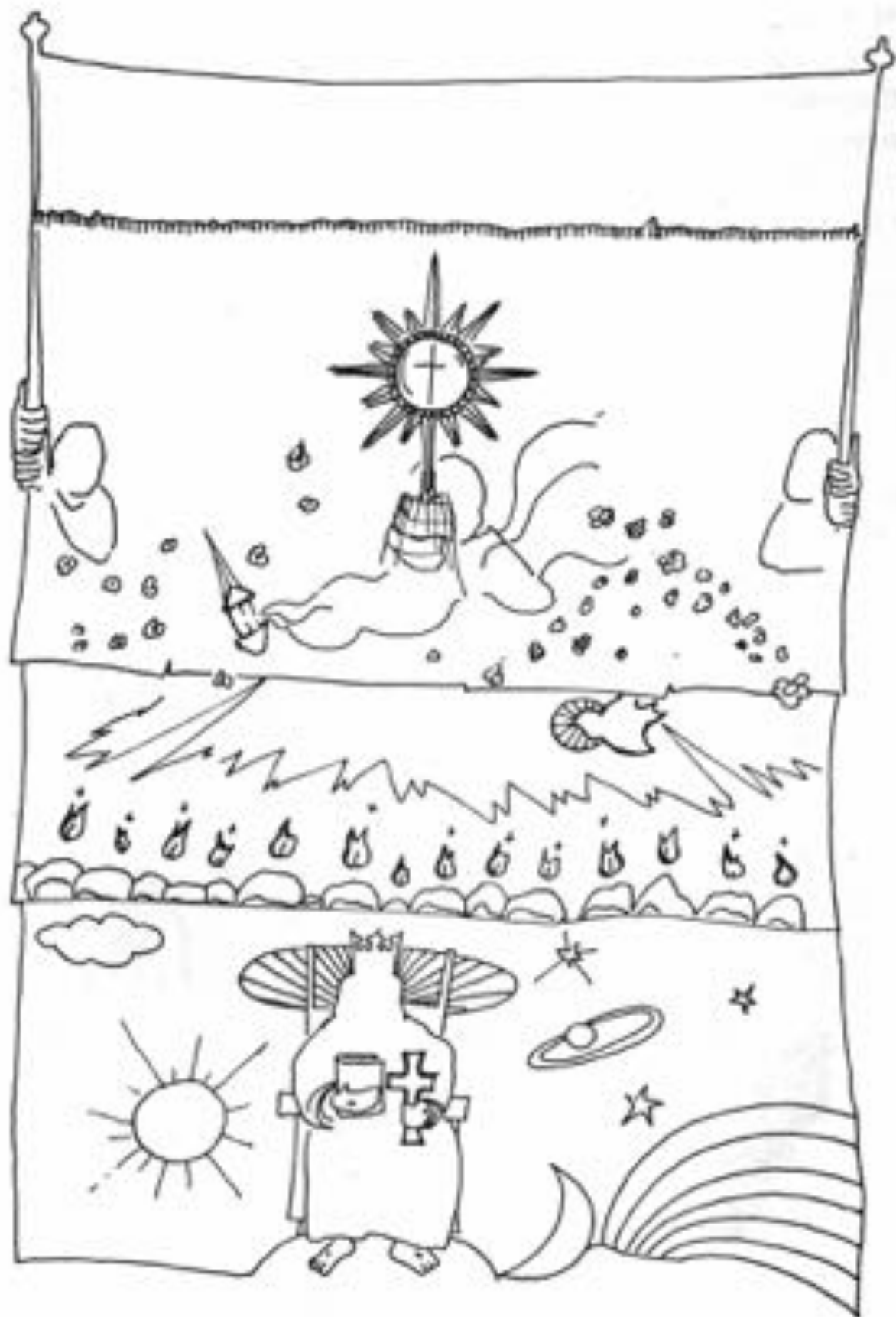
sl. Damian Lunde

JES-TES RA-DOŚCIA MO- JE-GO ŻY-CIA. O ———, PA-NIE MÓJ
TY JESTES MOIM PA- NEM. TY JESTES MOIM PA- NEM. TY JESTES
MO- IM PA- NEM. NA ZA-WSZE JES- TIS PA- NEM MYM.
ZAWSZE JESTES PANEM MYM.

70. Labirynt

W przedstawionych poniżej ilustracjach odgadnij, o jakie wielkie uroczystości chodzi (np. Wniebowstąpienie Pańskie...). Napisz pod obrazkiem odpowiednią nazwę tej uroczystości. W zeszycie natomiast wynotuj jak najwięcej szczegółów, które zauważyłeś na obrazku.

71. Bajka - zagadka

- W krainie Smoków -

Od wielu lat w krainie Smoków królował Drapieżnik I. Początkowo był władcą bardzo uprzejmym i dobrym dla Smoków, swych poddanych. Ale powoli nabral strasznego przyzwyczajenia. Od czasu do czasu w porze obiadowej jego straszne pazury zaczynały go swędzić w sposób nie dający się opanować. Drapieżnik I maskował się wówczas dobrze, żeby nikt nie mógł rozpoznać go w zaułkach ciemnych ulic. Wysuwał swe pazury i hycł ... Pożerał jednego małego smoka tu, innego tam. Było to okropne, ale Drapieżnik I nie potrafił opanować swędzenia swych pazurów.

Po każdym takim haniebnym wykroczeniu władca krył się w najciemniejszych zakątkach lasu i płakał i rozpaczał.

- Jestem ostatnim głupcem ! Dlaczego pożarłem te małe smoki, które mi nic złego nie zrobiły ? Następnym razem już tak nie uczynię.

Ale później znów postępował tak samo.

(Bruno Ferrero, *Historie - katecheza w opowiadaniach*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1991 s.170)

**Napisz, o kim jest ta bajka, i przed czym nas
przestrzega?**

72. Wakacje

Wakacje ! Co za radość ! Odpoczniecie wreszcie po szkole, poznacie nowych przyjaciół, zwiedzicie na pewno różne miasta, może pojedziecie w góry lub nad morze. Napotkanym ludziom będziecie rozdawać za darmo mnóstwo uśmiechów.

Jako dzieci Boże, które przyjęły Pierwszą Komunię świętą, nie zapomnijcie o Panu Jezusie na wakacjach. A więc w niedzielę i święta bierzcie udział we Mszy świętej, codziennie się módlcie i za wszelką cenę unikajcie grzechów. Jeśli się przypadkiem zdarzą, to jak najszybciej biegnijcie do spowiedzi świętej.

Teraz przyjrzyjcie się obrazkom i powiedzcie: jak powinienem spędzić czas wakacji?

73. Wskazówki metodyczne

"Biała książeczka drugoklasisty" zawiera materiały pomocnicze do nauki religii w klasie II szkoły podstawowej, przygotowane na podstawie nowego Katechizmu Kościoła katolickiego. Są w niej wskazówki, jak należy przygotować się do przyjęcia Pierwszej Komunii Świętej.

Jak czytać i posługiwać się "Białą książeczką drugoklasisty" ? Materiał został ułożony w kilka dużych części tematycznych :

Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na rozdział zatytułowany: "Mój mały katechizm" . Podane tutaj prawdy wiary katolickiej oraz obrazki obok każdej z nich pomogą dziecku lepiej zrozumieć ich treść i zapamiętać. Katecheta razem z dziećmi powinien powoli i dokładnie przeanalizować cały "Mały katechizm", zwracając uwagę dzieci nie tylko na treść, ale również na szczegóły ukazane na ilustracjach. Następnie dzieci powinny nauczyć się poszczególnych prawd wiary na pamięć oraz przyporządkować do nich określony rysunek. Takie ćwiczenia powinno się przeprowadzać w czasie całego roku szkolnego w celu lepszego utrwalenia materiału. Poszczególne strony książki można kserować, a następnie wykorzystywać do dalszych ćwiczeń.

Po drugie, na uwagę zasługuje cały segment tematyczny o sakramencie chrztu świętego. Rozpoczyna go ogólne wprowadzenie w temat (dialog matki i dzieci). Potem jest zagadka ("wskazać kolejność czynności w czasie chrztu dziecka") . Analizując ilustracje z dziećmi w żadnym wypadku nie należy się spieszyć. Każdy szczegół jest ważny. Należy pozwolić dzieciom na wynajdywanie jak najwięcej elementów - czynności, jakie mają miejsce przy udzielaniu tego sakramentu . Autorzy sugerują katechetom temat "Morze Czerwone", ponieważ przy tej okazji można poruszyć sprawę wody, która dla wierzących w Boga jest wybawieniem, ocaleniem. Dla nieprzyjaciół Boga niesie ona zagładę. Komiks o Janie Chrzcicielu pozwoli dzieciom zapoznać się w nowy sposób z życiem tego wielkiego proroka. Cuda Pana Jezusa mają wprowadzić czytelników w rzeczywistość zbawczą Chrystusa - Królestwo Boże. Bramą do tego Królestwa jest chrzest. Rozdział: "Chrzest w Kościele" podsumowuje wiadomości na temat tego sakramentu, sposobu jego udzielania. Okolicznościowa bajka kończy ten segment tematyczny.

Trzeci ważny temat "Białej książeczki" to przykazania Boże. Każde z dziesięciu przykazań Bożych jest omówione szczegółowo. Wraz z tematycznymi ilustracjami stanowią one przygotowanie dziecka do następnych, najważniejszych w tej książeczce segmentów tematycznych, mianowicie, przygotowania dziecka do pierwszej spowiedzi świętej oraz przygotowanie do świadomego uczestniczenia

we Mszy św. i oczywiście przyjęcia pierwszej Komunii. Dla zabawy, jako przerywnik przed tymi trudnymi tematami, autorzy przedstawili w formie komiksu życie św. Agnieszki oraz św. Dominika. Dla dzieci w klasie drugiej, takie przedstawianie życia świętych jest bardzo owocne. Oczywiście wybór akurat tych świętych jest sprawą do dyskusji. Pozostawia się tutaj dowolność, w zależności od inwencji katechetów. Można na przykład na lekcji religii odtworzyć w postaci teatrzyku dziecięcego osoby innych świętych (św. Franciszek, św. Anna, św. Teresa) lub poszczególnych patronów dzieci.

Jednym z najważniejszych tematów "Białej książeczki drugoklasisty" jest przygotowanie dziecka do spowiedzi (**czwarta część tematyczna**). Rozpoczyna się ogólnym wprowadzeniem w temat. Zaraz na początku znajduje się bajka o roli spowiedzi w życiu człowieka i jego zbawieniu. Osiem błogosławieństw Bożych powinno być tak przedstawionych przez katechetę dzieciom, żeby mogły zrozumieć "ewangeliczny kodeks postępowania", jego odmienność od niektórych współczesnych modeli postępowania lansowanych przez "wolnomyślicieli". Analizując temat "Uciszenie burzy na jeziorze oraz uzdrowienie opętanego przez szatana" sugerujemy zwrócenie uwagi dzieci na potęgę i moc Pana Jezusa oraz obudzenie w dzieciach ufności, że przy Chrystusie tak naprawdę nic człowiekowi nie grozi. Uwypukla to jeszcze raz krzyżówka o synu marnotrawnym i zagubionej owcy. Grzech i Boże miłosierdzie to centralne tematy tej części. Powinno je się omawiać bardzo starannie, ukazując liczne przykłady grzechów oraz Bożego miłosierdzia w życiu ludzi. Trzeba również słuchać bardzo uważnie tego, co mówią dzieci, jak one pojmują tę rzeczywistość. W książeczce autorzy bardzo szczegółowo omówili warunki dobrej spowiedzi.

W piątej części książki autorzy ukazali bardzo szczegółowo tzw. części Mszy św. Swoistą przedmową jest przepiękne opowiadanie o życiu św. Tarsycjusza, zalecane zresztą przez Ojca świętego Jana Pawła II w Liście do dzieci z 13 grudnia 1994 r. W tematy o Mszy św. wplecione są wielkie uroczystości Wielkiego Postu i Wielkanocy. W książce nie ma technicznych wskazówek odnośnie przyjmowania Komunii św. Nie było to zamysłem autorów. Jednak postanowiliśmy przedstawić pieśni, które mogą przydać się w czasie przyjmowania przez dzieci Komunii.

"Biała książeczka drugoklasisty" kończy się "labiryntem" po niektórych uroczystościach kościelnych, bajką - zagadką, zapowiedzią powych wakacji dla "Dzieci Bożych".

Podsumowując wskazówki metodyczne, autorzy liczą na pomysłowość i wrażliwość czytelników i katechetów w odbiorze treści i kompozycji tej książeczki.

Spis treści

Wstęp	3
Mój mały katechizm	6
1. Chrzest (wprowadzenie ogólne)	14
2. Morze Czerwone	17
3. Jan Chrzciciel	22
4. Pan Jezus czyni cuda	30
5. Chrzest w Kościele	31
6. Życie św. Piotra i Pawła	37
7. Październik miesiącem Matki Bożej	39
8. Przykazania Boże (wprowadzenie ogólne)	44
9. Przykazanie I: Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną	50
10. Przykazanie II: Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno	55
11. Przykazanie III: Pamiętaj, abyś dzień święty święcił	61
12. Przykazanie IV: Czcij ojca swego i matkę swoją	69
13. Przykazanie V: Nie zabijaj	72
14. Przykazanie VI: Nie cudzołóż	73
15. Przykazanie VII: Nie kradnij	75
16. Przykazanie VIII: Nie mów fałszywego świadcstwa przeciw bliźniemu swemu	77
17. Przykazanie IX i X: Nie pożądaj żony bliźniego swego, ani żadnej rzeczy, która jego jest	79
18. Listopad: nasi zmarli, nasi święci	83
19. Św. Agnieszka	88
20. Św. Dominik	89
21. Przystępuję do spowiedzi (wprowadzenie ogólne)	104
22. Sekret szczęścia - błogosławieństwa	106
23. Uciszenie burzy na jeziorze i uzdrowienie opętanego przez szatana	109
24. Syn marnotrawny i miłosierny ojciec oraz zagubiona owca	110
25. O grzechu	111
26. Przebaczenie i miłosierdzie Boże	116
27. Adwent	118
28. Warunki dobrej spowiedzi: rachunek sumienia	123
29. Mój rachunek sumienia	125
30. Żal za grzechy	132

31. Trudności z żałowaniem	133
32. Żal św. Piotra	134
33. Mocne postanowienie poprawy	135
34. Szczera spowiedź	137
35. Kilka uwag o twojej spowiedzi	139
36. Jak przystępuję do pierwszej spowiedzi	140
37. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu	141
38. Boże Narodzenie	143
39. Jak dostać się do nieba	148
40. Msza święta - Eucharystia	150
41. Życie św. Tarsycjusza	151
42. Msza św. - pocałunek ołtarza	154
43. Znak krzyża we Mszy św.	155
44. Pierwsze błogosławieństwo we Mszy św.	156
45. Podanie intencji Mszy św.	157
46. Uznanie siebie za grzesznika	158
47. Popielec - Wielki Post	159
48. Nabożeństwo Drogi Krzyżowej	160
49. Hymn dziękczynienia we Mszy św.	161
50. Kolekta we Mszy św.	162
51. Pismo Święte	163
52. Harmonia Słowa Bożego we Mszy św.	165
53. Czytanie Ewangelii w czasie Mszy św.	167
54. Homilia, czyli kazanie we Mszy św.	168
55. Eucharystia - wyznanie wiary	169
56. Modlitwa powszechna we Mszy św.	170
57. Ofiarowanie chleba i wina Bogu	171
58. Prefacja we Mszy św.	172
59. Niedziela Palmowa	173
60. Wieczernik i obmycie nóg	174
61. Wielki Piątek	175
62. Przejście we Mszy św.	176
63. Wielkanoc	177
64. Ojcze nasz... ..	179
65. Pokój Pański niech zawsze będzie z Wami	180
66. Komunia święta	181
67. Błogosławieństwo końcowe	187
68. Adoracja Najświętszego Sakramentu	188
69. Maj - miesiącem Maryi	189
70. Labirynt	192
71. Bajka - zagadka: W krainie Smoków	194
72. Wakacje	195
73. Wskazówki metodyczne	197

31. Trudności z żałowaniem	133
32. Żal św. Piotra	134
33. Mocne postanowienie poprawy	135
34. Szczera spowiedź	137
35. Kilka uwag o twojej spowiedzi	139
36. Jak przystępuję do pierwszej spowiedzi	140
37. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu	141
38. Boże Narodzenie	143
39. Jak dostać się do nieba	148
40. Msza święta - Eucharystia	150
41. Życie św. Tarsycjusza	151
42. Msza św. - pocałunek ołtarza	154
43. Znak krzyża we Mszy św.	155
44. Pierwsze błogosławieństwo we Mszy św.	156
45. Podanie intencji Mszy św.	157
46. Uznanie siebie za grzesznika	158
47. Popielec - Wielki Post	159
48. Nabożeństwo Drogi Krzyżowej	160
49. Hymn dziękczynienia we Mszy św.	161
50. Kolekta we Mszy św.	162
51. Pismo Święte	163
52. Harmonia Słowa Bożego we Mszy św.	165
53. Czytanie Ewangelii w czasie Mszy św.	167
54. Homilia, czyli kazanie we Mszy św.	168
55. Eucharystia - wyznanie wiary	169
56. Modlitwa powszechna we Mszy św.	170
57. Ofiarowanie chleba i wina Bogu	171
58. Prefacja we Mszy św.	172
59. Niedziela Palmowa	173
60. Wieczernik i obmycie nóg	174
61. Wielki Piątek	175
62. Przejście we Mszy św.	176
63. Wielkanoc	177
64. Ojcze nasz... ..	179
65. Pokój Pański niech zawsze będzie z Wami	180
66. Komunia święta	181
67. Błogosławieństwo końcowe	187
68. Adoracja Najświętszego Sakramentu	188
69. Maj - miesiącem Maryi	189
70. Labirynt	192
71. Bajka - zagadka: W krainie Smoków	194
72. Wakacje	195
73. Wskazówki metodyczne	197

"Ja jestem chlebem żywym,
który zstąpił z nieba.
Jeśli kto spożywa ten chleb,
będzie żył na wieki.
Chlebem, który ja dam,
jest moje Ciało".

(J 6, 51)

W tej książeczce możecie znaleźć wskazówki jak najlepiej przygotować się do Pierwszej Komunii Świętej. Zachęcamy, abyście czytali "Białą książeczkę drugoklasisty" bardzo uważnie!

ISBN 83-85207-69-4

ZYGMUNT CHMIELARZ OP
PIOTR SIĘKOWSKI OP

BIAŁA KSIĄŻECZKA

drugoklasisty

